

TILINPÄÄTÖS 2010

Kaupunginhallitus 4.4.2011
Kaupunginvaltuusto 15.6.2011

TILINPÄÄTÖS 2010

Toimittaja:

Ulkoasu ja taitto:

Kuvat:

Lohjan kaupunki

Hallinto- ja talouspalvelut

Lohjan kaupunki

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
TOIMINTAKERTOMUS	2
1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN JA SISÄLTÖ	2
2 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	3
3 LOHJA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ.....	4
3.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA HAASTEET	4
3.2 VÄESTÖ JA MUUTTOLIIKE.....	4
3.3 TONTINMYYNТИ JA RAKENNUSLUVAT	7
3.4 ASUMINEN JA ASUNTOTUOTANTO.....	8
3.4.1 Asuntokunnat ja asumisväljyys.....	8
3.4.2 Asuntotuotanto Lohjalla.....	8
3.4.3 Vuokra- ja asumisoikeusasuntoilanne	9
3.5 TYÖLLISYYS JA ELINKEINOT	9
4 KAUPUNGIN HALLINTO	11
4.1 ORGANISAATIO	11
4.2 TOIMIELIMIEN POLIITTINEN JAKAUMA JA PUHEENJOHTAJAT.....	11
4.3 LOHJAN KAUPUNGIN HENKILÖKUNTA	12
5 ALUEELLINEN YHTEISTYÖ.....	14
5.1 KUNTA- JA PALVELURAKENNEUUDISTUKSEN TOTEUTTAMINEN	14
5.2 SEUTUYHTEISTYÖ.....	14
6 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	15
6.1 SISÄISEN VALVONNAN ORGANISOINTI JA PAINOPISTEET TILIKAUDELLA 2010	15
6.2 RISKIENHALLINTA	15
7 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	16
7.1 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN	16
7.2 INVESTOINNIT JA TOIMINNAN RAHOITUS	19
7.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	22
7.4 KOKONAISTULOT JA MENOT.....	24
8 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	25
8.1 LOHJAN KONSERNIRAKENNE	25
8.2 TYTÄRYHTIÖIDEN TÄRKEIMMÄT TAPAHTUMAT.....	26
8.3 KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	27
8.4 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	28
8.5 KONSERNITASEEN TARKASTELU.....	29
8.6 KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	31
9 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ	32
9.1 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	32
9.2 ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ.....	32
10 VUODEN 2010 TOIMINTA JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	33
10.1 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	33

10.1.1 Keskusvaalilautakunta.....	33
10.1.2 Tarkastuslautakunta	34
10.1.3 Yleinen luottamushenkilöhallinto	36
10.1.4 Keskushallinto.....	38
10.1.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	42
10.1.6 Lohjan perusturvalautakunta	45
10.1.7 Opetuslautakunta.....	47
10.1.8 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	50
10.1.9 Tekninen lautakunta	53
10.1.10 Ympäristölautakunta	56
10.1.11 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta.....	60
10.2 TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN (ULKOISET JA SISÄISET ERÄT).....	62
10.3 INVESTOINTI- JA RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	66
10.3.1 Investointiosan toteutuminen	67
10.3.2 Rahoituslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)	69
10.3.3 Investointiosan hankekohtaiset kustannukset, niiden hankkeiden osalta , joiden kustannukset jakaantuvat useammalle tilikaudelle	70
10.4 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	71
11 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT	75
11.1 LOHJAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	76
11.2 LOHJAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	77
11.3 LOHJAN KAUPUNKI TASE.....	78
11.4 KONSERNITULOSLASKELMA	80
11.5 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	81
11.6 KONSERNITASE	82
11.7 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	84
11.8 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	86
11.9 TASEEN LIITETIEDOT.....	88
11.10 LOHJAN VESI- JA VIEMÄRILAITOS	93
11.11 KÄYTTÖOMAISUUS	96
11.12 OMISTUKSET MUISSA YHTIÖISSÄ.....	97
11.13 LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA SÄILYTYSTAVOISTA.....	98
12 TILINTARKASTUSKERTOMUS.....	99
13 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS.....	101
13.1 TIIVISTELMÄ VUODEN 2010 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KESKEISISTÄ HAVAINNOISTA	102
13.1.1 Kaupungin ja konsernin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	102
13.1.2 Tarkastuslautakunta	102
13.2 LOHJAN KAUPUNGIN JA KAUPUNKIKONSERNIN TALouden ARVIOINTI	103
13.2.1 Lohjan kaupungin talouden kehitys ja kaupungin talousarvion toteutuminen tilikaudella 2010	103
13.2.2 Konsernin talous ja toiminnalliset muutokset vuonna 2010.....	105
13.2.3 Energiayhtiöt.....	105
13.2.4 Vuokrataloyhtiöt	105

13.2.5 Yrityspalvelut.....	105
13.2.6 Lohjan Liikuntakeskus Oy (LLK Oy).....	106
13.3 INVESTOINNIT JA RAHOITUSLASKELMA/KAUPUNKITASO	106
13.4 VALTUUSTON ASETTAMIEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN HALLINTOKUNNITTAIN	106
13.4.1 Yleinen luottamushenkilöhallinto	106
13.4.2 Keskushallinto.....	107
13.4.3 Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	108
13.4.4 Lohjan perusturvalautakunta	110
13.4.5 Opetuslautakunta.....	110
13.4.6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	111
13.4.7 Tekninen lautakunta	112
13.4.8 Ympäristölautakunta	113
13.4.9 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta.....	114
13.5 ARVIO HALLINTOKUNTIEN ONNISTUMISESTA TARKASTUSLAUTAKUNNAN EDELLEISISSÄ ARVIOINTIKERTOMUKSESSAAN ESILLE NOSTAMIEN VIIDEN KESKEISEN PAINOPISTEALUEEN OSALTA	114
13.6 TARKASTUSLAUTAKUNNAN JOHTOPÄÄTÖKSET	117
TILINPÄÄTÖKSEN KUVA, KAAVIO JA TAULUKKO LUETTELO.....	118

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2010 merkitsi hidasta toipumista maailmantalouden taantumasta. Pahimmat ennusteet tuotannon ja työllisyyden alentumisesta eivät onneksi toteutuneet, mikä näkyy Lohjankin taloudessa arvioitua myönteisempänä tilinpäätöksenä. Toisaalta Euroopan finanssiongelmat jatkuvat, ja epävarmuutta pitävät yllä myös arabimaiden kuuhunta ja Japanin tsunamionnettomuuden seuraukset.

Myönteinen tilinpäätös johtuu monista samaan suuntaan vaikuttavista tekijöistä. Menot pysyivät hyvin kurissa. Myynti- ja maksutuottoja kertyi arvioitua enemmän. Suurin poikkeama alkuperäisestä talousarviosta oli verotulojen osalta. On kuitenkin muistettava, että lähes koko verotulojen kasvu perustui veroprosenttien korotuksiin – veropohja ei vielä kääntynyt merkittävämpään nousuun.

Lopputuloksena on joka tapauksessa se, että Lohjan kaupunki saattoi vuodenvaihteessa jopa lyhentää lainakantaansa – ensimmäisen kerran lähes vuosikymmeneen. Tämä on hieno saavutus.

Alkuperäistä menoarviota korotettiin vuoden aikana kahdella merkittäväällä erällä, toinen erikoissairaanhoidon, toinen nuorisotyöllisyyden parantamiseen. Jälkimmäinen määräraha perustui yhteiseen arvioomme, että taantumasta aiheuttamista ongelmista ehkä kipein oli nuorisotyöttömyyden nopea kasvu. Lohjan kaupunki halusi reagoida tähän nopeasti tilanteessa, jossa muut toimijat – valtio ja yksityinen sektori – eivät näyttäneet vetävän nuoria töihin. Vielä jatkuva hanke onkin toiminut suunnitellulla tavalla ja tukenut nuorten työllisyyttä juuri taantumasta vaikeimman ajan yli.

Lohja on edelleen kasvukaupunki. Väestön kasvu nousi pienen notkahduksen jälkeen taas perinteisen yhden prosentin tuntumaan. Jatkuva kasvu asettaa haastetta kaavoitukselle, kunnallistekniikan rakentamiselle sekä palvelurakentamiselle.

Vuoden 2010 aikana tehtiin myös paljon puhuttuja rakenteellisia uudistuksia. Kaupungin tuottamien palvelujen osalta valtuusto teki palveluverkon kehittämispäätöksen marraskuussa. Kaupunkikonsernin sisällä ollaan määrätietoisesti kokoamassa saman alan yhtiöitä suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Tavoite on jo toteutunut vuokratalojen ja yrityspalveluyhtiöiden osalta, ja on energia-alallakin hyvässä vauhdissa.

Vuoden aikana valmistui laaja Hyvinvointiohjelma LOST-kuntien yhteistyönä. Valmius- ja turvallisuussuunnitelmien kokonaisuus saatiin ajan tasalle. Kaupungin hallinnossa on saatu valmiiksi kattava prosessien kuvaamisen ja kehittämisen hanke.

Seuraavana on vuorossa kuntaliitosvalmistelu. Vuoden 2011 aikana selvitetään, mitkä kunnat ovat Karjalohjan lisäksi kiinnostuneita laajemman Uuden Lohjan muodostamisesta vuoden 2013 alusta.

Kiitän kaupunginvaltuustoa ja hallitusta hyvästä yhteistyöstä, ja henkilöstöä hyvästä työstä ja vastuullisesta talousarvion toteuttamisesta. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

*Simo Juva
kaupunginjohtaja*

TOIMINTAKERTOMUS

1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMINEN JA SISÄLTÖ

Kuntalain 68 §:n mukaan tilikaudelta on laadittava tilinpäätös, joka on saatettava valtuuston käsiteltäväksi tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Lisäksi kunnan, jolla on määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseen konsernituloslaskelma, konsernin rahoituslaskelma ja konsernitase liitteineen. Kuntalain 67 §:n perusteella kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan kuntalain ja soveltuvin osin kirjanpitolain säännöksiä. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä, jonka sisällöstä säädetään kuntalain 69 §:ssä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa. Tämän tilinpäätöksen toimintakertomuksessa on noudatettu Suomen Kuntaliiton tilinpäätösmallin rakennetta ja sisältöä.

2 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Maailmantalous on romahduksen jälkeen elpynyt nopeasti ja kasvu on vuonna 2010 jatkunut huolimatta Euroopan velkakriisistä ja inflaation kiihtymisestä. Suomen tavaraviennin määrä kasvoi kymmenisen prosenttia metsäteollisuuden viennin volyymin kasvaessa 17 %. Bruttokansantuotteen määrä kasvoi viime vuonna 3,1 % edellisen vuoden jyrkän supistumisen jälkeen. Teollisuustuotanto kohosi runsaat

6 % metalliteollisuuden tuotantomäärän lisääntyessä 5 % ja metsäteollisuuden tuotannon 10 %. Kaupan volyymi kasvoi 6 % muiden palvelujen kasvun ollessa varsin vähäistä. Yritysten odotukset niin keskeisissä vientimaissa kuin kotimaassakin ovat olleet alkuvuodesta melko optimistisia.

Työllisten määrä oli viime vuonna 0,4 prosenttia pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Samalla tehdyt työtunnit kuitenkin lisääntyivät prosentin, jolloin työn tuottavuus kansantaloudessa kohosi kahdella prosentilla. Työvoiman tarjonta pysyi lähes ennallaan, joten työttömyys vuosikeskiarvona oli hieman edellistä vuotta korkeampi, mutta aleni kuitenkin vuoden kuluessa. Avoimet työpaikat lisääntyivät vuonna 2010. Työttömyysaste saavutti huippunsa vuoden 2010 tammikuussa olleen 8,9 prosentissa laskeutuen joulukuuhun tultaessa 8,1 prosenttiin. Tänä vuonna keskimääräisen työttömyyden arvioidaan alenevan 7,6 prosenttiin.

Palkansaajien keskimääräiset bruttoansiot kohosivat vuonna 2010 keskimäärin 2,6 prosenttia. Palkkasumma kohosi 2 prosenttia. Tänä vuonna palkansaajien ansiotasoindeksi ennustetaan kohoavan 2,8 prosenttia. Vuoden 2010 keskimääräiset kuluttajahinnat olivat 1,2 prosenttia korkeammat kuin edellisellä vuonna. Syksyn kuluessa inflaatio kiihtyi, kun monet raaka-aineet kallistuivat tuntuvasti ja kotimaisia veroja korotettiin. Joulukuussa inflaatiovauhti oli jo 2,9 prosenttia. Kuluvana vuonna inflaatio eteneekin jo hieman yli 3 prosentin tahdissa, koska raaka-aineet ovat edelleen kallistuneet ja joitakin hyödykeveroja on korotettu tämänkin vuoden puolella.

Julkisessa taloudessa talouskasvun sekä välillisten verojen korotusten myötä valtion verotulot kääntyivät hienoiseen nousuun vuoden 2010 jälkipuoliskolla edellisen vuoden jyrkän pudotuksen jälkeen. Kuitenkin valtion menot jatkoivat nousuaan, ja valtionvelka lisääntyi selvästi. Kuntatalous pysyi viime vuonna hieman alijäämäisenä. Koko julkisen sektorin rahoitusaliäämä pysyi edellisen vuoden tasolla. Koko julkisen velan odotetaan kohoavan suhteessa bruttokansantuotteeseen vuoden 2011 lopussa noin 50 prosenttiin.

Talouden tunnuslukujen muutokset	2008	2009	2010	2011*	2012*	2013*
Bruttokansantuote markkinahintaan	0,9	-8,2	3,1	3,6	2,7	2,4
Kulutus	1,9	-1,2	1,9	1,8	1,4	1,9
Investoinnit	-0,4	-14,6	0,8	7,1	4,6	2,9
Työllisyysaste, %	70,6	68,3	67,8	69,1	70,0	70,7
Työttömyysaste, %	6,4	8,2	8,4	7,6	7,2	6,9
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	4,1	0,0	1,2	3,3	2,7	2,2
Ansioitasoindeksi, muutos, %	5,6	4,0	2,6	2,8	3,2	3,4
Lyhyet korot (Euribor 3kk), %	4,7	1,2	0,8	1,4	2,1	2,5
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10v), %	4,3	3,7	3,0	3,5	4,0	4,3

*Ennuste

Tiedot: Taloudellinen katsaus, kevät 2011/VM

Taulukko 1: Talouden tunnuslukujen muutokset

3 LOHJA TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

3.1 Toimintaympäristö ja haasteet

Väestö keskittyy Etelä-Suomeen ja Helsingin metropolialueelle. Asumisväljyyden kasvu, ruokakuntakuntakoon pieneneminen ja omakotitaloihanteen säilyminen yhdessä myötävaikuttavat rakenteen leviämiseen kaupunkiseutujen ulkopuolelle. Elinympäristön laatu ja turvallisuus sekä palveluiden saavutettavuus nähdään yhä tärkeämpänä tekijänä asuinpaikkaa valittaessa. Tässä kehitystrendissä Lohjalla on avainasema liikenteellisen ja ympäristöllisen sijaintinsa ansiosta. Toimintaympäristönä Lohja onkin jo osa metropolialuetta, monipuolinen, kaksikielinen teollisuus- ja koulutuskaupunki.

Liikenne- ja ratkaisussa Lohjan keskeisenä haasteena on joukkoliikennemuotojen kehittäminen. Erityis- asemaan ovat nousseet rataratkaisut, koska jo pelkästään Lohjalta kulkee YTV-alueelle päivittäin töihin runsaat 4 000 henkeä, mikä on neljännes työssäkäyvistä työvoimasta.

Lohjan imago ja tunnettavuus ei ole tutkimuksissa kovin vahva. Pääkaupunkiseudun ympäröivien kuntien joukossa on imagoltaan Lohjaa selvästi vahvempia, ja liikenteelliseltä etäisyydeltään pääkaupunkiseutua lähempänä olevia kuntia, jotka jo ilman erityisiä ponnisteluja imevät pääkaupunkiseudulta koulutettua väestöä. Tämä asettaa haasteita Lohjan markkinoinnille ja tunnettuuden kehittämiseksi. Todellisiin vahvuuksiin perustuvaa imagoa on kehitettävä, koska maineella on suuri merkitys myös veto-voimatekijänä.

Lohjan vahvuuksia ovat asuinympäristön turvallisuus ja viihtyisyys, lapsiystävällisyys ja edulliset asumiskustannukset. Heikoimmat arviot tulevat opiskelumahdollisuuksista ja työpaikkojen tarjonnasta, jolta osin etenkin korkeaa koulutustasoa vaativien työpaikkojen määrässä on edelleen kehitettävää. Väestön ikääntymisen ja elintapojen muutosten myötä terveydenhoitomenot kasvavat, jolloin ennaltaehkäisy ja työkyvyn ylläpidon merkitys kasvaa. Vanhusväestölle suunnattaville palveluille tulee jatkossa olemaan enenevässä määrin kysyntää. Toisaalta on huolehdittava myös nuorison tarpeista, että myös nuori voisi hyvin, eikä pahoinvoinnin seurauksena medioissakin esiin tuotuja ongelmakäyttäytymisestä seuranneita lieveilmiöitä esiintyisi.

Elinkeinorakenteen pohjalta kansainvälisenä haasteena on kilpailun kiristyminen, toimintojen globaali keskittyminen ja verkostoista riippuvuuden kasvu. Lohjalaisittain elinkeinoelämän kehittämisen haasteita ovat perinteisen teollisuuden uusiutumiskyky ja rakennemuutoksen aiheuttamat paineet, uuden yritystoiminnan ja uusien työpaikkojen aikaansaaminen sekä osaamistason nostaminen. Tietoyhteiskuntakehityksessä mukana pysyminen edellyttää tietoverkkojen kattavuutta ja nopeutta. Myös energiakysymykset ja niiden vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja ilmastonmuutoksen hillintään on voitava ratkaista.

Meneillään olevat kuntaliitosselvitykset Siuntion ja Nummi-Pusulän kanssa ja niitä mahdollisesti seuraavat kuntaliitokset luovat myös paineita edellä mainituissa tekijöissä menestymiselle, ja tuovat mahdollisesti yhdistyvien kuntien rakenteellisen erilaisuuden kautta lisää kehittämishaasteita. Toisaalta suuremman kuntakoon myötä Lohjan alueellinen painoarvo ja tunnettuus saivat lisää kasvupohjaa.

3.2 Väestö ja muuttoliike

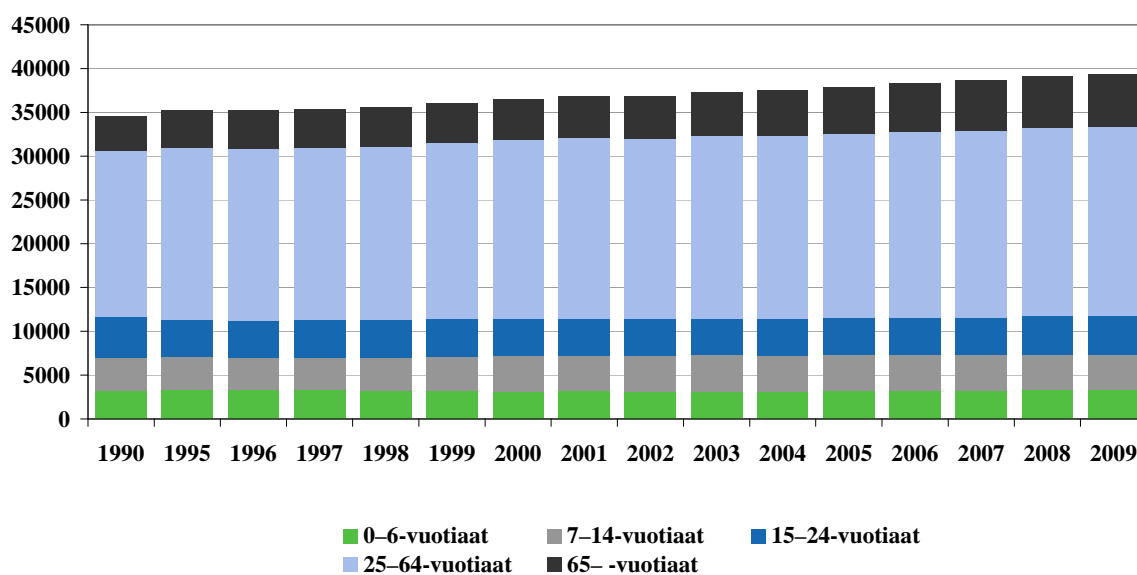
Kaupungin väestömäärä oli vuoden 2010 lopussa 39 714 asukasta. Kasvu edellisestä vuodesta oli 380 asukasta eli 0,97 %. Taloudellisen taantuman vaikutukset alkavat siinä olla ohi tältäkin osin, eli edellisen vuoden 0,51 %:n kasvun tasosta on palattu suurin piirtein kaupungin normaalitasolle. Luonnosvaiheessa olevassa taajamaosayleiskaavassa asetettuun 1,5 %:n vuosittaisen kasvun tavoitteeseen on kuitenkin vielä matkaa.

Lohjan väestöstä noin 44 % asuu Lohjan keskustan osa-alueella, 23 % Pohjois-Lohjalla, 21 % Etelä-Lohjalla ja 12 % Länsi-Lohjalla. Ruotsinkielisen väestön osuus vuonna 2009 oli 4 %.

Syntyneiden määrä oli vuonna 2009 edellisvuotta pienempi (+ 424 lasta). Luonnollinen väestönkasvu oli 112 henkilöä. Kokonaisnettomuuton osuus vuonna 2009 oli 93 henkilöä eli noin 45 % väestön kokonaiskasvusta (205 henkilöä). Muista kunnista Lohjalle muutti 1 707 henkilöä ja Lohjalta muihin kuntiin 1 710 henkilöä, joten kuntien välinen muuttoliike oli Lohjalle tappiollinen 3 henkilön verran. Vuosina 2002–2009 nettomuutto pääkaupunkiseudun kunnista on vaihdellut 118–271 henkilön välillä ja vuonna 2009 se oli 125. Suurinta muutto on ollut Espoosta. Lähikunnista muuttoliike molempiin suuntiin on suurinta Lohjan ja Vihdin välillä. Vuonna 2009 eläkeikäisiä (yli 64-vuotiaita) muutti Lohjalle lähes saman verran kuin edellisenäkin vuonna eli 54. Maahanmuutto väheni v. 2009 edelliseen vuoteen verrattuna ja maastamuutto puolestaan hiukan lisääntyi, jolloin nettosiirtolaisuuden määrä pieneni 122:sta 96:een.

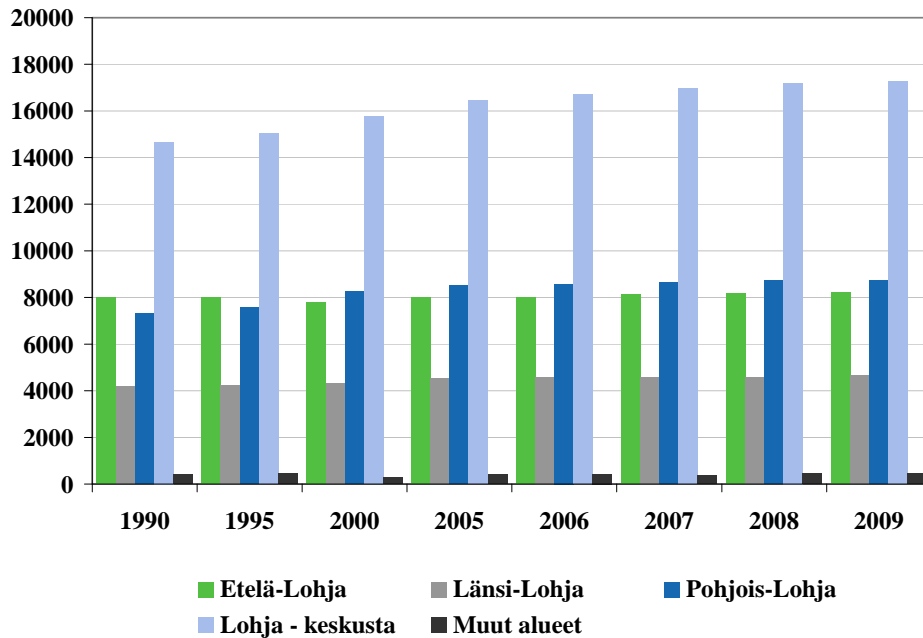
Väestössä nuorten ikäluokkien suhteellinen osuus on ollut vähenevä vuosina 1990–2009. Suurinta vähennys on ollut 15–24-vuotiaiden ikäluokissa, mihin vaikuttaa nuorten poismuutto. Vuodesta 2000 lähtien päivähoito- ja peruskouluikäisten kokonaismäärä on pysynyt lähes ennallaan, mutta ikäryhmän sisällä on vuosittaista vaihtelua. Aikuisväestön määrä on kasvanut erityisesti ikäluokissa 50–64-vuotiaat, mihin vaikuttavat ns. suuret ikäluokat. 25–44-vuotiaiden määrä on vähentynyt ja ikäryhmän suhteellinen osuus väestöstä pienentynyt vuoden 1990 noin 34 %:sta noin 25 %:iin vuonna 2009. Vuonna 2009 vähennystä edellisestä vuodesta oli 97 henkilöä. Yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut kaupungin kaikilla osa-alueilla, mutta vuosina 2000–2009 keskustassa enemmän kuin muilla alueilla yhteensä. Vanhenevan väestön haaste kohdistuu ennen kaikkea palvelurakenteeseen, lähialueen liikenneinfrastruktuurin toimivuuteen ja liikkumispalveluihin sekä asuntopolitiikkaan (esim. asuinympäristöjen esteettömyyteen liittyvät saneeraustarpeet).

Väestö ikäryhmittäin 1990–2009

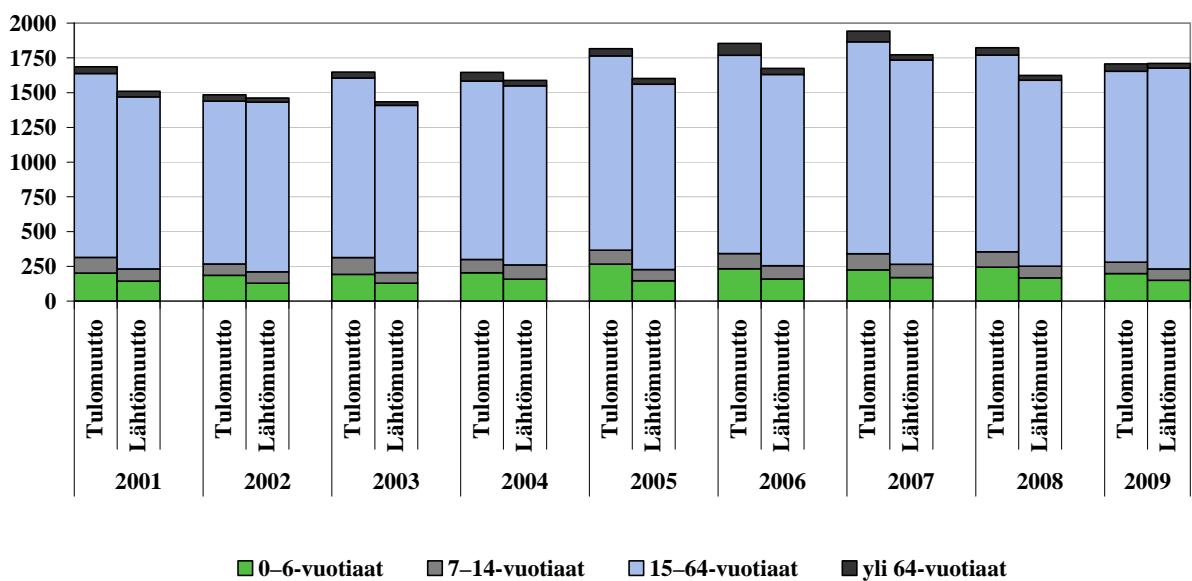
Kaavio 1: Väestö ikäryhmittäin 1990-2009

Väestö osa-alueittain (vuoden 2010 aluerajat)

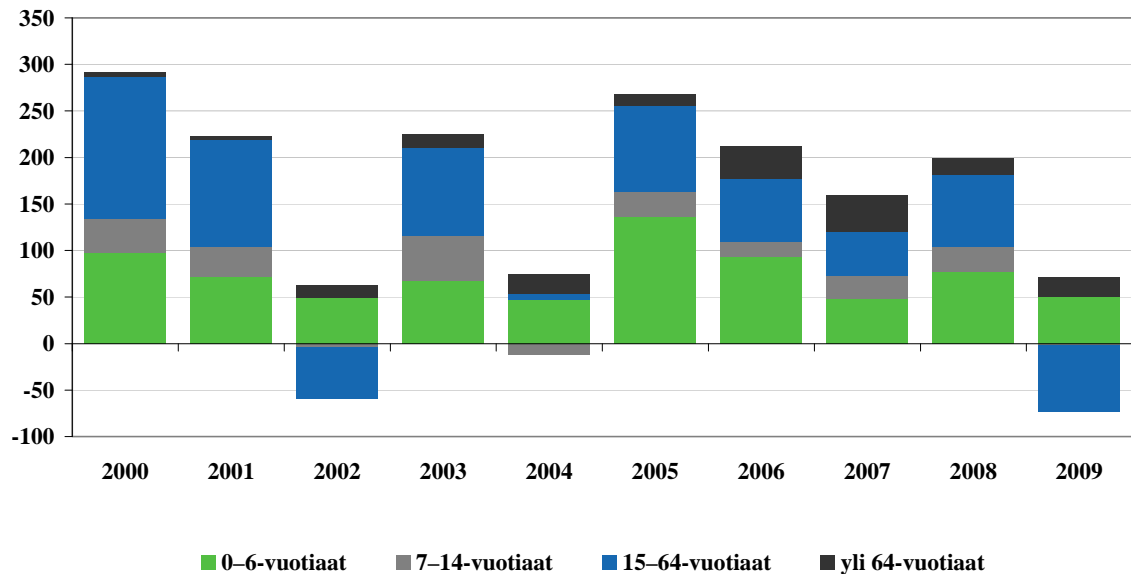
Kaavio 2 Väestö osa-alueittain

Tulo- ja lähtömuutto ikäryhmittäin 2000–2009

Kaavio 3 Tulo- ja lähtömuutto ikäryhmittäin 2000-2009

Nettomuutto ikäryhmittäin 2000–2009

Kaavio 4 Nettomuutto ikäryhmittäin 2000-2009

3.3 Tontinmyynti ja rakennusluvut

Kaupunki on vuonna 2010 myynyt omakotitontteja 29 kpl sekä liike- ja teollisuustontteja 3 kpl. Rivi- ja kerrostalotontteja ei myyty lainkaan.

Kaupunki on myynyt omakotitontteja kaavoitetuilta alueilta keskimäärin 38 tonttia vuodessa ajanjaksolla 2000–2010. Yksityiset maanomistajat ovat myyneet kaava-alueilta vuosina 2006–2009 keskimäärin 34 tonttia vuodessa ja haja-asutusalueilta keskimäärin 22 tonttia. Vuonna 2010 tonttien myynti oli hieman keskimääräisen tason alapuolella ja vastaavat myyntimäärät olivat 24 ja 22. Omakotitonttien ostajista 90 % oli lohjalaisia. Tonttikysyntää olisi järvenrantatonteista, joita ei Lohjalla juurikaan ole tarjolla. Muualla Lohjalla tonttitarjontaa on runsaasti, eli sijaitsevatko tarjolla olevat tontit kysynnän näkökulmasta oikeissa paikoissa. Tonttikysyntä on lähestynyt taloudellisen taantumän jälkeen keskimääräistä tasoa.

Kaupungin kaava-alueilta myymien omakotitonttien hinnat olivat vuonna 2010 keskimäärin 30 euroa/m². Yksityisten kaavatonttien keskihinta oli 42 euroa/m².

Vuonna 2010 myönnettiin rakennuslupia uusille asuinrakennuksille 113 kpl, yhteensä 187 asunnolle. Lupia myönnettiin 105 erillispientalolle ja 6 rivitalolle (33 asuntoa). Vuosina 2000–2010 on pientaloille myönnetty keskimäärin 120 lupaa vuodessa ja taloja on valmistunut keskimäärin 115 kpl vuodessa.

Myönnetyt rakennusluvut	2009	2010
erilliset pientalot	60	105
rivi- ja ketjutilat	6	6
asuinkerrostalot	0	2
Valmistuneet rakennukset	2009	2010
erilliset pientalot	80	73
rivi- ja ketjutilat	7	1
asuinkerrostalot	0	0

3.4 Asuminen ja asuntotuotanto

3.4.1 Asutokunnat ja asumisväljyys

Kaupungin asutokanta oli vuoden 2009 lopussa 19 013 asuntoa, joista omakotitaloasuntoja 43,8 %, kerrostaloasuntoja 39,9 % ja rivitaloasuntoja 14,6 %. Vuosina 2001–2009 kaupungin asutokanta on kasvanut 2 014 asunnolla ja asutokuntien määrä 1 863 asutokunnalla. Asutokunnan vuosittainen kasvu on ollut keskimäärin 1,4 % ja asutokuntien määrän kasvu 1,4 %, kun taas koko kaupungin väestön kasvu vastaavana aikana oli 0,9 % vuodessa. Tämä kehitys näkyy asumisväljyyden kasvuna, asuntojen pinta-alan kasvamisena sekä toisaalta asutokunnan keskikoon pienentymisenä. Asutokunnan keskikoko vuonna 2009 oli 2,16 henkilöä (2001: 2,26) ja pinta-ala 39,3 m²/henkilö (2001: 36,0 m²/hlö).

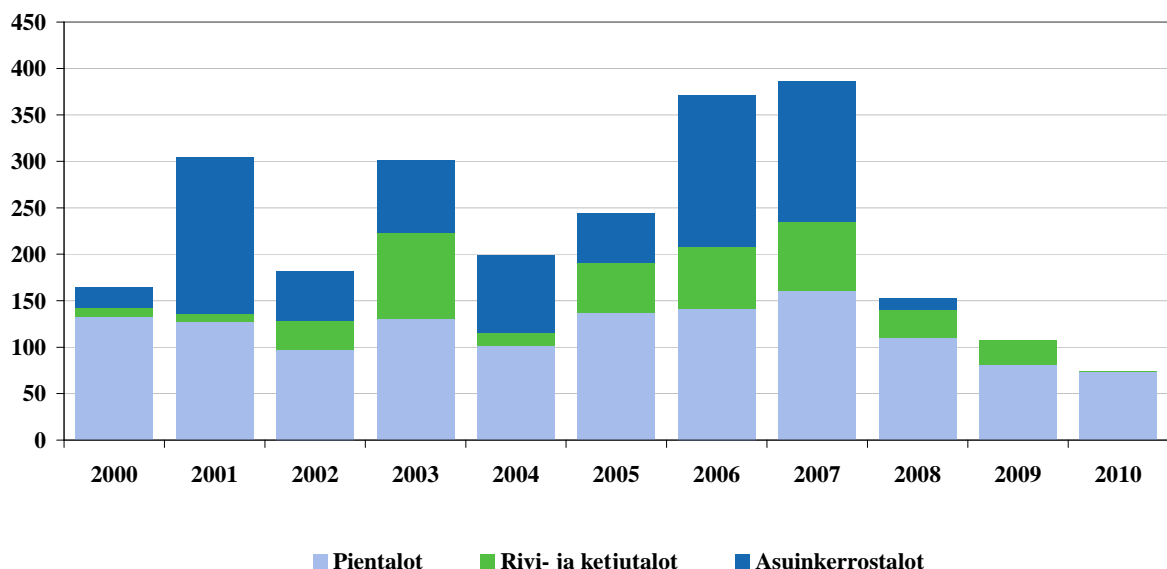
Asutokuntien keskikoon pienentyminen ilmenee myös perhetyyppien muuttumisessa, sillä yksin asuvien määrä kasvaa ja yli 2 henkilön asutokuntien määrä laskee. Yhden henkilön asutokuntia oli 36,8 % kaupungin asutokunnista vuonna 2009, kun vuonna 1990 osuus oli 28 %. Näistä asutokunnista 59 % asui kerrostaloasunnoissa. Valtaosa eli noin 71 % asutokunnista on 1–2 henkilön asutokuntia. Yli 65-vuotiaiden asutokuntien määrä vuoden 2009 lopussa oli 4 449, joka on 25 % kaikista asutokunnista. Yli 75-vuotiaiden asutokuntia oli 2 062.

3.4.2 Asuntotuotanto Lohjalla

Vuonna 2010 Lohjalla valmistui yhteensä 80 asuntoa, joista valtaosa eli 74 kpl oli omakotitaloja ja loput 6 rivi- tai ketjutiloasuntoja. Valmistuneiden asuntojen määrä laski edellisvuodesta (2009: 107 asuntoa) noin 25 prosenttia, mihin osaltaan vaikutti se, että asuinkerrostaloja ei valmistunut lainkaan. Kaikki rivitaloasunnot valmistuivat Muijalaan, omakotitalot asemakaavoitetuille omakotitaloalueille mm. Sammattiin, Virkkalaan, Haukkavuoreen ja Vienolaan.

Vuosien 2000–2010 aikana kaupunkiin on valmistunut yhteensä 2 534 asuntoa eli keskimäärin 230 asuntoa vuodessa. Valmistuneiden asuntojen lukumäärä on ylittänyt 300 asuntoa vuosina 2001, 2003, 2006 ja 2007. Kyseisinä vuosina on valmistunut useita kerrostalokohteita. Hajarakentamisen osuus vuosittain valmistuneista omakotitaloista on 2000-luvulla ollut noin 30 %..

Valmistuneet uudet asunot 2000–2010

Kaavio 5 Valmistuneet asunot 2000-2010

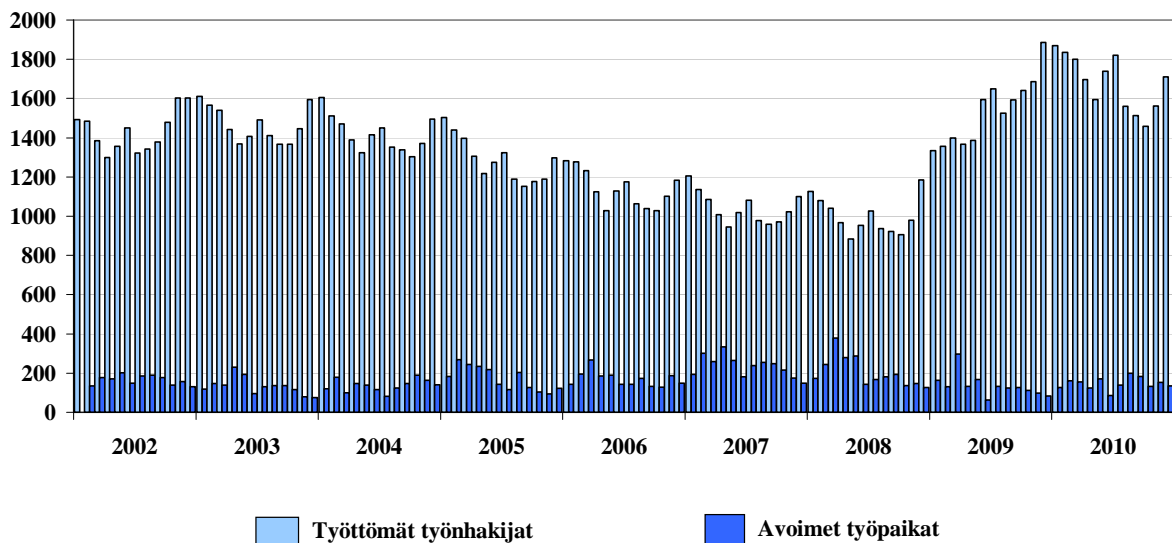
3.4.3 Vuokra- ja asumisoikeusasuntotilanne

Omistusasuntojen määrä kasvaa, jolloin taas vuokra-asuntojen osuus vähenee. Asunnoista omistusasuntoja oli vuonna 2009 lähes 65 %, vuokra-asuntoja 26 % ja asumisoikeusasuntoja 1,4 %. Vuokra-asunnossa asuvien osuus Lohjalla vuonna 1995 oli vielä lähes 33 %. Uudellamaalla vuokra-asunnoissa asuvien osuus on noin 36 %. Aravavuokra-asuntojen osuus Lohjalla (5,6 asuntoa 100 asukasta kohti) oli vuonna 2009 valtakunnallista keskiarvoa (6,3) alempi. Asumisoikeusasuntojen osuudessa ei viime vuosina ole tapahtunut muutoksia.

3.5 Työllisyys ja elinkeinot

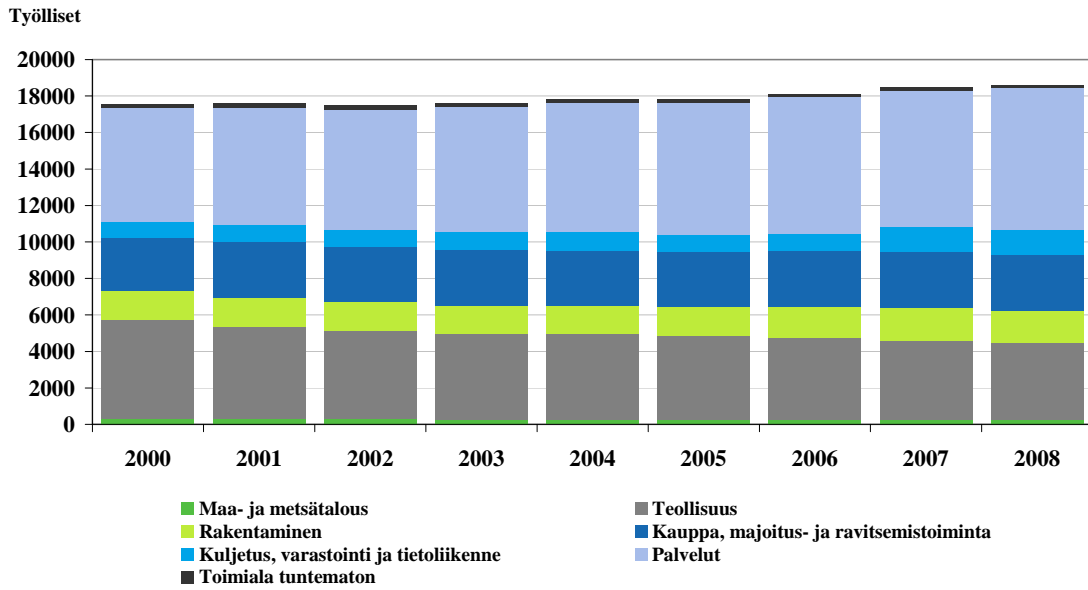
Lohjan työllisyys kääntyi lamavuosien jälkeen nousuun vuonna 1995. Lohjan työttömyysaste pysyi vuosina 2002–2004 keskimäärin 7,7 prosentin tasolla ja vuodesta 2005 (työttömyysprosentti 6,9) alkaen työllisyystilanne jatkoi kohenemistaan aina vuoteen 2009 saakka, jolloin tilanne huonontui. Vuonna 2010 työttömyysprosentti oli keskimäärin 8,5. Sekä pitkäaikaistyöttömien että yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi edellisvuodesta, mutta sen sijaan nuorten (alle 25 v.) työttömien määrä laski edellisestä vuodesta 5,6 %. Vaikka keskimääräinen työttömyysprosentti nousi edellisestä vuodesta 0,7 prosenttiyksikköä, kasvoi avoimien työpaikkojen määrä kuitenkin noin 8 prosentilla. Avoimet työpaikat ovat lisääntyneet eniten palvelutyössä, terveydenhuolto- ja sosiaalialan työssä sekä teollisessa työssä.

Työttömät työnhakijat / avoimet työpaikat kuukausittain

Kaavio 6 Työttömät työnhakija/avoimet työpaikat kuukausittain 2002-2010

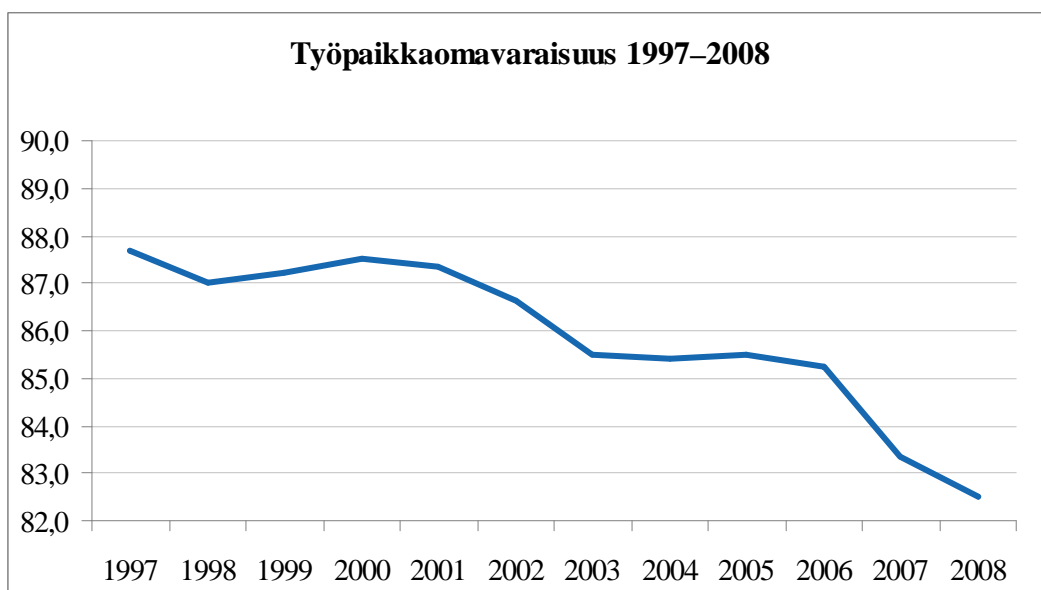
Elinkeinorakenne 2000–2008

Kaavio 7 Elinkeinorakenne 2000-2008

Länsi-Uusimaa ja pääkaupunkiseutu yhtenäistyvät työssäkäyntialueena. Vuosina 2001–2008 lohjalais-ten pendelöinti pääkaupunkiseudulle on kasvanut 1037 henkilöllä eli noin 32 %. Muualla kuin omassa kunnassa työssäkäyvien osuus työvoimasta on 37 % eli 6 834 henkilöä, josta pääkaupunkiseudulla työssäkäyjiä on 4 324 henkilöä. Helsingissä käy työssä 1 965 henkilöä, Espoossa 1 819 henkilöä ja Vantaalla 540 henkilöä. Vihdissä käy työssä 732 henkilöä.

Muista kunnista kävi vuonna 2008 Lohjalla työssä 3 581 henkilöä, joista Vihdistä 673, Nummi-Pusulasta 323, Espoosta 320 ja Helsingistä 330 henkilöä. 2000-luvun aikana Lohjan työpaikkaomavaraisuus on jonkin verran laskenut, mutta on Karkkilan ohella suurimpia läntisellä Uudellamaalla.

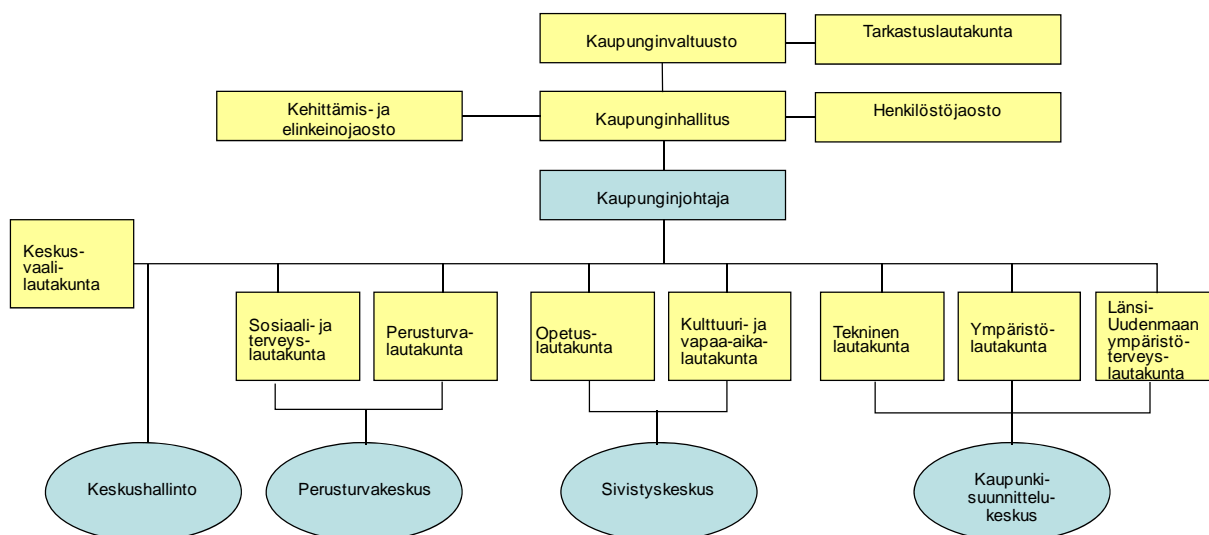
Kaavio 8 Lohjan työpaikkaomavaraisuusprosentit vuodesta 1997

Lohjan ja koko Länsi-Uudenmaan elinkeino-omavaraisuus on edelleen hyvä, vaikkakin on ollut laskussa.

4 KAUPUNGIN HALLINTO

4.1 Organisaatio

Vuoden 2009 alussa toteutui Sammatin kuntaliitos ja käynnistyi Lohjan, Siuntion, Inkoon ja Karjalohjan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alue, jolloin tarkistettiin kaupungin organisaatorakennetta ja johtosääntöjä. Valtuusto päätti 23.6.2010 yhdistää perusturvakeskuksessa vanhus- ja sairaalapalvelujen tulosalueet, toteuttaa siihen liittyvät virkajarjestelyt ja tehdä em. muutoksen lisäksi perusturvatoimen johtosääntöön toimielimien tehtävien ja esittelyn osalta pieniä tarkistuksia 1.9.2010 lukien. Muutoin luottamushenkilö- ja viranhaltijaorganisaatioissa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia.

Luottamushenkilöorganisaatio

Viranhaltijaorganisaatio

Kuva 1 Lohjan kaupungin organisaatio vuonna 2010

4.2 Toimielimien poliittinen jakauma ja puheenjohtajat

Lohjan kaupunginvaltuuston paikkajako toimikaudella 2009 – 2012 on seuraava:

Kokoomus 14
 SDP 14
 Vasemmistoliitto 7
 Vihreät 6
 Keskusta 4
 Meidän Lohja 3
 RKP 1
 Kristillisdemokraatit 1
 Perussuomalaiset 1

Kokoomus, Keskusta ja RKP muodostavat yhdessä oikeisto- ja keskiryhmien valtuustoryhmän.

Kaupunginhallituksen 13 paikkaa jakautuivat seuraavasti: Kokoomus 4, SDP 4, Vasemmistoliitto 2, Keskusta 1, Vihreät 1 ja Meidän Lohja 1.

Valtuuston puheenjohtajana toimi Reijo Siltasaari (SDP) ja hallituksen puheenjohtajana Jussi Patinen (KOK). Tilinpäätöskertomuksen liiteosaan sisältyy yhteenveto eri toimielinten kokoonpanosta.

4.3 Lohjan kaupungin henkilökunta

Palvelukeskus	Vakinaiset				Määräaikaiset			Työllistetyt		Oppisopimus		Yht. ilman työllistettyjä	
	koko-aik.	osa-aik.	osa-aik. eläk.	sivutoimiset	koko-aik.	osa-aik.	sivutoimiset	koko-aik.	osa-aik.	koko-aik.	osa-aik.	Yht.	
Keskushallinto	66	3	1	0	9	0	2	0	0	1	0	82	82
Perusturvakeskus	617	84	19	0	190	17	2	7	4	13	0	953	942
Sivistyskeskus (sis. sivutoim. tuntiopett. ja kerho-ohjaajat)	891	99	10	11	222	36	176	4	21	9	6	1485	1460
Kaupunkisuunn. kes.	338	13	8	0	34	7	0	2	4	1	0	407	401
Yhteensä 31.12.2010	1912	199	38	11	455	60	180	13	29	24	6	2927	2885
Yhteensä 31.12.2009	1915	178	42	12	424	46	179	12	10	19	6	2843	2821

Taulukko 2 Lohjan kaupungin henkilökunta 31.12.10

Lohjan kaupungin palveluksessa oli vuoden 2010 lopussa 2 927 henkilöä. Näistä vakinaisia oli 2 160, määräaikaisia 695 sekä työllistettyjä ja oppisopimusopiskelijoita 73. Henkilöstön sukupuolijakauma pysyi edellisen vuoden tasolla. Miehiä vakinaisesta henkilökunnasta oli 16,2 % ja naisia 83,8 %. Koko henkilökunnan keski-ikä hieman kasvoi ja vuonna 2010 se oli 46,6 vuotta. Yli 50-vuotiaita oli henkilöstöstä 1 124 eli 38,4 %. Vakinaisesta henkilökunnasta 38,1 % on ollut Lohjan kaupungin palveluksessa yli 15 vuotta. Alle viisi vuotta kaupungin palveluksessa olleita on 24,0 % vakinaisesta henkilöstöstä.

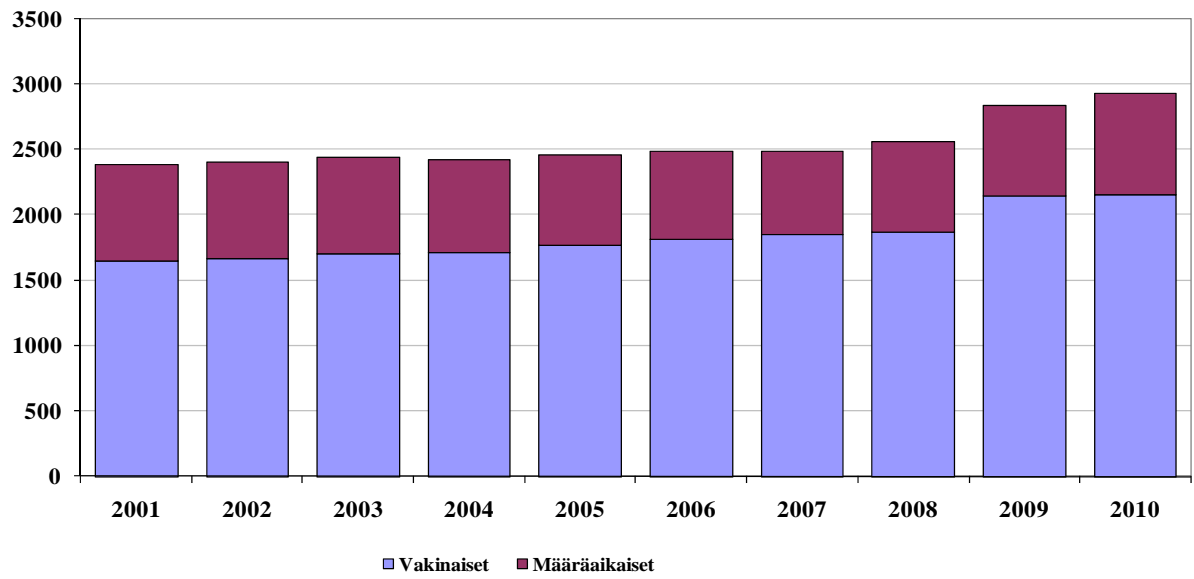
Eläkkeelle vuonna 2010 jäi 75 henkilöä, joista vanhuuseläkkeelle 59 ja työkyvyttömyyseläkkeelle 16. Osa-aika-eläkkeelle siirtyi 12 työntekijää, osatyökyvyttömyyseläkkeelle 8 ja kuntoutustuelle 6. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäätin ensisijaisesti tuki- ja liikuntaelinsairauksien ja vammojen ja myrkytysten vuoksi.

Kaupungin henkilöstöstä 19,9 %:lla on ylempi korkeakoulututkinto tai tutkijan koulutus, 12,0 %:lla alimman korkeaasteen ja 16,8 %:lla alemman korkeakouluasteen tutkinnot sekä 39,3 %:lla keskias-teen tutkinto. Perusasteen tutkinto on 8,5 %:lla ja 3,6 %:lta puuttuu ammattitutkinto kokonaan tai tutkinnosta ei ole tietoa.

Vuonna 2010 vakinaisen henkilökunnan sairauspoissaolot henkeä kohti nousivat hiukan. Yhteensä sairauspoissaolopäiviä kertyi 44 813. Sairauspoissaolot olivat korkeimmat niillä tulosalueilla, joissa työ on fyysisesti raskasta. Sairasajalta maksettiin palkkoja 2 612 670 euroa, mikä oli 43 178 euroa enemmän kuin edellisellä vuonna. KELA maksoi päivärahoja sairaus- ja äitiyslomien ajalta 1 178 749 euroa, jolloin kaupungin kustannuksiksi jäi 1 433 392 euroa. Työtapaturmia koko henkilökunnalle sattui 146, joista aiheutui 1 492 poissaolopäivää. Pääasiassa tapaturmat olivat lieviä ja liittyivät työssä tai työmatkalla sattuneisiin putoamisiin, nostamisiin, liukastumisiin ja kompastumisiin. Yhtään ammattitautia ei todettu.

Työterveyshuollossa kirjattiin henkilökunnalle 3 962 käyntiä lääkärille ja 1 970 käyntiä terveydenhoitajalle sekä suoritettiin 8 069 laboratoriotutkimusta ja 456 radiologista tutkimusta.. Työterveyshuolto sisälsi lakisääteisen työterveyshuollon sekä työterveydenhuollon toimintasuunnitelmassa rajatusti määritellyn yleislääkäritasoisien sairaanhoidon, minkä lisäksi henkilökunnan käytettävissä oli työfysioterapeutti, työpsykologi ja tarvittaessa erikoislääkärikonsultaatiot. Henkilöstökoulutuksessa vuonna 2010 jatkettiin esimieskoulutusta Jet- ja miniJet-koulutuksen muodossa, prosessiajattelun kehittämiskoulutusta ja toimistojärjestelmien atk-koulutusta. Sisäisenä koulutuksena jatkettiin henkilöstöpalvelujen antamaa ns. Usko-koulutusta uusille esimiehille.

Henkilöstömäärän kehitys 2001-2010

Kaavio 9 Henkilöstömäärän kehitys 2001-2010

5 ALUEELLINEN YHTEISTYÖ

5.1 Kunta- ja palvelurakennemuutoksen toteuttaminen

Karjalohjan kunta liittyy Lohjaan 1.1.2013 alkaen.

Vuoden alussa valmistui Yritystaito Oy:n laatima esiselvitys Lohjan, Siuntion ja Inkoon mahdollisesta kuntaliitoksesta. Keväällä 2010 Lohjan kaupunki ja Nummi-Pusulän kunta päättivät teettää nopealla aikataululla esiselvityksen, jossa arvioitiin palvelurakenteen ja kuntarakenteen muutosmahdollisuuksia. Selvitystyön toteutti Oy Audiapro Ab aiemmin laaditun esiselvityksen rakennetta mukailleen.

Valtuusto päätti joulukuussa käynnistää varsinaiset kuntaliitosneuvottelut Siuntion ja Nummi-Pusulän kuntien kanssa tavoitteena kuntien yhdistymissopimus ja yhdistymisesitys. Lisäksi Inkoon kunnalle tarjottiin mahdollisuutta osallistua neuvotteluihin, mutta vuoden 2011 puolella Inkoo päätti jäädä pois hankkeesta. Vuoden lopussa valmisteltiin selvitystyön organisointia ja käynnistämistä viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden tapaamisissa.

5.2 Seutuyhteistyö

Länsi-Uudenmaan alueellinen koheesio- ja kilpailukykyohjelma kattaa toimintakauden 2010 – 2013. Ohjelmassa keskitytään kärkiklustereiden, Teknologian sovellukset, Hyvinvoiva Länsi-Uusimaa ja Käyttäjälähtöiset palvelut - luova talous hankkeiden lisäksi toimintaympäristön kehittämiseen. Alueen kilpailukykyä parantamisessa painotetaan maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitteluun, seudullisten yrityspalvelujen kehittämiseen sekä työllisyysasioihin. Yhteistyöhanke kattaa koko läntisen Uudenmaan alueen Vihtiä ja Kirkkonummea lukuun ottamatta.

Yritysten toimintaedellytysten parantamiseksi valmisteltiin seudullista yrityspalveluyksikköä ja maataloushallinnon organisaatioiden yhdistämistä ja matkailuklusterissa matkailun markkinointia sekä yhteistä myynti- ja markkinointiorganisaatiota. Länsi-Uudenmaan hoivayrittäjyyden tukemiseksi valmistui hoivayrittäjien ja julkisen sektorin verkottumisen esiselvitys toimenpidesuosituksineen.

Valmistelutyön tuloksena valtuusto päättikin perustaa yhdessä Hangon, Inkoon, Karjalohjan, Karkkilan, Nummi-Pusulän, Raaseporin ja Siuntion kuntien kanssa tällä alueella toimivan yhteisen elinkeinoyhtiön. Karkkilan luopumisen takia asia piti käsitellä vielä uudelleen vuoden 2011 puolella. Siuntion kunnan kanssa puolestaan neuvoteltiin sopimus alueellisesta maaseutuelinkeinoviranomaistehtävien hoitamisessa.

Lohja osallistuu laajaan Länsi-Uudenmaan maakuntaverkkohankkeeseen. Kaupunginhallitus hyväksyi myös kuntien tietotekniikka- ja taloushallintopalveluita tarjoavien yritysten aiesopimukset, joista alueelliset jatkoselvitykset johtivat vuoden 2011 alussa liittymiseen valtakunnallisen tietotekniikkayhtiön osakkaaksi.

6 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

6.1 Sisäisen valvonnan organisointi ja painopisteet tilikaudella 2010

Lohjan kaupungin sisäinen valvonnan järjestämiseen liittyvästä ohjeistuksesta vastaa kaupunginhallitus. Käytännössä kaupungin eri lautakunnat valvovat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta omalla toimintasektorillaan ja johtavat viranhaltijat sekä ylipäänsä kaikki esimiehet toteuttavat sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa omalla vastuualueellaan. Kaupungin sisäisen valvonnan ohjeessa (luku 2) on selvitetty operatiivisen valvonnan toteuttamiseen liittyvät vastuut ja korostettu samalla jokaisen kaupungin organisaatiossa olevan henkilön omaa vastuuta osana kaupungin sisäistä valvontajärjestelmää. Sisäisen valvontaympäristön normiperustana ovat hallintosääntö ja toimialakohtaiset johtosäännöt, sisäisen valvonnan ohje, muut pysyväisluonteiset ohjeet ja toimintaperiaatteet, sopimushallinta, johdon etiikka ja kaupungissa vallitseva organisaatiokulttuuri, henkilöstöpolitiikka sekä Lohjan kaupungin kokonaisvaltaisen riskienhallinnan viitekehys.

Kaupungin sisäinen tarkastus on toiminut valvontatyössä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa hyväksymän toimintavaltuutuksen nojalla ylimmän johdon apuna. Kaupungin johtamis-, suunnittelu ja ohjaukseen käytännöt varmistavat käytännössä sen, että hyvän sisäisen valvonnan periaatteet näkyvät toiminnassa. Tästä esimerkkinä ovat talousarvion valmistelu- ja seurantaprosessi, kaupungin talouden tasapainottamiseen ja toiminnan laadun parantamiseen sekä tehostamiseen tähtäävät palveluverkkoselvitukset, kaupungin ydin- ja tukiprosessien kuvaaminen ja kehittäminen poikkihallinnolliset rajapinnat huomioon ottaen, riskianalyysit sekä kaupungin eri johtoryhmissä ja työpaikkakokouksissa käsiteltävät hyvään sisäiseen valvontaan liittyvät asiat.

Sisäinen tarkastus on osallistunut aktiivisesti kaupungissa meneillä oleviin kehittämishankkeisiin kuten prosessikuvauksiin, matkalaskujärjestelmän kontrollimäärityksiin ja tytäryhtiöiden fuusioselvityksiin sisäisen valvonnan asiantuntijan roolissa. Vuoden 2010 aikana sisäisen valvonnan toimivuutta on sisäisen tarkastuksen toimesta arvioitu pistokokein mm. kaupungin CPU- ja käteiskassoja tarkastamalla, arvo-osuustilin ulkopuolisia arvopapereita inventoimalla, naapurikuntien laskutusprosessien suorite- ja kustannusvastaavuudesta varmistumalla, ostopalveluiden kilpailuttamista ja hankintojen tarkoituksenmukaisuutta sekä hyväksymisprosessia tarkastamalla sekä tavoitteiden toteutumista seuraamalla. Tehtyjen pistokokeiden, säännöllisen arviointi- ja varmistustyön ja olemassa olevan dokumentaation perusteella voidaan johtopäätöksenä todeta, että sisäisen valvonnan rakenteissa ja toimivuudessa ei ole tilikaudella 2010 havaittu kaupungin operatiiviseen toimintaan vaikuttavia olennaisia puutteita.

6.2 Riskienhallinta

Riskienhallinta on olennainen osa kaupungin operatiivista ja strategista suunnittelu- ja johtamisprosessia, jonka kattavuutta ja seuranta on parannettu kuluneen vuoden aikana. Kaupunginvaltuusto on asettanut ennakoivan riskienhallinnan yhdeksi tavoitteeksi vuodelle 2017 ulottuvassa strategiassaan ja tämän tavoitteen toteutumista on seurattu valtuuston asettamien sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseen liittyvän kolmannesvuosittaisen raportoinnin ja sen arvioinnin yhteydessä. Kaupungin riskienhallintaprosessin järjestäminen ja sen toteuttaminen on kuvattu myös kaupungin prosessikartassa. Kaikki toimialat ja kaupunkikonserniin kuuluva tytäryhtiö Loher ovat vuoden 2010 loppuun mennessä tehneet omat riskikartoituksensa ja niitä on osittain myös syvennetty tulosaluekohtaisesti.

Merkittävä osa kaupungin kokonaisvaltaista riskienhallintaa ovat vuoden 2010 aikana hyväksytyt kaupungin yleinen valmiussuunnitelma ja kaupungin turvallisuussuunnitelma. Jälkimmäisen suunnitelman osalta kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.12.2010 erillisen toimenpideohjelman, jossa konkreettiset, kaupunkilaisten ja kaupungin työntekijöiden arjen turvallisuutta edistävät toimenpiteet on vastuutettu asianomaisille viranhaltijoille ja jonka toteuttamista kaupungin ylin johto ja tarkastuspäällikkö tulevat seuraamaan säännöllisesti. Tietoturvan edistäminen kaupungin esimiesten ja koko henkilökunnan keskuudessa vuoden 2010 aikana on yksi esimerkki ennakoivasta ja samalla myös innovatiivisesta riskienhallinnasta.

7 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

7.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Varsin epävarmoista talouden lähtökohdista Lohjan kaupungin tulos päätyi selvästi ennakoitua paremmaksi kohentuen edellisestä vuodesta 1,5 milj. euroa. Tuloksen muotoutumiseen vaikuttivat talouden ennakoitua nopeampi elpyminen, valtiovallan verotuloja tukeneet ja kulukehitystä vaimentaneet toimenpiteet, kaupungin toiminnan maltillinen kulukehitys sekä talousarvion tasapainottamiseksi tehdyt kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosenttien korotukset. Veroprosenttien korotukset lisäsivät verotuloja noin 4 milj. euroa, jolloin verotulot kasvoivat edellisestä vuodesta 2,9 %. Valtionosuustileille kirjatut valtionosuudet kasvoivat edellisestä vuodesta 1,6 %. Vuoden 2010 alusta toteutettiin kuitenkin valtionosuusuudistus, jonka seurauksena aiemmin valtionosuuksiin kirjatut kotikuntakorvaukset kirjattiin myyntituottoihin. Valtionosuudet ja opetustoimen kotikuntaosuudet kasvoivat yhteensä 3,1 milj. euroa eli 7,4 %

Ulkoisen tuloslaskelman toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta vain 1,8 %. Toimintakatetta paransivat 1,9 milj. euron yhdistymisavustukset ja 1,5 milj. euron käyttöomaisuuden myyntivoitot, mikä lisäksi toimintakatteeseen vaikuttivat myös ylläpitäjille maksettavien kotikuntakorvausten kirjausmuutos. Yhdistymisavustukset pienenevät edellisestä vuodesta 0,6 milj. euroa ja nettomyyntivoitot kasvoivat 0,4 milj. euroa. Myyntivoitoilla ja kirjausmuutoksella puhdistettu lautakuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni edellisestä vuodesta 3,5 %.

Tuloslaskelmassa ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 8,0 %, mutta ilman valtionosuuskirjausten muutosta todellinen kasvu oli 2,5 % ja ilman myyntivoittoja 1,3 %. Myyntituotoissa vesi- ja jätevesimaksujen tuotto kasvoi yli 10 %, kun taas LOST-kuntien korvaukset pienenevät 1,8 % edellisestä vuodesta. Maksutuottojen 11,7 %:n kasvu heijasti lähinnä laajentunutta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutoimintaa. Maksutuotoissa päivähoitomaksujen tuoton pieneminen edellisestä vuodesta oli seurausta maksujärjestelmän muutoksesta. Avustukset pienenevät edellisestä vuodesta, mihin vaikutti varsinaisen kuntaliitosavustuksen prosenttiosuuden pieneminen toisena liitosvuonna. Muut toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 7,2 %, mikä johtui lähes kaikkien vuokraerien kasvusta sekä edellistä vuotta suuremmista myyntivoitoista.

Ulkoiset toimintakulut kokonaisuutena kasvoivat edellisestä vuodesta 3,3 %. Palkat ja palkkiot kasvoivat 4,7 %. Henkilöstösivukulujen kasvu jäi palkkakulujen muutosta pienemmäksi, mihin vaikuttivat työnantajan KELA-maksun poistuminen koko vuoden osalta, tapaturmavakuutusmaksujen aleneminen sekä palkkaperusteisen eläkemaksuprosentin lievä aleneminen. Palvelujen ostot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,2 %, mikä aiheutui kustannustason nousun lisäksi opetustoimessa kotikuntakorvausten kirjausmuutoksesta, sosiaali- ja terveydenhuollon erityispalvelujen hankkimisesta yksityisiltä hoitolaitoksilta sekä runsaslumisen talven aiheuttamista kunnallistekniikan kustannuksista.

Materiaalien hankinnat kasvoivat vain 3,5 %, vaikka jo edellisenä vuonna Lohjan säästöohjelman toteuttaminen näkyi materiaalien hankintojen supistumisena. Lasten kotihoidon tuki ja perustoimeentulotuki pienensivät kokonaisuutena avustusmenoja siitäkin huolimatta, että uutena tukimuotona otettiin käyttöön työllistämisen kuntalisä. Muiden kulujen 9,8 prosentin pienemiseen vaikutti rakennusten ja huoneistojen vuokrien sekä pääomavuokrien supistuminen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan ulkoinen toimintakate heikkeni 7,3 % kulujen kasvaessa ja tuottojen pienentyessä, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kate heikkeni 5,6 %, opetuslautakunnan kirjausmuutoksista puhdistettu toimintakate 2,5 %, ympäristölautakunnan 2,2 % ja perusturvalautakunnan 2,1 %. Yleisen luottamushenkilöhallinnon toimintakate parani jo vuonna 2009 ja edelleen 11,3 % vuonna 2010. Keskushallinnon toimintakate parani 4,1 %, teknisen lautakunnan 1,8 % tuottojen kasvaessa nopeammin kuin kulut sekä Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunnan 25,1 % kulujen pienentyessä ja tuottojen kasvaessa.

Kunnallisveron tuotossa veroprosentin korotus ei riittänyt täysimääräisesti kattamaan tuloveropohjan huonontumista ja yhteisöveronkin kohdalla kasvu johtui pääosin kuntaosuuden korotuksesta. Kaikkien

kiinteistöveroprosenttien korotuksen ja rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin käyttöönoton myötä kiinteistöveron tuotto kasvoi 20,1 %.

Lohjan kaupungin vuosikatteeksi muodostui 11,0 milj. euroa, joka oli 277,41 euroa asukasta kohden ja 4,6 % toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteismäärästä. Edellisen vuoden vuosikate oli 9,2 milj. euroa, joten asukasta kohden laskettuna vuosikate parani edellisestä vuodesta 44,29 euroa. Ilman veroprosenttien korotuksia, yhdistymisavustuksia ja myyntivoittoja vuosikate olisi jäänyt 3,5 milj. euroon.

Kun kaupunginvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaiset poistot olivat 8,9 milj. euroa, muodostui tilikauden tulos 2,1 euroa ylijäämäiseksi. Poistot kasvoivat edellisen vuoden poistoista 0,3 milj. euroa investointien tuoman poistopohjan kasvun ja poistosuunnitelman tarkistamisen johdosta.

Vesi- ja viemärlaitos sisältyy kaupungin tilinpäätöksen lukuihin. Vesihuoltolaitoksesta kuitenkin esitetään liitetietoina erikseen vesihuoltolain 20 §:n mukainen eriytetty tilinpäätös.

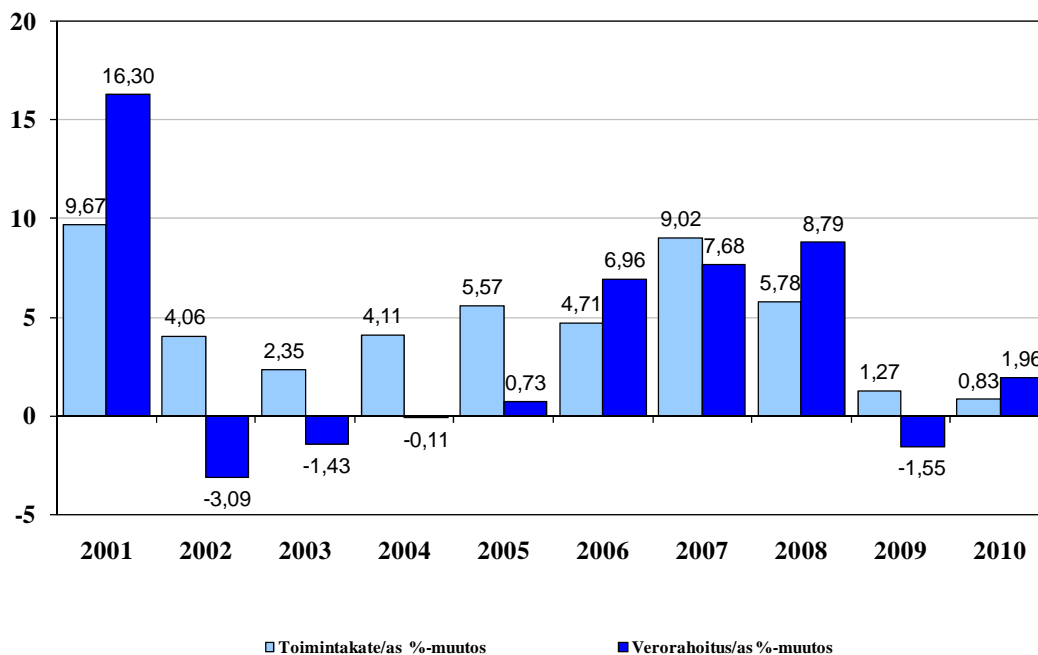
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset erät) 1000 €

	2010	2009	09/10 Muutos-%
Toimintatuotot	57 864	53 582	8,0
Toimintakulut	-225 672	-218 416	3,3
Toimintakate	-167 808	-164 834	1,8
Verotulot	137 305	133 376	2,9
Valtionosuudet	42 170	41 509	1,6
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	150	153	-2,3
Muut rahoitustuotot	903	721	25,1
Korkokulut	1 591	1 611	-1,3
Muut rahoituskulut	111	146	-23,7
Vuosikate	11 017	9 170	20,1
Poistot ja arvonalentumiset	8 944	8 602	4,0
Tilikauden tulos	2 073	568	264,9
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	26	26	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 098	594	253,5

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	25,6	24,5
Vuosikate/Poistot, %	123,2	106,6
Vuosikate, €/asukas	277,41	233,12
Asukasmäärä	39714	39334

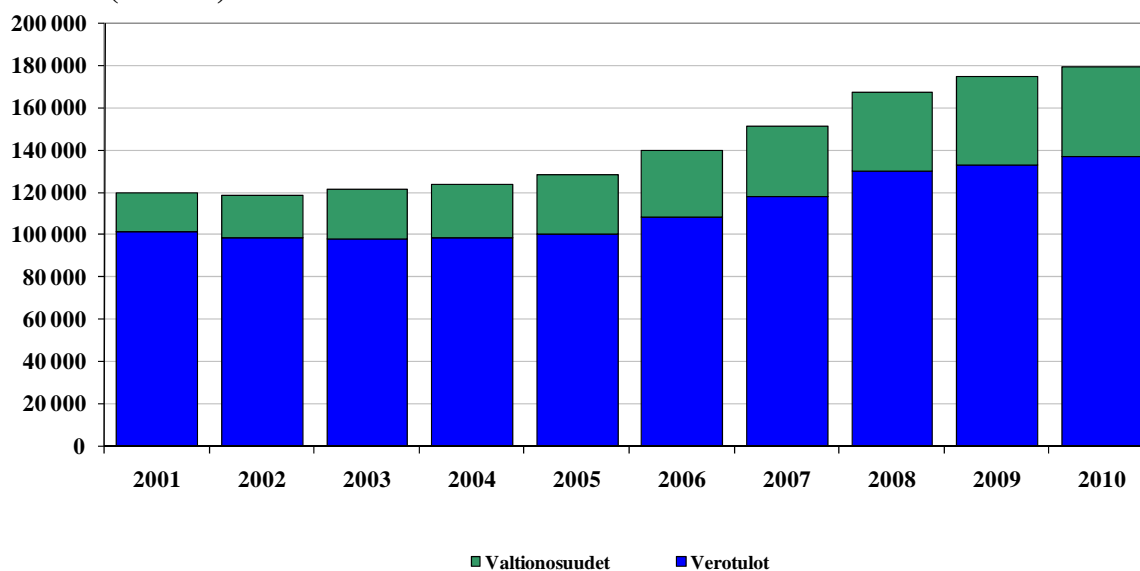
Toimintakate ja verorahoitusmuutos vuosina 2001-2010 (%/asukas)

Kaavio 10 Toimintakate ja verorahoitusmuutos vuosina 2001-2010

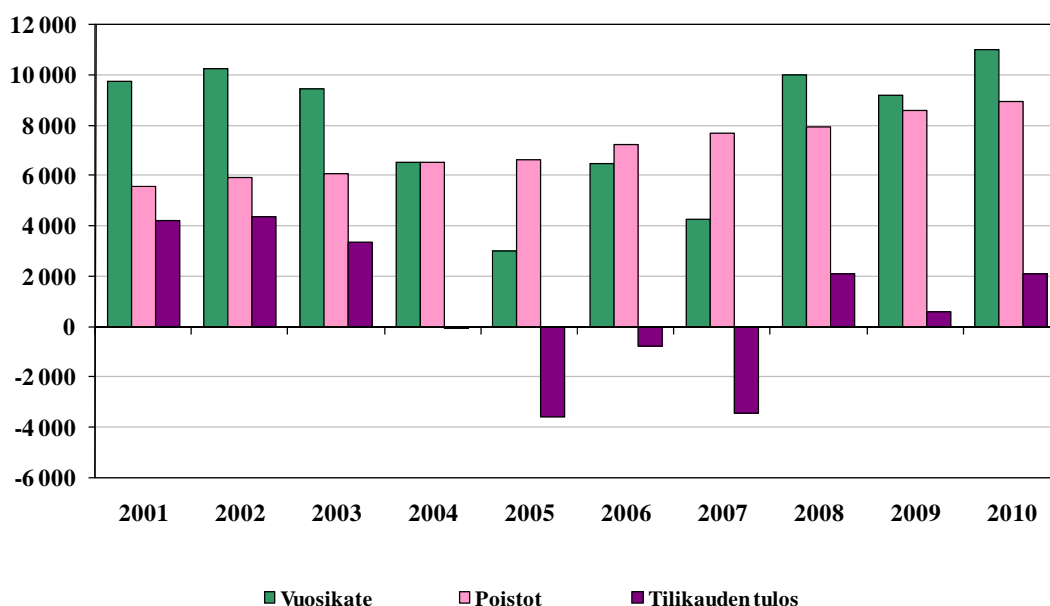
Verotulot ja valtionosuudet 2001-2010

(1000 €)

Kaavio 11 Verotulot ja valtionosuudet 2001-2010 (1000 €)

Vuosikate, poistot, tilikauden tulos 2001-2010

Kaavio 12 Vuosikate, poistot, tilikauden tulos 2001-2010

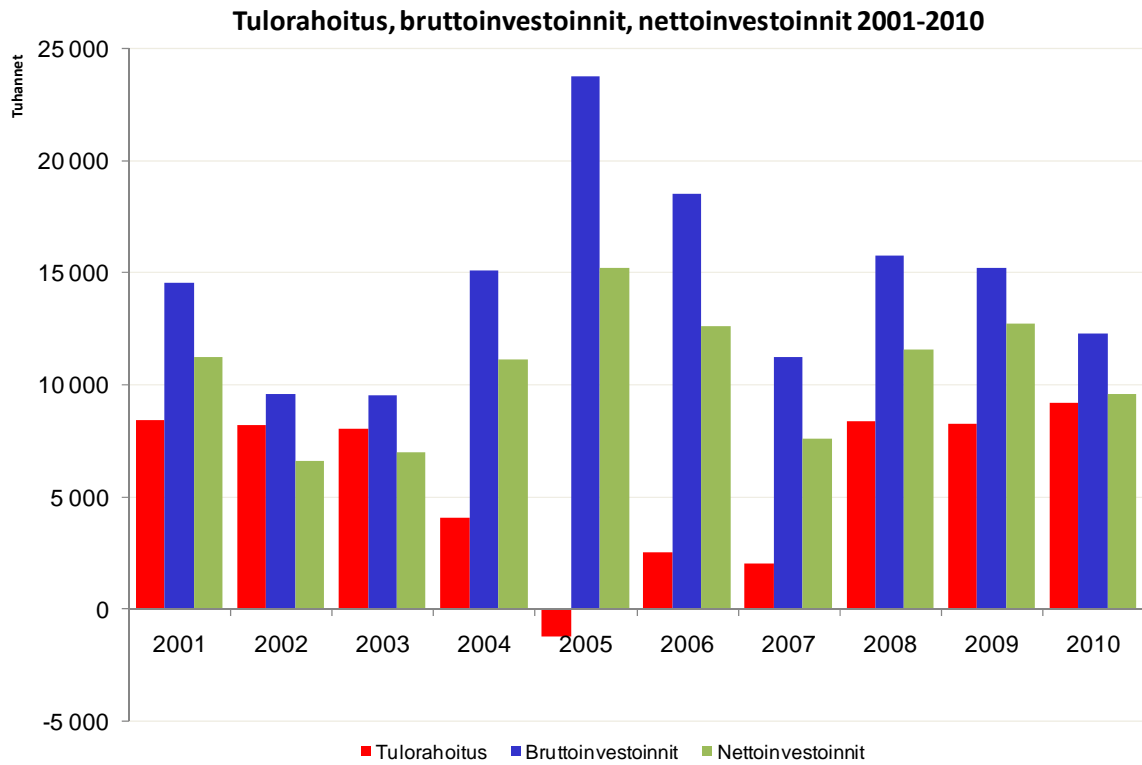
7.2 Investoinnit ja toiminnan rahoitus

Investoinnit pienivät edellisestä vuodesta 19,3 %, kun 16,6 milj. euron määrärahoista hankkeiden siirtymisen tai keskeneräisyyden johdosta 4,3 milj. euroa jäi käyttämättä. Tilahankkeissa vuoden 2010 suurimmat kohteet olivat pääterveysaseman peruskorjaus ja Mäntynummen koulukeskuksen laajennus. Kaikkiaan tilahallinnon hankkeisiin käytettiin 6,4 milj. euroa. Vesi- ja viemärlaitoksen hankkeisiin käytettiin 2,0 milj. euroa suurimpina kohteina Pitkäniemen puhdistamon laajennus ja seudullisen runkoviemärin rakentaminen. Liikenneväylien ja yleisten alueiden rakentamiseen käytettiin 2,0 milj. euroa, josta 1,2 milj. euroa Virkkalan keskustan rakentamiseen. Kiinteän omaisuuden hankintaan käytettiin 368 000 euroa ja osakkeiden lunastamiseen 226 000 euroa. Loppuosa investoinneista muodostui irtaimisto- ja ohjelmistohankinnoista, joista tietohallinnon hankinnat olivat 489 000 euroa, vuodeosastojen kalustohankinnat 248 000 euroa ja Mäntynummen koulun irtaimistohankinnat 197 000 euroa.

Investointeihin oli vuonna 2010 käytettävissä tulo-rahoitusta 9,2 milj. euroa sekä valtionosuuksia tai avustuksia ja naapurikuntien maksuosuuksia 0,3 milj. euroa. Investointien rahoituksessa omaisuuden myynnin merkitys kasvoi edellisestä vuodesta ja siitä kertyi yhteensä 2,4 milj. euroa. Toiminnan ja investointien kokonaisrahavirrassa menot olivat 0,4 milj. euroa suuremmat kuin tulot.

Lyhytaikaisia lainoja muutettiin vuoden aikana pitkäaikaisiksi 15,0 milj. euroa. Kun sen lisäksi lyhytaikaiset lainat vähenivät 1,0 milj. eurolla ja kun pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 3,5 milj. euroa, pieneni kaupungin lainojen kokonaismäärä 4,5 milj. eurolla. Rahoitustarve ja lainamäärän pieneminen katettiin liittymismaksutuloilla, saatavien tuloutuksella ja korottomien velkojen lisäyksellä. Merkittävimpiä saamisten tuloutuksia olivat investointihankkeiden valtionosuussaamiset, PMJ:n lunastussaamiset sekä LOST-kuntien lomapalkkasaamiset. Korottomissa veloissa merkittävimmät erät olivat ennakkomaksutulot, ostovelat ja lomapalkkajaksotukset sivukuluineen. Kassavarat säilyivät likipitään edellisen vuodenvaihteen tasolla.

Rahoitusosuuksilla vähennyistä investoinneista rahoitettiin tulo-rahoituksella 92,1 %, kun vastaava prosentti edellisenä vuonna oli 74,3. Pääomamenojen tulo-rahoitusosuus kuvaa vuosikatteen suhdetta investointien omahankintamenon, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärään, joka vuonna 2010 oli 68,4 %.

Kaavio 13 Tulorahoitus, bruttoinvestoinnit, nettoinvestoinnit 2001-2010

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut (ulkoiset erät) 1 000 euroa

	2010		2009
Toiminnan rahavirta	9 178		8 239
Vuosikate	11 017		9 170
Satunnaiset erät			
Tulorahoituksen korjauserät	-1 839		-931
Investointien rahavirta	-9 565		-12 747
Investointimenot	-12 265		-15 188
Rahoitusosuudet investointimenoihin	306		1 157
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 394		1 284
Toiminnan ja investointien rahavirta	-387		-4 509
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			-127
Lainakannan muutokset	-4 497		2 840
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 536		-3 535
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 961		6 375
Oman pääoman muutokset	-110		
Muut maksuvalmiuden muutokset	5 034		2 288
Rahoituksen rahavirta	427		5 002
Rahavarojen muutos	40		493
Rahavarat 31.12.; 1000 €	5 256		5 216
Rahavarat 1.1.; 1000 €	5 216		4 724
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus, %	92,13		65,35
Pääomamenojen tulorahoitus, %	71,10		52,20
Lainanhoitokate	2,46		2,09
Kassan riittävyys (pv)	7,89	(-0,16*)	7,97
			(-0,3*)
Asukasmäärä	39 714		39 334

* ilman konsernitiliä

7.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Pysyvissä vastaavissa 8,9 milj. euron poistojen jälkeen aineelliset hyödykkeet kasvoivat 1,4 % eli 2,4 milj. euroa, mitkä investointikohteiden valmistuessa kohdistuivat pääosin rakennuksiin. Vaihtuvissa vastaavissa pitkäaikaiset saamiset pienenevät vuoden aikana 1,0 milj. euroa valtionosuuksien sekä naapurikuntien maksuosuuksien ja lunastusvuokrien suoritusohjelmien mukaisesti. Lyhytaikaiset saamiset pienenevät 1,5 milj. euroa. Sijoitukset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset pysyvät edellisen vuoden tasolla. Kaupunki käytti vuoden aikana rahoituksessaan konsernitilijärjestelmässä mukana olleiden tytäryhtiöiden rahoitusylijäämiä.

Oma pääoma kasvoi 2,1 milj. euron ylijäämän johdosta. Suoritetut kaatopaikkojen puhdistustoimenpiteet pienensivät pakollisia varauksia ja lyhytaikaisten lainojen konvertointi lisäsi pitkäaikaista ja vähensi lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Kaupungin omavaraisuusaste parani edellisestä vuodesta ja oli 60,2 %. Pitkän aikavälin kehitys on kuitenkin ollut voimakkaasti negatiivinen, kun omavaraisuusaste vielä vuonna 2004 oli 76,3 %. Kaupungin lainamäärä pieneni noin 4,5 milj. euroa ja oli asukasta kohden laskettuna vuoden lopussa 1 458 euroa.

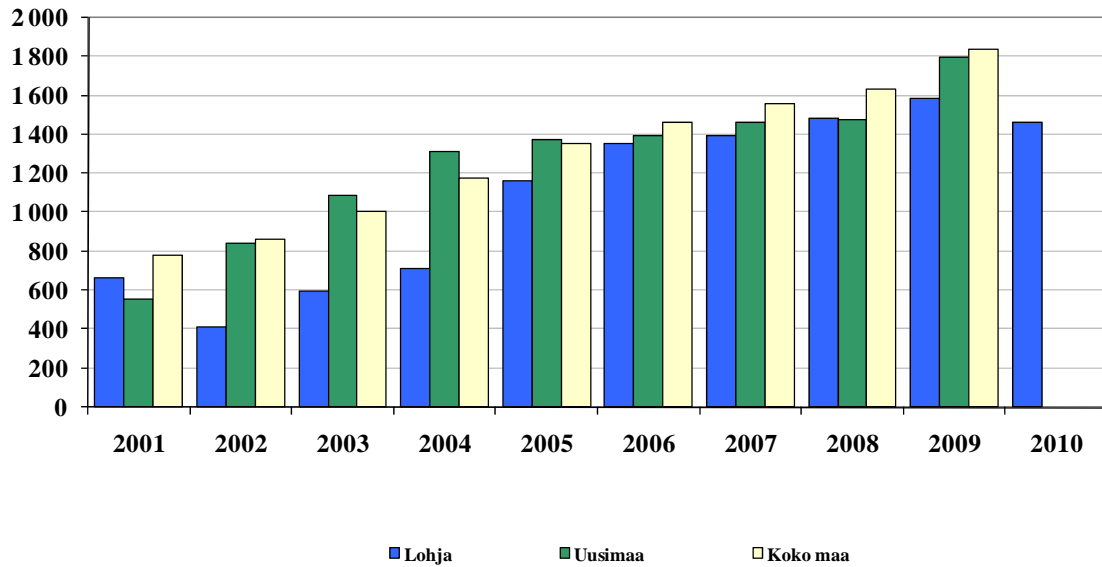
V A S T A A V A A	2010	2009
A PYSYVÄT VASTAAVAT	203 810	201 688
I Aineettomat hyödykkeet	2 865	3 094
II Aineelliset hyödykkeet	173 707	171 351
III Sijoitukset	27 238	27 242
<i>Osakkeet ja osuudet</i>	24 379	24 383
<i>Muut lainasaamiset</i>	2 843	2 843
<i>Muut saamiset</i>	16	16
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	202	255
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 796	17 163
I Vaihto-omaisuus	63	62
II Saamiset	9 541	11 884
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	2 276	3 231
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	7 202	8 653
III Rahoitusarvopaperit	532	531
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 724	4 685
VASTAAVAA YHTEENSÄ	218 809	219 105

V A S T A T T A V A A	2010	2009
A OMA PÄÄOMA	131 042	129 054
I Peruspääoma	108 881	108 881
II Liittymismaksurahasto	0	0
III Arvonkorotusrahasto	127	127
IV Muut omat rahastot		
Lainalyhennysrahasto	1 070	1 070
V Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 867	18 383
VI Tilikauden yli-/alijäämä	2 098	594
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	393	419
C PAKOLLISET VARAUKSET	988	1 325
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	707	622
E VIERAS PÄÄOMA	85 679	87 686
I Pitkäaikainen	46 041	35 635
II Lyhytaikainen	39 637	52 051
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	218 809	219 105

TASEEN TUNNUSLUVUT

	TP 2010	<i>ilman konserniti- liä</i>	TP 2009	<i>ilman konserniti- liä</i>
Omavaraisuusaste, %	60,21	61,81	59,11	60,52
Rahoitusvarallisuus, €/asukas	-1 773,23		-1 792,02	
Suhteellinen velkaantuneisuus -%	35,88	33,95	38,35	36,12
Lainat €/asukas	1 458,13	1 329,13	1 586,55	1 457,17
Lainakanta 31.12., 1000 €	57 908	52 280	62 406	57 316
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	2843		2 843	

Lainakanta €/as, 2001-2010

Kaavio 14 Lainakanta €/as, 2001-2010

7.4 Kokonaistulot ja menot

TULOT

	1000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	57 864	22,8
Verotulot	137 305	54,0
Valtionosuudet	42 170	16,6
Korkotuotot	150	0,1
Muut rahoitustuotot	903	0,4
Satunnaiset tuotot	0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät		
- käyttöomaisuuden myyntivoitot	-1 774	-0,7
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	306	0,1
Käyttöomaisuuden myyntitulot	2 394	0,9
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000	5,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	254 317	100,0

MENOT

	1000 euroa	%
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	225 672	87,0
Korkokulut	1591	0,6
Muut rahoituskulut	111	0,0
Tulorahoituksen korjauserät		
- myyntitappiot	-272	-0,1
- pakollisen varauksen lisäys	337	-0,1
- muut korjauserät	0	0,0
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	12 265	4,7
Rahoitustoiminta		
Lyhytaikaistenlainojen vähennys	15 961	6,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 536	1,4
Oman pääoman vähennykset	110	0,0
Antolainasaamisten lisäys	0	0,0
Kokonaismenot yhteensä	259 311	100,0

8 KAUPUNKIKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

8.1 Lohjan konsernirakenne

Lohjan kaupunkikonserniin kuuluu 19 tytäryhtiötä ja yksi säätiö. Kaupungin omistusosuus ja määräämisvalta on 8 yhtiössä 20 % tai suurempi, kuitenkin enintään 50 %. Kaupunki on jäsenenä kuudessa kuntayhtymässä. Tytäryhtiöiden ohjausta ja yhteistoimintaa toteutetaan kaupunginvaltuuston 12.12.2010 hyväksymien konserniohjeiden mukaisesti.

Tytär- ja osakkuusyhtiöt jakaantuvat niiden toiminnan perusteella seuraavasti:

Tytäryhtiöt:

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	9 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	4 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	6 kpl
- palvelu- ja palvelutalossäätiöt	1 kpl

Osakkuusyhtiöt

- asunto- ja kiinteistöyhtiöt	4 kpl
- liike- ja toimitilayhtiöt	1 kpl
- palvelujen tuotantoyhtiöt	3 kpl

Kuntayhtymät

- perusturvan kuntayhtymä	4 kpl
- ammatillisen koulutuksen kuntayhtymät	1 kpl
- hallinnon ja yhdyskuntasuunnittelun kuntayhtymät	1 kpl

Vuoden aikana valmisteltiin vuokratilayhtiöiden fuusio, jossa seitsemän kaupungin sataprosenttisesti omistamaa asunto- ja kiinteistöyhtiötä sulautetaan Lohjan Vuokra-asunnot Oy:öön Audiapro Oy:n laatiman sulautussuunnitelman mukaisesti. Sitä ennen Lohjan kaupunki lunasti Helsingin kaupungin Roution Vuokra-asunnot Oy:ssä omistamat osakkeet. Kaupunginvaltuusto hyväksyi fuusiopäätöksen 13.10.2010 ja fuusio toteutui 1.3.2011 lukien. Fuusion tavoitteena oli saada aikaan omavarainen toimija, joka kykenee huolehtimaan vuokra-asuntojen uustuotannosta ja perusparannuksista. Fuusioyhtiössä vahvistetaan taloudellista, teknistä ja sosiaalista osaamista, jotka toteutetaan palkkaamalla yhtiöön toimitusjohtaja ja asumisneuvoja.

Länsi-Uudellamaalla toimii kaksi uusyrityskeskusta, kaksi yrityshautomoa ja kaksi elinkeinokeskusta. Uudenmaan ELY-keskus teki kesällä 2010 työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta selvityksen Länsi-Uudenmaan kehittämismahdollisuuksista. Yhtenä tavoitteena oli kartoittaa yhteisen elinkeinoyhtiön perustamismahdollisuus. Selvityksen ja suositusten pohjalta syksyllä valmisteltiin uuden elinkeinoyhtiön perustaminen ja käynnistysuunnitelma tavoitteena toiminnan käynnistäminen 1.4.2011 lukien. Käynnistymisen myötä Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy:n, Länsi-Uudenmaan Uusyrityskeskusten ja Länsi-Uudenmaan Yrityshautomo Oy:n toiminnot siirretään uuteen yhtiöön.

Niinikään jatkettiin kaupungin omistamien energiayhtiöiden omistusjärjestelyjä kohti lämpöyhtiöiden fuusiota. Vuokratilayhtiöiden fuusion, uuden elinkeinoyhtiön käynnistymisen ja myöhemmin toteutettavan energiayhtiöiden fuusion myötä yksinkertaistuu myös kaupungin konsernirakenne merkittävästi.

Vuoden aikana valmisteltiin myös Lohjan palvelutalossäätiön toimintojen siirtäminen liikkeenluovutuksena Lohjan kaupungille 1.1.2011 lukien, jolloin henkilökunta siirtyi Lohjan kaupungin palvelukseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi siirtosopimukset 15.9.2010. Kaupunkikonserniin kuuluva säätiö jatkaa edelleen toimintaansa asuntojen ja tilojen omistajana.

8.2 Tytäryhtiöiden tärkeimmät tapahtumat

Kaupunkikonserniin kuului vielä vuoden lopussa tytäryhtiöinä 9 vuokrataloyhtiötä. Fuusiota odotellessa pysähtyi vuokrataloyhtiöissä suunnitelmallinen peruskorjaustoiminta lähes täysin Ojamon Vuokra-asunnot Oy:tä lukuun ottamatta. Vuoden aikana Ojamon Vuokra-asunnoissa suoritettiin Nelirivin kolmen talon julkisivu- ja parvekesaneeraustyö laajennuksineen ja lasituksineen. Valtiokonttorin ja kaupungin Roution vuokra-asunnot Oy:lle myöntämästä talouden tervehdyttämisavustuksesta huolimatta yhtiön rahoitusasema heikkeni edelleen. Yhtiön ongelmana ovat olleet luottotappiot ja asuntojen tyhjänä olemisesta johtuneet vuokramenetykset.

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n toiminnassa Neidonkeitaan kävijämäärä laski edellisestä vuodesta 2,4 %. Muiden yhtiön ylläpitämien liikuntatilojen käyttäjien ja ohjattuun toimintaan osallistuneiden kokonaissuoritemäärä sen sijaan kasvoi edellisestä vuodesta 3,2 %, mikä johtui pääosin ulkoliikuntapalvelujen käytön kasvusta. Yhtiön toimintakulut nousivat edellisestä vuodesta peräti 12,6 % Tennarin kamppailuhallin ja lukiosalin siirryttyä Liikuntakeskuksen hallintaan. Toiminnasta saadut tulot kasvoivat 6,9 %. Yhtiön toimintatuotot kattoivat kuluista 41 % loppuosan 2,3 milj. euroa jäädessä kaupungin konserniavustuksella katettavaksi.

Liikuntakeskus Oy:n tytäryhtiön Lohjan Kuplahallit Oy:n taloudelliset vaikeudet jatkuivat edelleen. Viikottainen käyttötuntimäärä ei ole riittävä nousevien kulujen kattamiseen, joita lisäsi runsasluminen talvi. Kustannusten nousu aiheutti sen, että Liikuntakeskukselta otettua lainaa ei saatu lyhennettyä suunnitelmien mukaisesti, vaan osa siirtyi myöhempään ajankohtaan.

Lohjan Liikuntahallit Oy:n omistamien Tennarin monitoimihallin ja tennishallin keskimääräinen viikottainen kävijämäärä laski edellisestä vuodesta noin 14 %. Sen sijaan kuntosalin maksullinen käyttö kasvoi runsaat 5 % ja kaupungin omistamien voimailutilojen käyttö lähes 4 %. Koko vuoden täysimääräisesti toimineessa lukiosalissa kirjattiin 47 toimintaviikossa 48 230 käyntikertaa, kun määrä edellisenä vuonna oli 29 795. Lohjan Liikuntahallit Oy:n ja Liikuntakeskus Oy:n työnjakoa Tennarissa tarkistettiin siten, että 1.1.2010 lukien halliyhtiö vastaa ainoastaan omistamiensa tilojen hallintotehtävistä ja Liikuntakeskus kaupungin 100 prosenttisesti omistamista tiloista. Lohjan liikuntahallit Oy:n henkilöstö siirtyi samalla Liikuntakeskuksen palvelukseen.

Kaupunkikonsernissa elinkeinopalvelujen järjestämisestä on pääosin vastannut Länsi-Uudenmaan yrityskeskus Oy. Yrityskeskuksesta oli vuoden aikana meneillään kaksi suurempaa hanketta: Aluekehitysohjelma ja PK PRO-hanke. Aluekehitysohjelma AKO jatkui huhtikuun alusta lukien koheesio- ja kilpailukykyohjelmana, KOKO Länsi-Uusimaa hankkeena. Ohjelmassa olivat mukana Länsi-Uudenmaan 8 kuntaa. Toiminta painottui yritysten ja elinkeinotoiminnan edellytysten kehittämiseen ja toisaalta seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen koordinoitiin tekemällä selvityksiä ja luomalla toimintamalleja. PK-PRO- koulutushanke tarjoaa tukea täsmäkoulutukseen, jonka painopisteinä on kehittää seudun pk-yritysten tuotantoa, it-osaamista, markkinointia sekä johtamista.

Länsi-Uudenmaan metallin osaamiskeskittymään liittyvä kaksivuotinen kehitysprojekti päättyi vuoden 2010 heinäkuun lopussa. Verkostoitumista ja toimitusketjuja kehittävä työ kuitenkin jatkuu sekä KOKO-hankkeiden että normaalin yrityskehittämisen puitteissa.

Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy omistaa 52 % Länsi-Uudenmaan Yrityshautomon Oy:n osakkeista. Yrityshautomo tarjoaa palveluita uusille ja alkuvaiheessaan oleville yrityksille. Vuoden 2010 aikana hautomoon hyväksyttiin yritysideoita arvioinnin jälkeen 12 uutta yritystä, joista 6 tuli hautomon tiloihin ja 6 virtuaalihautomoyritykseksi. Hautomoverkostossa oli yhteensä 34 yritystä, jotka työllistivät 61 henkilöä.

Vuoden aikana jatkettiin energiayhtiöiden omistusjärjestelyjä. Virkkalan Lämpö Oy harjoittaa energian tuotantoa ja jakelua sekä kiinteistöjen isännöinti- ja huoltotoimintaa. Lohjan Energiahuolto Oy Loher ja Ojamon Lämpö Oy harjoittavat ainoastaan energialiiketoimintaa Ojamon Lämmön myytyä isännöintitoiminnan vuoden 2009 lopussa Virkkalan Lämpö Oy:lle. Vuoden aikana Loher hankki omistukseensa Fortum Power and Heat Oy:n omistaman osuuden Ojamon Lämpö Oy:stä, jolloin kaupunkikonsernin omistusosuus Ojamon Lämpö Oy:stä nousi 97,01 prosenttiin. Välittömästi vuoden vaihteen jälkeen loppuosakin siirtyi Loherin omistukseen, jolloin kaupunkikonserni omistaa Ojamon Lämpö

Oy:n sataprosenttisesti. Kaupunki myi elokuussa Sammatin kaukolämpöliiketoiminnan ja siihen sisältyen kaukolämpöverkon ja hakelämpökeskuksen Loherille.

Vuosi 2010 oli varsin ongelmallinen kaupungin lämpöyhtiöille poikkeuksellisen kylmien talvikausien ja energian hinnan nousun johdosta. Loherin lämmön myynti kasvoi 9 % , Virkkalan Lämpö Oy:n 8 % ja Ojamon Lämpö Oy:n 6 %. Vuoden aikana Loher jatkoi yhteistyökumppaneidensa kanssa uuden biopolttoaineilla toimivan lämpölaitoksen suunnittelua. Uusi laitos varmistaa edullisen lämmöntuotannon tulevaisuudessa.

8.3 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA (1 000 euroa)	31.12.2010	31.12.2009
Toimintatuotot	144 175	137 935
Toimintakulut	-303 626	-293 500
Osuus osakkuusyhteisöjen voitost/tappiosta	219	229
Toimintakate	-159 231	-155 337
Verotulot	137 305	133 376
Valtionosuudet	42 170	41 509
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	100	146
Muut rahoitustuotot	774	701
Korkokulut	-2 577	-3 158
Muut rahoituskulut	-499	-533
Vuosikate	18 041	16 704
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 282	-14 738
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-499	350
Arvonalentumiset		
Tilikauden tulos	3 260	2 316
Tilinpäätössiirrot	-476	-331
Vähemmistöosuudet	-35	-137
Tilikauden yli/alijäämä	2 749	1 847
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista	47,48	47,00
Vuosikate/Poistot, %	126,32	113,34
Vuosikate, euroa/asukas	454,26	424,66
Asukasluku	39714	39334

Konsernin vuosikatteen muodostui 18,0 milj. euroa ja 14,3 milj. euron poistojen ja satunnaiserien jälkeen tilikauden tulokseksi 3,3 milj. euroa, josta kaupungin osuus oli 2,1 milj. euroa. Tilinpäätössiirtojen ja vähemmistöosuuksien eliminoinnin jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,7 milj. euroa. Verrattuna edelliseen vuoteen vuosikate parani 1,3 milj. euroa ja tulos noin 1,0 milj. euroa.

Konsernin ylijäämän muodostumiseen kaupungin ohella euromääräisesti merkittävimmin vaikuttivat Ojamon Vuokra-asunnot Oy, Kiint Oy Sammatintakoja, Lohjan Palvelutalosaatiö, Lohjan Liikuntakeskus Oy, Lohjan Energiahuolto Oy Loher, Virkkalan Lämpö Oy, Ojamon Lämpö Oy ja Länsi-Uuden-maan Ammattikoulutusyhtymä. Suurimmat alijäämät olivat As Oy Hakajaakopilla, Roution Vuokra-asunnot Oy:llä ja Palotalo Oy:llä. Konsernin tulosta arvioitaessa on kiinnitettävä huomiota siihen, mitkä yhtiöistä harjoittavat liiketoimintaa ja mitkä kaupungin määrittelemää palvelutoimintaa, jonka tavoitteena ei ole tuloksen tuottaminen.

8.4 Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA (1 000 euroa)

	31.12.2010	31.12.2009
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 041	16 704
Tulorahoituksen korjaukset	-2 144	-1 143
Toiminnan rahavirta yhteensä	15 897	15 561
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 114	-21 059
Rahoitusosuudet investointimenoihin	373	1 166
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 688	1 885
Investointien rahavirta yhteensä	-16 053	-18 008
Toiminnan ja investointien rahavirta	-156	-2 447
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 842	2 556
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 946	-6 641
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-16 789	5 306
Oman pääoman muutokset	-148	120
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	138	20
Vaihto-omaisuuden muutos	-222	-19
Saamisten muutokset	3 036	-422
Korottomien velkojen muutokset	2 768	2 593
Rahoituksen rahavirta	678	3 511
Rahavarojen muutos	522	1 064
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	10 726	10 204
Rahavarat 1.1.	10 204	9 140
	522	1 064
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointientulorahoitus, %	96,27	83,97
Pääomamenojen tulorahoitus, %	73,08	62,95
Lainanhoitokate	2,42	2,03
Kassan riittävyys	11,80	11,46

Konsernin rahavirtojen muutokset heijastivat kaiken kaikkiaan kaupungin rahoituslaskelman muutoksia. Konsernin rahoituslaskelmassa investoinnit pienenevät edellisestä vuodesta lähes 2 milj. euroa, mikä johtui kaupungin investointien pienenemisestä. Konsernin rahoituslaskelmassa tarkasteltujen yhteisöjen euromääräisesti selvästi merkittävimmät investoinnit vuonna 2010 olivat kuntayhtymillä ja omistusjärjestelyistä johtuen Loherilla.

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta oli vuonna 2010 lähes tasapainossa. Kaupungin rahoituslaskelmaa noudattaen myös konsernin lainakanta pieneni, jota rahoitettiin kaupungin saatavista kertyneellä kassavirralla ja korottomien velkojen lisäyksellä. Lainamääränsä lisäsivät vuoden aikana vain Ojamon Vuokra-asunnot Oy, Lohjan Energiahuolto Oy Loher ja Eteva-kuntayhtymä. Koko konsernin investointien tulorahoitusprosentti oli 96,3 kun se kaupungilla oli 92,1 %.

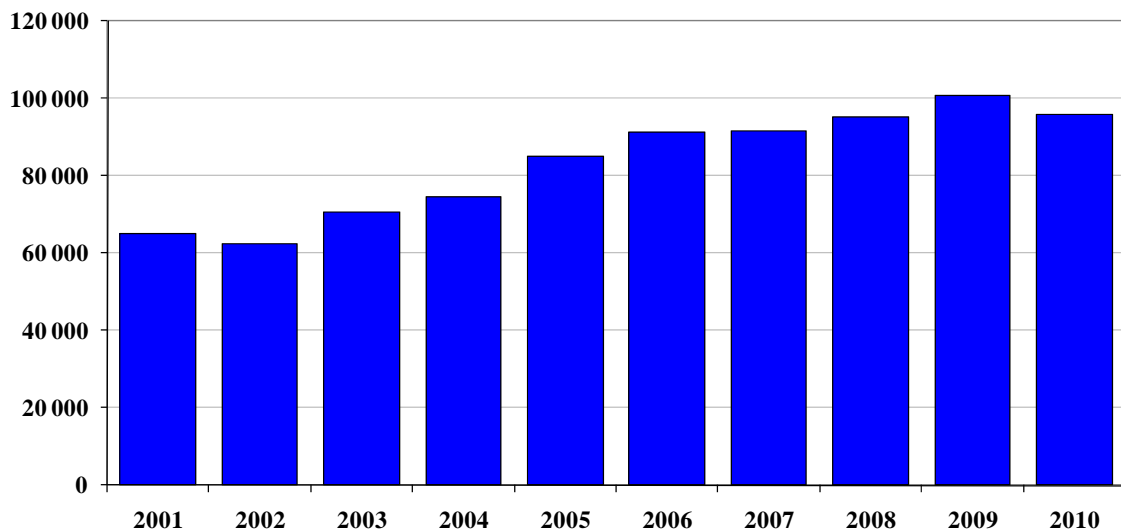
8.5 Konsernitaseen tarkastelu

VASTAAVAA	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	952	1 044
Muut pitkävaikutteiset menot	3 474	3 651
Ennakkomaksut		
	4 426	4 695
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	36 502	36 290
Rakennukset	148 331	143 278
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50 153	50 148
Koneet ja kalusto	8 108	8 214
Muut aineelliset hyödykkeet	225	282
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 946	4 662
	245 265	242 875
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 779	3 547
Osakkeet ja osuudet	1 318	1 357
Muut lainasaamiset	35	35
Muut saamiset	26	18
	5 159	4 958
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	514	611
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 215	993
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	2 479	3 548
Lyhytaikaiset saamiset	13 511	15 467
	15 991	19 014
Rahoitusarvopaperit	1 443	2 538
Rahat ja pankkisaamiset	9 283	7 667
VASTAAVAA YHTEENSÄ	283 296	283 350

VASTATTAVAA	31.12.2010	31.12.2009
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	108 881	108 881
Osuuskuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä		
Arvonkorotusrahasto	597	128
Muut omat rahastot	3 343	4 304
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 742	17 740
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 749	1 847
	135 311	132 900
VÄHEMMISTÖOSUUDET	746	1 264
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 028	2 120
Vapaaehtoiset varaukset	4 124	3 558
	6 152	5 679
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	234	275
Muut pakolliset varaukset	1 962	2 284
	2 196	2 559
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 031	989
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	82 964	72 895
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	4 805	4 225
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 691	27 645
Saadut ennakot	965	704
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	36 434	34 491
	137 860	139 959
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	283 296	283 350
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
	2010	2009
Omavaraisuus-%	50,37	49,48
Konsernin lainakanta 31.12, 1 000 euroa	95 655	100 539
Konsernin lainat euroa/asukas	2 408,59	2 556,04
Asukasluku	39 714	39 334
Lainasaamiset 31.12, euroa	35	35
Rahoitusvarallisuus euroa/asukas	-2 774,28	-2 797,50
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	42,30	44,52
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 euroa	22 490	19 587
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/ asukas	566, 30	497,97

Konsernin omavaraisuusaste eli oman pääoman ja varausten osuus taseen loppusummasta oli 50,4%, mikä oli vajaan prosenttiyksikön korkeampi kuin edellisenä vuonna. Vastaava kaupungin tunnusluku oli 60,2 %. Konsernin alhaisempi omavaraisuusaste johtuu siitä, että varsinkin vuokratilohankkeet ja taloyhtiöiden suorittamat investoinnit on rahoitettu pitkäaikaisilla lainoilla omien pääomien ollessa varsin alhaiset. Konsernitaseen omavaraisuuden lievä paraneminen johtui edellisten vuosien tapaan kaupungin vieraan pääoman muutoksesta. Konsernitaseen oman pääoman muodostumisessa huomio kiinnittyy siihen, että valtuuston hyväksymällä poistosuunnitelmalla laskettuna kaikkien vuokratilojen Fatjanpuistoa lukuun ottamatta oma pääoma on negatiivinen, Roution Vuokra-asunnot Oy:llä varsin merkittävästikin. Muiden tytäryhtiöiden omat pääomat ovat pääsääntöisesti toiminnan luonteen edellyttämällä tasolla.

Konsernin lainakanta 2001-2010

Kaavio 15 Konsernin lainakanta 2001-2010

8.6 Konsernivalvonnan järjestäminen

Kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset omistajapolitiikan linjaukset, päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista sekä hyväksyy konserniohjeet. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 12.12.2009 voimassa olevat konserniohjeet. Kaupunginhallitus antaa konserniohjeita koskevat yksityiskohtaisemmat yleiset ohjeet tai delegoi ohjeiden antamisvaltuudet kaupungin muulle viranomaiselle. Lisäksi kaupunginhallitus valitsee edustajat ja ehdokkaat tytäryhteisöjen hallintoelimiin ja antaa ohjeet edustajille sekä seuraa ohjeiden noudattamista. Toimintakertomuksen yhteydessä kaupunginhallitus antaa valtuustolle tiedot tytäryhteisöjen toiminnasta.

Lautakunnat toimintojen vastuullisina järjestäjinä ja palvelujen ostajina antavat toimialallaan valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta tytäryhteisöille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Lautakunta huolehtii toimialaansa kuuluvan tytäryhteisön toiminnan seurannasta ja ilmoittaa mahdollisesti havaitsemistaan toiminnallisista ja taloudellisista poikkeamista ja muista epäkohdista kaupunginhallitukselle. Konserniohjeiden mukaisesti kaupunginjohtaja kaupunginhallituksen alaisena johtaa kaupunkikonsernia ja seuraa omistajapolitiikan toteutumista. Lisäksi tytäryhteisön on raportoitava toiminnasta vastaavalle toimielimelle sen mukaan, kun ao. toimielin on ohjeistuksessaan edellyttänyt.

9 KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMENPITEISTÄ

9.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos ennen varausten muutoksia ja rahastosiirtoja on 2 072 621,64 euroa. Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelemiseksi, että

1. vähennetään investointivarauksella rahoitettujen hankkeiden poistoeroa 25 525,77 euroa;
2. poistoeron muutoksen jälkeen syntyvä, määrältään 2 098 147,41 euron ylijäämä kirjataan oman pääoman tilikauden ylijäämätilille.

9.2 Arvio tulevasta kehityksestä

Suomen kansantalous lähti syvän taantumun jälkeen kasvuun viime vuoden aikana. Elpyminen on jatkunut kohtuullisen ripeänä ja erityisesti viennin kannalta tärkeiden maiden talous on kasvanut nopeasti. Vaikka ansiotulojen kasvuvauhti jonkin verran nopeutuikin, vähennysten korottaminen kaventaa kuntien veropohjaa. Vuonna 2011 yhteisöveron tilitysten kunnille arvioidaan kasvavan, mutta yleisen talouskehityksen ja erityisesti yritysten tuloskehitykseen liittyvän epävarmuuden sekä vanhojen tappioiden vähentämisoikeuden johdosta arvioiden tekeminen on vaikeaa. Taantumasta johtuneen verotulojen tason alentumisen ohella kuntien ongelmana on menokehitys. Ikääntyminen aiheuttaa kasvavaa menopainetta erityisesti sosiaali- ja terveystaloudissa.

Vuoden 2011 talousarvion verotulot ovat 2,0 % suuremmat kuin toteutuneet verotulot vuonna 2010. Talousarvion verotuloennusteessa verotulojen arvioitiin kasvavan 4,5 %. Tilinpäätökseen kirjattujen ja alkuvuoden aikana tilitettyjen verotulojen perusteella voidaan arvioida, että verotuloja kertyisi noin 2 milj. euroa budjetoitua enemmän. Valtionosuuksia arvioidaan alkuvuoden tilitysten perusteella kertyvän runsaat miljoona euroa enemmän kuin talousarviossa.

Lohjan talousarviossa vuoden 2011 vuosikate on 7,9 milj. euroa, joka perustuu toimintakatteen 3,3 %:n heikkenemiseen, verotulojen edellä mainittuun 2,0 %:n ja valtionosuuksien 3,7 %:n kasvuun verrattuna vuoden 2010 tilinpäätökseen. Toimintakatteen muutos muodostuu tuottojen 0,4 %:n pienenevästä ja kulujen 2,1 %:n kasvusta verrattuna tilinpäätökseen. Tulot vaikuttaa alimitoitetuilta ja maksutuottoja kertynee noin miljoona euroa budjetoitua enemmän. Toimintakulujen mitoituksessa erityisesti 0,6 %:n palvelujen pienenevästä voidaan pitää täysin epärealistisena. Palkkojen 2,8 %:n kasvuarvio riittää kattamaan palkkatason nousun, mutta epävarmuuden muodostaa se, riittääkö se kattamaan sosiaali- ja terveystoimen henkilöstölisäysten kustannukset. Tuloslaskelman arvioitua suuremmat tulot voivat tiukalla talousohjauksella riittää kattamaan menojen ylitykset.

Vuoden 2011 talousarviossa investointien määrä on 15,5 milj. euroa, minkä lisäksi vuodelta 2010 siirtyvät investoinnit sekä myönnetyt ylitykset nostavat määrän noin 19,2 milj. euroon. Siirtyneiden investointien ja vuoden 2010 tilinpäätöksestä siirtyvien rahoituserien johdosta lainamäärä kasvaa noin 9,0 milj. euroa vuonna 2011, mikäli tulo-rahoitus pystytään pitämään talousarvion tavoitteessa. Lainojen kokonaislainamääräksi muodostuisi noin 67 milj. euroa. Lainamäärä jäisi vuoden 2010 tilinpäätöksestä johtuen lähes 7 milj. euroa pienemmäksi kuin talousarviossa on ennakoitu. Mikäli vuosikate on suunniteltua tavoitetta huonompi, heijastuu se rahoitukseen lainamäärän kasvuna.

Pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna ja kuntaliitosavustusten poistuessa toimintakatteen 3,5 %:n heikkenemisen kattamiseen tarvitaan yli 4 %:n verotulojen vuosittainen kasvu. Muodostuvalla tulorahoituksella voidaan tällöin velkaantumatta rahoittaa 11 milj. euron investoinnit. Menneiden vuosien perusteella jo toimintakatteen heikkenemisen rajoittaminen 3,5 %:iin ja investointitason supistaminen on haastava tavoite puhumattakaan siitä, riittävätkö ne palvelutason ylläpitämiseen ja tarvittaviin investointeihin.

10 VUODEN 2010 TOIMINTA JA TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

10.1 Käyttötalouden toteutuminen

10.1.1 Keskusvaalilautakunta

			TA2010			MUUTOS %
10 Keskusvaalilautakunta	TP2009	TA2010	MUUTETTU	TP2010	TOT %	09-10
Toimintatuotot	56 314	0	0	0	***	***
Tuet ja avustukset	56 314	0	0	0	***	***
Toimintakulut	-92 987	-1 497	-1 497	-2 161	144,4	-97,7
Henkilöstökulut	-81 164	0	0	-178	***	-99,8
Palkat ja palkkiot	-76 270	0		-147	***	-99,8
Henkilöstösivukulut	-4 894	0	0	-31	***	-99,4
Eläkekulut	-3 486	0		-23	***	-99,3
Muut henkilöstösivukulut	-1 408	0		-8	***	-99,4
Palvelujen ostot	-9 438	-168	-168	-554	329,8	-94,1
Muiden palvelujen ostot	-9 438	-168			***	-100,0
Ostot tilikauden aikana	-1 060	0		-119	***	-88,8
Muut toimintakulut	-1 325	-1 329	-1 329	-1 310	98,6	-1,1
Vuokrat	-1 320	-1 329	-1 329	-1 308	98,4	-0,9
Muut toimintakulut	-5	0		-2	***	-58,5
Toimintakate	-36 673	-1 497	-1 497	-2 161	144,4	-94,1
<hr/>						
Kustannuslaskennalliset erät						
Kulut	-2 653	-2 770	-2 770	-2 460	198,7	-7,3
Vyörytykset	-241	-336	-336	-42		-82,6
Pääomavuokrat	-1 428	-2 434	-1 442	-1 433	99,4	0,4
Pääomavuokrien korot	-984		-992	-985	99,3	0,1

Taulukko 3 Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma

Vuonna 2010 ei ollut valtiollisia vaaleja. Seuraavat valtiolliset vaalit toimitetaan huhtikuussa 2011, jolloin on eduskuntavaalit.

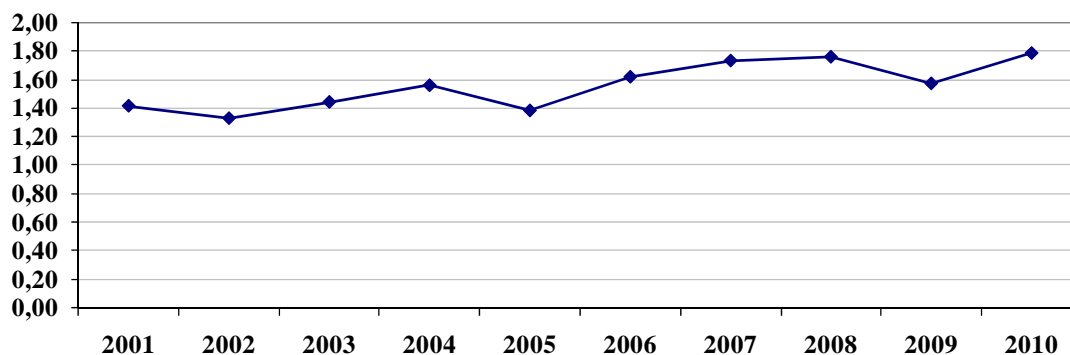
10.1.2 Tarkastuslautakunta

12 Tarkastuslautakunta

	TP2009	TA2010	TA2010 MUUTETTU	TP2010	TOT %	MUUTOS % 09-10
Toimintatuotot	0	1 537	1 537	0	0,0	
Myyntituotot	0	1 537	1 537	0	0,0	
Toimintakulut	-61 762	-80 272	-80 272	-70 833	88,2	14,7
Henkilöstökulut	-35 803	-39 144	-39 144	-36 041	92,1	0,7
Palkat ja palkkiot	-29 976	-32 856	-32 856	-30 547	93,0	1,9
Henkilöstösivukulut	-5 826	-6 288	-6 288	-5 494	87,4	-5,7
Eläkekulut	-4 537	-4 851	-4 851	-4 424	91,2	-2,5
Muut henkilöstösivukulut	-1 290	-1 437	-1 437	-1 070	74,4	-17,0
Palvelujen ostot	-24 703	-39 727	-39 727	-33 623	84,6	36,1
Muiden palvelujen ostot	-24 703	-39 727	-39 727	-33 623	84,6	36,1
Ostot tilikauden aikana	-632	-909	-909	-594	65,3	-6,0
Muut toimintakulut	-624	-492	-492	-575	116,9	-7,9
Vuokrat	-436	-242	-242	-302	124,8	-30,7
Muut toimintakulut	-188	-250	-250	-273	109,2	45,0
Toimintakate	-61 762	-78 735	-78 735	-70 833	90,0	14,7
<hr/>						
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	53 698	78 735	78 735	65 548	83,3	22,1
Vyörytykset	53 698	78 735	78 735	65 548	83,3	22,1
Kulut	-1 378	-1 270	-2 424	-1 419	58,5	3,0
Vyörytykset	-1 173	-1 075	-1 270	-1 214	95,6	3,5
Pääomavuokrat	-121	-195	-1 075	-121	11,3	0,0
Pääomavuokrien korot	-84		-79	-84	106,3	0,0
Kust.lask.erät netto	52 320	77 465	76 311	64 129	84,0	22,6

Taulukko 4 Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €/as, Tarkastuslautakunta 2001-2010

Kaavio 16 Nettomenot €/as, Tarkastuslautakunta 2001-2010

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2010 aikana kymmenen kertaa, joista kolme kokousta kohdistui vuoden 2009 tilinpäätöksen arviointiin ja arviointikertomuksen esittelyyn. Tilintarkastajien tarkastuspäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 62 päivää (2009: 45 päivää). Kaupungin vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle vuoden aikana kolme kertaa, joista yksi käsitteli tilinpäätöstä vuodelta 2009, yksi tilikauden 2010 työohjelmaa ja yksi tilikauden 2010 aikana tarkastustyössä tehtyjä havaintoja ja johtopäätöksiä.

Tarkastuslautakunnan keskeisenä tehtävänä oli kevätkaudella vuoden 2009 tilintarkastuskertomuksen valmistelu sekä arviointikertomuksen laatiminen valtuustolle vuoden 2009 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tämän lisäksi tarkastuslautakunta perehtyi työsuojeluun, koulu- ja kirjastoverkon rakenteeseen sekä ruoka- ja siivouspalvelujen toiminnan haasteisiin haastattelemalla ko. toiminnasta vastaavia esimiehiä.

Tarkastuslautakunta järjesti elokuussa 2010 myös oman toimintansa kehittämiseen ja tilikauden 2010 tarkennettuun työohjelmaan liittyvän kehittämiskokouksen, johon osallistui myös kaupungin vastuullinen tilintarkastaja.

Syyskaudella lautakunta tutustui Sammatissa sijaitsevan Kaisankallion palvelukodin toimintaan sekä haastatteli vanhus- ja sairaalapalvelujen esimiestä, ympäristöterveyspäällikköä, kaupungin tietohallintopäällikköä, opetuspäällikköä, talousjohtajaa ja kaavoitusjohtajaa sekä kaupungingeodeettia heidän vastuualueidensa nykyisistä ja tulevista strategisista haasteista ja valtuuston tilikaudelle 2010 asettamien sitovien tavoitteiden toteutumisesta.

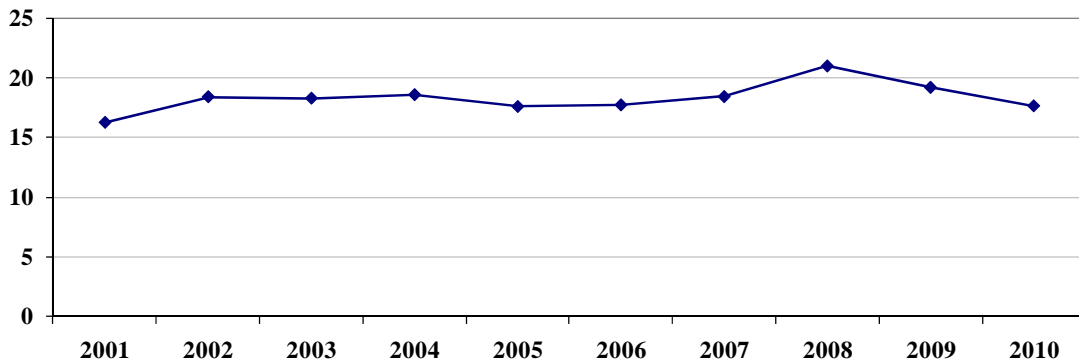
Kokonaisuutena tarkastuslautakunta saavutti vuodelle 2010 asetetut toiminnalliset tavoitteensa sekä pysyi tänäkin tilikautena talousarviossaan..

10.1.3 Yleinen luottamushenkilöhallinto

14 Yleinen luottamus- henk.hallinto	TP2009	TA2010	TA2010	TP2010	TOT %	MUUTOS
			MUUTETTU			09-10
Toimintatuotot	23	0	10 000	28 294	282,9	122 120,3
Myyntituotot	23	0	0	0	***	-100,0
Maksutuotot	0	0	0	0	***	***
Tuet ja avustukset	0	0	0	16 200	***	***
Muut toimintatuotot	0		10 000	12 094	120,9	***
Toimintakulut	-756 337	-827 746	-827 746	-730 324	88,2	-3,4
Henkilöstökulut	-522 749	-539 885	-539 885	-477 255	88,4	-8,7
Palkat ja palkkiot	-436 092	-394 804	-394 804	-406 799	103,0	-6,7
Henkilöstösivukulut	-86 657	-145 081	-145 081	-70 456	48,6	-18,7
Eläkekulut	-73 799	-130 037	-130 037	-59 916	46,1	-18,8
Muut henkilöstösivuku- lut	-12 858	-15 044	-15 044	-10 540	70,1	-18,0
Palvelujen ostot	-195 783	-253 976	-253 976	-227 914	89,7	16,4
Muiden palvelujen ostot	-195 783	-253 976	-253 976	-227 914	89,7	16,4
Ostot tilikauden aikana	-14 054	-16 659	-16 659	-12 592	75,6	-10,4
Avustukset	-9 185	-8 904	-8 904	-3 045	34,2	-66,8
Muut toimintakulut	-14 567	-8 322	-8 322	-9 518	114,4	-34,7
Vuokrat	-13 365	-8 272	-8 272	-8 126	98,2	-39,2
Muut toimintakulut	-1 202	-50	-50	-1 392	2 784,0	15,8
Toimintakate	-756 314	-817 746	-817 746	-702 030	85,8	-7,2
<hr/>						
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	659 690	628 151	628 151	632 241	100,7	-4,2
Vyörytykset	659 690	628 151	628 151	632 241	100,7	-4,2
Kulut	-216 693	-211 888	-211 888	-226 270	106,8	4,4
Vyörytykset	-213 737	-208 967	-208 967	-223 312	106,9	4,5
Pääomavuokrat	-1 751	-2 921	-1 730	-1 753	101,3	0,1
Pääomavuokrien korot	-1 205		-1 191	-1 205	101,2	0,0
Kust.lask.erät netto	442 997	416 263	416 263	405 971	97,5	-8,4

Taulukko 5 Yleisen luottamushenkilöhallinnon tuloslaskelma

Nettomenot €/as, yleinen luottamushenkilöhallinto 2001-2010

Kaavio 17 Nettomenot €/as, Yleinen luottamushenkilöhallinto 2001-2010

Kaupunginvaltuusto kokoontui kesäkuussa satavuotisjuhlakokoukseensa. Tilaisuuteen kutsuttiin mitava joukko entisiä Lohjan kaupungin ja Lohjan kunnan päättäjiä, mutta nousevaa polveakaan ei unohdettu, sillä lasten ja nuorten valtuuston edustajat esittivät juhla kokouksessa aloitteensa kouluruu-an laadun parantamisesta ja joukkoliikenteen kehittämistä.

Palveluverkkokysymykset ovat monena vuonna olleet valtuustoseminaarin pohdittavana. Vuonna 2010 asiassa päästiin eteenpäin, kun valtuusto hyväksyi vuoteen 2018 ulottuvan periaatepäätöksen palveluverkon kehittämistä. Eniten keskustelua herätti avosairaanhoidon vastaanotto toiminnan siirtäminen vaiheittain Keskustan terveysasemalle ja Tynninharjulle. Kouluverkko ja kirjastoverkko päätettiin pääsääntöisesti säilyttää nykyisellään, mutta samalla hyväksyttiin periaatteet, joilla yksittäisen alakoulun lakkauttaminen voidaan ottaa tarkasteltavaksi. Yksityiskohtaisempi toimenpideohjelma tuodaan valtuuston käsittelyyn vuoden 2011 aikana.

Muut tärkeimmät vuoden aikana hyväksytyt ohjelma-asiakirjat olivat sosiaali- ja terveyslautakunnan valmisteleva hyvinvointiohjelma sekä turvallisuussuunnitelmaan kuuluva arjen turvallisuuden toimenpideohjelma.

Kaupunkikonsernin kehittämisen kannalta merkittävä päätös oli kahdeksan vuokrataloyhtiön fuusioimisen yhdeksi yhtiöksi. Lohjan palvelutalosaatiön palvelutuotanto päätettiin siirtää liikkeenluovutuksena Lohjan kaupungille 1.1.2011 alkaen.

Nummentaustan koulurakentaminen ja nuorten vastaanottokodin ja perhekuntoutusyksikön sijoittaminen synnyttivät vilkasta keskustelua julkisuudessa. Lopulliset päätökset asioissa siirtyivät vuoteen 2011. Koulujen keskuskeittiö päätettiin toteuttaa Pappilankorven teollisuusalueelle.

Kaupunginhallitus päätti siirtyä vuoden 2011 alusta paperittomaan kokoustyöskentelyyn. Muutoksella tavoitellaan kustannussäästön lisäksi lisää aikaa asioihin perehtymiselle ja lisääntyntä vuorovaikutusta jäsenten, ryhmien ja valmistelijoiden kesken.

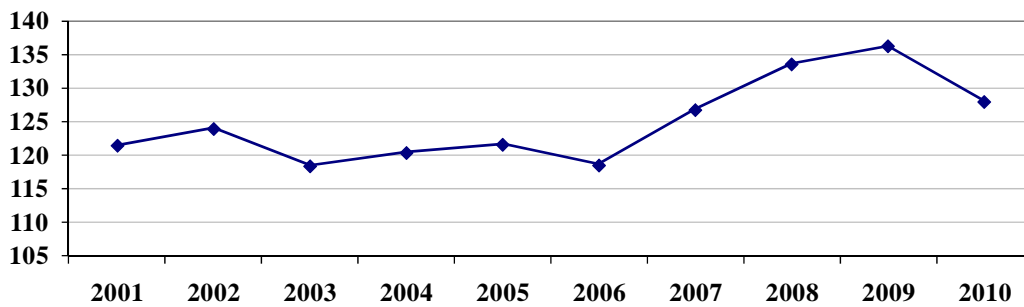
Lohjalle myönnettiin kuudentena kuntana Suomessa Reilun kaupan kaupungin arvonimi.

10.1.4 Keskushallinto

16 Keskushallinto					MUUTOS	
	TP2009	TA2010	TA2010 MUUTETTU	TP2010	TOT %	% 09-10
Toimintatuotot	2 760 807	2 517 335	2 517 335	2 810 142	111,6	1,8
Myyntituotot	1 818 436	1 769 176	1 769 176	1 886 473	106,6	3,7
Maksutuotot	72 382	57 268	57 268	71 462	124,8	-1,3
Tuet ja avustukset	525 121	403 274	403 274	516 864	128,2	-1,6
Muut toimintatuotot	344 868	287 617	287 617	335 343	116,6	-2,8
Toimintakulut	-8 118 288	-7 963 237	-7 930 237	-7 891 892	99,5	-2,8
Henkilöstökulut	-4 054 554	-3 788 062	-3 795 062	-3 742 832	98,6	-7,7
Palkat ja palkkiot	-3 106 059	-2 889 547	-2 896 547	-2 825 927	97,6	-9,0
Henkilöstösivukulut	-948 496	-898 515	-898 515	-916 906	102,0	-3,3
Eläkekulut	-746 068	-736 005	-736 005	-761 531	103,5	2,1
Muut henkilöstösivukulut	-202 428	-162 510	-162 510	-155 375	95,6	-23,2
Palvelujen ostot	-3 538 875	-3 640 029	-3 600 029	-3 633 169	100,9	2,7
Asiakaspalvelujen ostot	-4 143	-34 750	-34 750	-16 726	48,1	303,7
Muiden palvelujen ostot	-3 534 731	-3 605 279	-3 565 279	-3 616 443	101,4	2,3
Ostot tilikauden aikana	-213 874	-237 261	-237 261	-226 199	95,3	5,8
Avustukset	-69 399	-63 082	-63 082	-48 318	76,6	-30,4
Muut toimintakulut	-241 587	-234 803	-234 803	-241 373	102,8	-0,1
Vuokrat	-228 693	-233 993	-233 993	-228 109	97,5	-0,3
Muut toimintakulut	-12 894	-810	-810	-13 264	1 637,5	2,9
Toimintakate	-5 357 481	-5 445 902	-5 412 902	-5 081 750	93,9	-5,1
<hr/>						
Poistot ja arvonalentumiset	-457 144	0	-56 155	-56 155	100,0	-87,7
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	4 138 379	4 053 999	4 053 999	4 037 047	99,6	-2,4
Vyörytykset	4 138 379	4 053 999	4 053 999	4 037 047	99,6	-2,4
Kulut	-229 715	-419 577	-419 577	-185 161	44,1	-19,4
Vyörytykset muilta	-122 912	-311 397	-311 397	-111 841	35,9	-9,0
Pääomavuokrat	-63 272	-108 180	-64 084	-43 449	67,8	-31,3
Pääomavuokrien korot	-43 531		-44 096	-29 871	67,7	-31,4
Kust.lask.erät netto	3 908 664	3 634 422	3 634 422	3 851 886	106,0	-1,5

Taulukko 6 Keskushallinnon tuloslaskelma

Nettomenot €as, keskushallinto 2001-2010

Kaavio 18 Nettomenot €as, Keskushallinto 2001-2010

Keskushallinnon toiminnassa operatiiviset tehtävät, määräaikaissraportit ja suunnitelmat hoidettiin asetettujen vaatimusten ja määräaikojen mukaisesti. Kehittämistyössä painopiste oli strategiassa määriteltyjen toimenpiteiden eteenpäin viemisessä. Yritysten kasvua tukevan toimintaympäristön kehittämisessä paneuduttiin yritystonttien luomiseen, elinkeinopoliittisen ohjelman laatimiseen, seudullisen yrityspalveluyhtiön perustamiseen sekä tontti- ja toimitilapörssin luomiseen. Lohjan tunnettavuuden lisäämiseksi laadittiin markkinointisuunnitelma ja hahmoteltiin graafista ohjeistoa, joiden pohjalta tehostetaan kaupungin markkinointia.

Palveluiden järjestämisessä painopiste oli toimintatapojen tehostamisessa prosessitarkastelun, prosessien automatisoinnin ja tietojärjestelmien uudistamisen sekä tehokkuutta tukevien raportointijärjestelmien parantamisen myötä. Henkilöstötyössä painotuttiin tehtävien vaativuuden arviointiin, henkilökohtaisen palkanosan käytön laajentamiseen ja käyttöönottoon uusille henkilöstöryhmille sekä sijaisrekrytoinnin hallinnan laajentamiseen.

Kuntayhteistyön puitteissa selvitettiin tietohallinnon sekä talous- ja henkilöstöhallinnon valtakunnallisia yhteistyömahdollisuuksia sekä seudullisesti suunniteltiin maakuntaverkkoa Kirkkonummen, Raaseporin ja liikelaitekuntayhtymä Puhdin kanssa. Uudenmaanliitto myönsi maakuntaverkkohankkeelle avusta 114 200 euroa. Länsi-Uudenmaan aluekehittämisessä Koheesio- ja kilpailukykyohjelmassa (KOKO) jatkettiin elinkeinoministeriön rahoittamaa klusteripohjaista, elinkeinon kehittämiseen painottuvaa ja alueen hyvinvointiin tähtäävää kehittämistyötä. Kertomusvuoden valmistelun tuloksena käynnistyy 1.4.2011 uusi elinkeinopalveluorganisaatio, jossa ovat mukana Lohjan lisäksi Hanko, Inko, Karjalohja, Siuntio, Nummi-Pusula ja Raasepori.

Keskushallinnon määrärahasi vahvistettu toimintakate alittui 331 151 eurolla, vaikka hallinto- ja talouspalveluissa ylittyivätkin kaupungista riippumattomat verotuksen kustannukset sekä eläkemenoperusteiset eläkemaksut. Lisäksi budjetoimattoman prosessiprojektin 65 000 euron nettokustannukset kirjattiin keskushallintoon. Edelliseen vuoteen verrattuna keskushallinnon toimintakate parani peräti 5,1 %, kun tuotot kasvoivat 1,8 % ja kulut pienenevät 2,8 %.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteuttamisen lisäksi keskushallinnon toiminnan sisällöstä voidaan mainita tulosalueittain seuraavaa:

Elinkeinopalveluissa yritysten neuvontapalvelut hoidettiin koulutettujen yritysneuvojien toimesta Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy:ssä, jossa palvelutarvekartoitusten avulla kohdennettiin neuvonta tarvitseville ja kehittämishakuisille yrityksille. Uusien yrittäjien ja yrittäjiksi aikovien neuvonta hoidettiin Länsi-Uudenmaan Uusyrityskeskus ry:n toimesta. Länsi-Uudenmaan Yrityshautomo järjesti asiantuntija-apua liiketoiminnan kehittämiseen ja verkostoitumiseen sekä tuotanto- ja toimitiloja Lohjan asemalla sijaitsevilla hautomon tiloissa.

Matkailupalvelukeskuksen toimitilat sijaitsevat Lohja ABC liikennemyymälän yhteydessä E18- tien Roution liittymässä. Lisäksi matkailijoita palveltiin kesä-elokuussa Lohjan torille pystytetyssä infopisteessä. Neuvontapisteissä käyneiden asiakkaiden kokonaismäärä kasvoi lähes kaksinkertaiseksi edelliseen vuoteen verrattuna. Tytyrin kaivosmuseon, Vironperän kotimuseon ja Lohjan kirkon opas-

tetut kierrokset sekä Ojamon kartanon varaustoiminnot hoidettiin matkailupalvelukeskuksesta. Tytyrin Kaivosmuseon kokonaiskävijämäärä oli lähes 10 000. Kasvua edellisvuoteen oli 3500 asiakasta.

Matkailukohteiden jälleenmyyjien lukumäärä lisääntyi neljällä: kaksi uutta linja - autoliikenneyhtiötä ja kaksi pääkaupunkiseudun incoming-toimistoa. Pääkaupunkiseudun myyjille ja alueen markkinoinnista vastaaville yrityshteereille järjestettyyn tutustumispäivään osallistui 42 henkilöä. Lohja osallistui Helsingin matkamessuille Länsi-Uudenmaan yhteisosastolla, jossa oli 5 kuntaa ja 16 yrittäjää alueelta.

Maataloustoimen tukihakemusten perusteella maksettiin viljelijöille noin 3,7 milj. euroa. Keskimääräinen tilakoko Lohjalla on 35,5 hehtaaria. Ympäristötukeen ja luonnonhaittakorvaukseen on sitoutunut yli 90 % viljelijöistä ja luonnonmukaisessa viljelyssä on 16,5 % peltoalasta. Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa tuli voimaan 1.4.2010 ja kertomusvuonna käynnistettiin neuvottelut toimintojen järjestämiseksi laajapohjaisesti lain edellyttämällä tavalla.

Hallinto- ja talouspalveluissa luottamushenkilöiden e-asioinnin parantamiseksi valmisteltiin ja testattiin luottamushenkilöportaalia sekä valmisteltiin sähköistä kokouskäytäntöä, joka otettiin käyttöön kaupunginhallituksen työskentelyssä vuoden 2011 alussa. Matkailupalvelujen siirrettyä ABC-myymlän yhteyteen lisättiin kaupunkisuunnittelukeskuksen palveluja 1. kerroksen asiakaspalvelupisteessä. Samalla parannettiin kaupungintalon turvallisuutta lisäämällä kerroksissa asioiden asiakkaiden ohjausta ja valvontaa.

Vuoden aikana valmistui Lohjan kaupungin markkinointisuunnitelma ja suunnitelman mukaiset toimenpiteet käynnistettiin 18.9.2010 ”Lähde Länteen” markkinointiliitteellä. Niin ikään valmisteltiin kaupungin graafista ohjeistoa ja uusia kotisivuja sekä hyväksyttiin Lohjan kaupungin viestintäohjeet samoin kuin kriisiviestinnän ohjeet. Hankintojen kehittämiseksi lisättiin yhteistoimintaa KL- kunta-hankintojen kanssa sekä saatettiin ajan tasalle Lohjan kaupungin hankintaintraa.

Taloushallinnossa kehitettiin kustannuslaskentajärjestelmää, jonka avulla hinnoittelussa palvelun ja tuotteen hintaan saadaan kohdistettua myös pääomakustannukset sekä hallintopalvelujen ja keskitettyjen palvelujen kustannukset. Vuoden aikana hankittiin matkalaskujärjestelmä sekä otettiin käyttöön konsernitilinpäätösohjelma, mikä nopeutti tilinpäätöksen laatimista. Vuoden loppupuolella käynnistettiin eräiden lakisääteisten tilastojen laatimisen automatisointi.

Henkilöstöpalveluissa toteutettiin paikallisten järjestelyvaraerien jakaminen tuloksellisuuden ja henkilökohtaisen suoriutumisen perusteella henkilökohtaisina lisinä kaikilla sopimusaloilla. Tehtäväkohtaisen palkan vaativuus-kriteerit tarkistettiin ruoka- ja siivouspalveluissa ja kirjastovirkailijoilla. Opetushenkilökunnalle laadittiin omat henkilökohtaisen työsuorituksen arviointikriteerit. Työsuojelutoiminnassa keskityttiin turvallisuussuunnitelman laatimiseen ja riskien tunnistamiseen. Työterveyshuollon toimintaa painotettiin aikaisempaa enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan ja työkyvyn ylläpitämiseen sekä kuntoutukseen.

Oikeuspalveluissa talous- ja velkaneuvonnan palveluiden kysyntä pysyi edellisvuoden tapaan korkealla tasolla. Velkojen selvittelyssä korostuvat toisaalta kulutusyhteiskunnan mukanaan tuomat lieveilmiöt ja toisaalta yksityishenkilöiden pyrkimys liiankin pitkään selviytyä vastuistaan. Jonotusaika velkaneuvontaan on keskimäärin 3 kuukautta. Pysäköinninvalvonnan toiminta vakiintui tavoitetasolle edellisvuoden henkilöstön vaihdosten jälkeen. Lakipalveluissa painopistealueeksi muodostui hallintokuntien juridisen neuvonnan lisäksi vuokratulo- ja energiayhtiöihin liittyvät järjestelyt.

Tietopalveluissa tietohallinnon palveluita tuotettiin seudullisesti Lohjan kaupungin lisäksi Nummi-Pusulalle, Karkkilalle ja Länsi-Uudenmaan ammatilliselle kuntayhtymälle. Näiden lisäksi Lohjan tietohallinnon palveluita käyttävät Karjalohjan, Inkoon ja Siuntion kunnat. Seudullisesti ylläpidettiin asiahallinta-, talous- ja henkilöstöhallinnon sekä terveystoimen tietojärjestelmiä ja näistä yhteisiä tietoliittymiä internetin kautta yhteistyökumppaneille ja Hus:iin.

Kehittämisen painopiste oli tietoturvallisuuden kohottamisessa. Vuoden aikana hankittiin seuraavat tietoturvallisuutta parantavat tietotekniset hallintajärjestelmät: työasemien tietoturvapäivityksien seuranta- ja päivitysjärjestelmä, sähköisen identiteetin hallintajärjestelmä sekä tietoverkon valvontajärjes-

telmä. Kevään aikana uusittiin Tynninharjun konesalin UPS-järjestelmät sekä päivitettiin palomuurijärjestelmät.

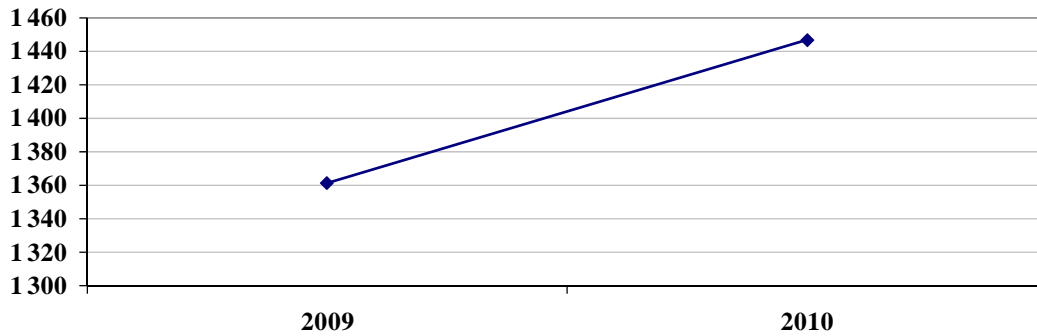
Vuoden aikana hankittiin työasemien sähkön kulutuksen hallintaan seurantajärjestelmä ja sijaisrekrytointijärjestelmä perusturvan rekrytointiyksikölle. Terveystoimessa otettiin uusina tietojärjestelminä käyttöön pääterveysaseman potilaspuhelinjärjestelmät, digitaalisten kuvien arkisto- ja hallintajärjestelmä sekä uusi digitaalinen sanelujärjestelmä. Kaupungin atk-kouluttaja koulutti vuoden aikana kaikkiaan 561 henkilöä.

10.1.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

20 Sosiaali- ja terveyslautakunta					MUUTOS	
	TP2009	TA2010	TA2010 MUUTETTU	TP2010	TOT %	% 09-10
Toimintatuotot	32 540 651	34 605 247	31 706 197	32 511 449	102,5	-0,1
Myyntituotot	22 153 958	24 854 730	21 538 764	21 924 815	101,8	-1,0
Maksutuotot	7 533 251	7 319 411	7 593 318	8 042 493	105,9	6,8
Tuet ja avustukset	2 084 739	2 081 499	2 202 635	2 164 954	98,3	3,8
Muut toimintatuotot	768 704	349 607	371 480	379 187	102,1	-50,7
Toimintakulut	-86 077 251	-88 789 518	-89 001 468	-89 953 574	101,1	4,5
Henkilöstökulut	-32 518 530	-34 728 633	-34 965 498	-35 330 796	101,0	8,6
Palkat ja palkkiot	-26 496 261	-28 332 621	-28 544 552	-28 988 642	101,6	9,4
Henkilöstösivukulut	-6 022 269	-6 396 012	-6 420 946	-6 342 154	98,8	5,3
Eläkekulut	-4 407 299	-4 786 174	-4 806 199	-4 730 980	98,4	7,3
Muut henkilöstösivukulut	-1 614 970	-1 609 838	-1 614 747	-1 611 174	99,8	-0,2
Palvelujen ostot	-38 020 228	-38 108 623	-38 002 826	-39 793 565	104,7	4,7
Asiakaspalvelujen ostot	-26 094 329	-26 823 365	-26 885 740	-27 711 750	103,1	6,2
Muiden palvelujen ostot	-11 925 899	-11 285 258	-11 117 086	-12 081 815	108,7	1,3
Ostot tilikauden aikana	-3 305 948	-3 647 101	-3 554 213	-3 199 087	90,0	-3,2
Avustukset	-6 798 538	-6 915 839	-7 065 467	-6 551 632	92,7	-3,6
Muut toimintakulut	-5 434 007	-5 389 321	-5 413 464	-5 078 495	93,8	-6,5
Vuokrat	-5 397 832	-5 377 291	-5 402 434	-4 999 428	92,5	-7,4
Muut toimintakulut	-36 175	-12 030	-11 030	-79 067	716,8	118,6
Toimintakate	-53 536 600	-54 184 271	-57 295 271	-57 442 125	100,3	7,3
<hr/>						
Poistot ja arvonalentumiset	-280 041	-314 253	-314 253	-287 985	91,6	2,8
<hr/>						
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	4 455 916	0	0	4 347 207	***	-2,4
Vyörytykset	4 455 916			4 347 207	***	-2,4
Kulut	-6 160 631	-1 497 946	-1 497 945	-6 046 844	403,7	-1,8
Vyörytykset	-6 146 691	-1 497 946	-1 497 945	-6 040 769	403,3	-1,7
Pääomavuokrat	-8 261	0	0	-3 600	***	-56,4
Pääomavuokrien korot	-5 679	0	0	-2 475	***	-56,4
Kust.lask.erät netto	-1 704 715	-1 497 946	-1 497 945	-1 699 637	113,5	-0,3

Taulukko 7 Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, Sosiaali- ja terveyslautakunta 2009-2010
vuoden 2009 alusta jako Lohjan perusturvalautakuntaan ja Sosiaali- ja terveyslautakuntaan

Kaavio 19 Nettomenot €as, Sosiaali- ja terveyslautakunta 2009-2010

Vuoden 2009 alussa alkanut Lohjan, Siuntion, Inkoon ja Karjalohjan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen Lostin toiminta vakiintui toisena toimintavuotenaan. Lohjan kaupunki järjesti sosiaali- ja terveystalvet näiden kuntien asukkaille. Väestöä alueella oli vuoden 2010 lopussa yhteensä noin 52 900, jossa kasvua kahdessa vuodessa oli lähes 900.

Haasteellista oli edelleen toimintatapojen ja palvelukriteerien yhtenäistäminen, mikä on kuitenkin tapahtunut varsin jouhevasti ja jopa ennakoitua ripeämmin. Esimerkiksi sotiemme veteraanien talvet yhdenmukaistettiin vuonna 2010.

Sosiaali- ja terveyslautakunta vastaa sosiaali- ja terveystalvusta erikoissairaanhoidoa lukuun ottamatta. Lautakuntaan kuuluu edustajia kaikista yhteistoiminta-alueen kunnista. Lautakunnan alaisena toimii yksilö- ja perhejaosto, joka käsittelee muutoksenhakuasioita, sekä ruotsinkielinen jaosto, joka huolehtii, että asiakas saa sosiaali- ja terveystalvusta ruotsin kielellä. Yksilö- ja perhejaoston käsitellyssä oli 43 asiaa eli täsmälleen yhtä paljon kuin edellisvuonna. Ruotsinkielinen jaosto käsittelee kuusi asiaa, kun edellisvuonna asioita oli 13.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen hallinto- ja palvelukeskus on perusturvakeskus, jonka päällikönä toimii perusturvajohtaja. Perusturvakeskuksen tulosalueiden määrä vähentyi kuudesta viiteen, kun vanhuspalveluiden tulosalue ja sairaalatalvuiden tulosalue yhdistettiin 1.9.2010. Perusturvakeskus jakautuu viiteen tulosalueeseen: hallintotalvet, vanhus- ja sairaalatalvet, sosiaalitalvelut, erityistalvet ja terveystalvet.

Lohjan perusturvakeskuksen vakinainen henkilöstömäärä oli 791 työntekijä, joista asuntotalvuiden 3,6 henkilöä kuului perusturvalautakunnan alaisuuteen. Rekrytointitilanne parani siten, että esimerkiksi vakinaisiin lähihoitajan ja sairaanhoitajan työsuhteisiin saatiin jonkin verran helpommin päteviä työntekijöitä. Keskitetty sairaanhoitajien ja lähihoitajien sijaisvälitys laajentui asteittain kaikkien LOST-kuntien alueelle. Sosiaalityöntekijöiden vaikea rekrytointitilanne jatkui koko vuoden ja vakansseja oli keskimäärin täyttämättä lähes viidennes. Myös lääkäreiden rekrytointitilanne säilyi haasteellisena.

Sosiaali- ja terveystalvuita kehitettiin uuden kaupunkistrategian mukaisesti. Terve ja hyvinvoiva LOST-hyvinvointiohjelma hyväksyttiin. LOST-alueen ikääntymispoliittinen ohjelma valmisteltiin ja se hyväksyttiin lautakunnassa joulukuussa. Toimintavuoden aikana jatkettiin palveluverkkoselvitustalvuita ja prosesseja kuvattiin koordinoidusti.

Vanhuspalveluasuntojen rakentamista valmisteltiin Lohjan vanhuspalvelukeskuksen viereen (ns. Kultakodit-hanke) ja Inkooseen. Lohjan palvelutalvuita kunnallistamisesta päätettiin. Vanhuspalveluiden tehostettu palveluasuminen kilpailutettiin. Muita merkittäviä palveluhankintojen kilpailuttamisia olivat mm. terveystalvuita päivystys, ensihoitotalvet, lääkinnälliset kuntoutukset sekä turvapuhelinpalvelut.

Taloudellisen taantumän taittuminen näkyi siinä, että toimeentulotukimenoja oli noin 1,5 % vähemmän kuin edellisvuonna. Pitkäaikaistyöttömien ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä tuettiin monin tavoin. Työllistämisen tukitoimintaa varten alkoi kuntalisäkoekilu. Kuntalisää myönnettiin kolmannen sektorin työntajalle, jotka työllistävät 6-12 kuukaudeksi palkkatukeen oikeutetun nuoren, pitkäaikaistyöttömän tai vajaakuntoisen.

Lohjan keskustan terveysaseman vuodeosastojen peruskorjaus valmistui marraskuussa. Inkoon terveysasemalla hammashoitola sai saneerauksen myötä väljemmät tilat. Siuntion kunnantalosta ei enää vuokrattu tiloja ja Inkoosakin kunnantaloon huoneita vuokrattiin vain yksi. Kartanomäen peruskorjauksen tarveselvitys valmisteltiin ja keskustan terveysaseman B-siiven saneerauksesta tehtiin esitys. Nuorten vastaanottokotia ja perhekuntoutusyksikköä suunniteltiin perusteellisesti.

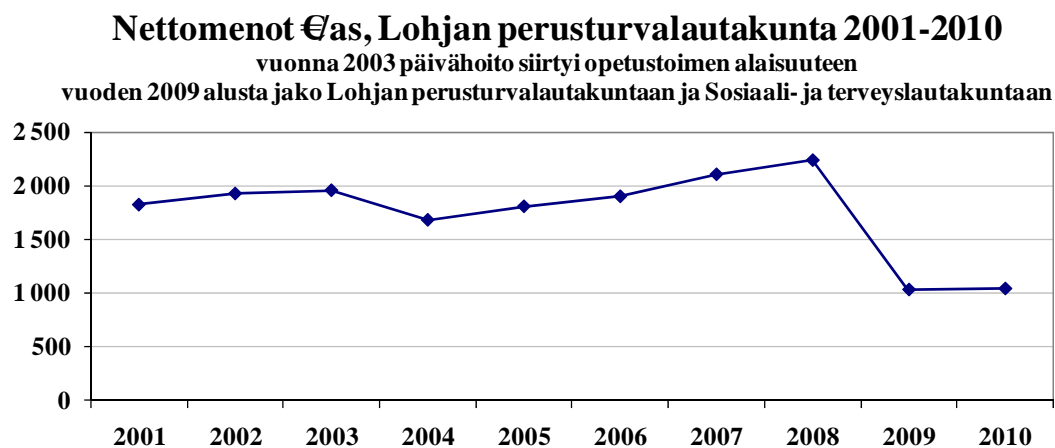
Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin suunnitellusti lukuun ottamatta erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteispäivystystä koskevaa päätöksentekoa, mikä siirtyi vuodelle 2011.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakulut olivat 89 957 000 euroa, missä kasvua edelliseen vuoteen oli 3 880 000 euroa eli 4,5 %. Toimintatuotot olivat 32 515 000 euroa eli 25 500 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Toimintakatteeksi vuodelle 2010 muodostui 57 442 000 euroa. Talousarvio ylittyi 147 000 euroa. Eri toimintojen ja tulosalueiden väliset erot olivat suuria mm. asiakasrakenne- ja säädösmuutoksista johtuen. Vammais-, päihde- ja mielenterveyspalvelujen kulut ylittyivät merkittävästi, mutta muut tulosalueet pysyivät talousarvioissaan.

10.1.6 Lohjan perusturvalautakunta

25 Perusturvaltk / Lohja	TP2009	TA2010	TA2010		TOT %	MUUTOS
			MUUTETTU	TP2010		%
						09-10
Toimintatuotot	1 266 953	1 286 419	1 286 419	1 306 299	101,5	3,1
Myyntituotot	84 330	90 000	90 000	86 266	95,9	2,3
Maksutuotot	2 940	2 557	2 557	909	35,5	-69,1
Tuet ja avustukset	68	2 012	2 012	0	0,0	-100,0
Muut toimintatuotot	1 179 615	1 191 850	1 191 850	1 219 124	102,3	3,3
Toimintakulut	-41 836 961	-42 183 165	-43 333 165	-42 647 108	98,4	1,9
Henkilöstökulut	-2 867 619	-2 909 892	-3 091 892	-2 993 194	96,8	4,4
Palkat ja palkkiot	-120 634	-126 480	-126 480	-121 846	96,3	1,0
Henkilöstösivukulut	-2 746 984	-2 783 412	-2 965 412	-2 871 348	96,8	4,5
Eläkekulut	-2 740 397	-2 776 130	-2 958 130	-2 865 024	96,9	4,5
Muut henkilöstösivukulut	-6 587	-7 282	-7 282	-6 324	86,8	-4,0
Palvelujen ostot	-37 951 611	-38 369 825	-39 337 825	-38 786 294	98,6	2,2
Asiakaspalvelujen ostot	-37 869 356	-38 327 710	-39 295 710	-38 694 086	98,5	2,2
Muiden palvelujen ostot	-82 255	-42 115	-42 115	-92 208	218,9	12,1
Ostot tilikauden aikana	-4 639	-2 411	-2 411	-9 475	393,0	104,3
Avustukset	-61 275	-35 000	-35 000	-31 968	91,3	-47,8
Muut toimintakulut	-951 818	-866 037	-866 037	-826 177	95,4	-13,2
Vuokrat	-910 512	-866 037	-866 037	-830 639	95,9	-8,8
Muut toimintakulut	-41 306	0	0	4 462	***	-110,8
Toimintakate	-40 570 008	-40 896 746	-42 046 746	-41 340 809	98,3	1,9
Kustannuslaskennalliset erät						
Vyörytykset						
Kulut	-540 163	-668 569	-668 569	-458 307	68,6	-15,2
Vyörytykset	-45 470	-177 035	-177 035	-40 493	22,9	-10,9
Pääomavuokrat	-292 836	-291 178	-291 178	-247 593	85,0	-15,4
Pääomavuokrien korot	-201 857	-200 356	-200 356	-170 221	85,0	-15,7
Kust.lask.erät netto	-540 163	-668 569	-668 569	-458 307	68,6	-15,2

Taulukko 8 Lohjan perusturvalautakunnan tuloslaskelma

Kaavio 20 Nettomenot €/as, Lohjan perusturvalautakunta

Perusturvalautakunta koostuu vain lohjalaisista luottamushenkilöistä. Perusturvakeskuksen alaisista toiminnoista LOST:n ulkopuolella ovat erikoissairaanhoidon, asuntopalvelut ja perusturvalautakunnan vastuulle kuuluva muu hallinto mukaan lukien ns. eläkemenoperusteiset maksut ja lohjalaisten järjestöjen toiminta-avustukset.

Kahdeksan vuokratyöyhtiön fuusio eteni suunnitellusti. Yhtiöt päätettiin lopullisesti sulauttaa Lohjan Vuokra-asunnot Oy:öön. Fuusioon liittyen hyväksyttiin toimintamalli asukasdemokratian kehittämiseksi. Yhtiölle valmisteltiin myös konserniohjeet, joissa määritellään mm. tavoitteet asuntojen uustuotannolle ja peruskorjaukselle. Erityisasunnoille soveltuvia sijaintipaikkoja selvitettiin.

Erikoissairaanhoidossa alkuperäinen talousarvio ylittyi 369 000 euroa (+0,9 %) kulujen ollessa 40 213 000 euroa. Avohoitokäynnit lisääntyivät 1,9 prosenttia ja hoitokassat kasvoivat 6,6 prosenttia. Hoitopäivät vähenivät 12,4 prosenttia.

Perusturvalautakunnan toimintakatteeksi vuodelle 2010 muodostui 41 341 000 euroa. Muutettu talousarvio alittiin 706 000 euroa johtuen erikoissairaanhoidon kalliin hoidon tasausjärjestelmästä ja ylijäämäpalautuksista sekä toisaalta asuntopalvelujen suotuisasta vuokratulo- ja tuottokehityksestä.

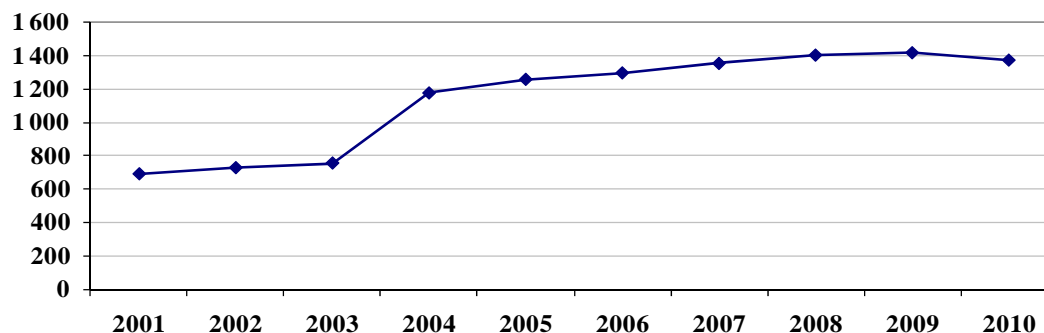
10.1.7 Opetuslautakunta

30 Opetuslautakunta

	TP2009	TA2010	TA2010 MUUTETTU	TP2010	TOT %	MUUTOS % 09-10
Toimintatuotot	3 573 764	3 567 624	3 567 624	6 789 016	190,3	90,0
Myyntituotot	515 775	516 732	516 732	3 442 619	666,2	567,5
Maksutuotot	2 763 056	2 847 989	2 847 989	2 730 834	95,9	-1,2
Tuet ja avustukset	194 272	122 715	122 715	501 693	408,8	158,2
Muut toimintatuotot	100 663	80 188	80 188	113 870	142,0	13,1
Toimintakulut	-59 416 303	-59 955 832	-60 039 832	-61 404 130	102,3	3,3
Henkilöstökulut	-40 326 459	-40 763 952	-40 847 952	-41 214 557	100,9	2,2
Palkat ja palkkiot	-31 797 928	-32 114 780	-32 198 780	-32 792 543	101,8	3,1
Henkilöstösivukulut	-8 528 531	-8 649 171	-8 649 172	-8 422 014	97,4	-1,2
Eläkekulut	-6 425 091	-6 828 708	-6 828 708	-6 588 350	96,5	2,5
Muut henkilöstösivukulut	-2 103 440	-1 820 464	-1 820 464	-1 833 664	100,7	-12,8
Palvelujen ostot	-10 733 982	-10 968 210	-10 968 210	-11 778 286	107,4	9,7
Asiakaspalvelujen ostot	-1 067 208	-1 076 976	-1 076 976	-1 600 115	148,6	49,9
Muiden palvelujen ostot	-9 666 774	-9 891 234	-9 891 234	-10 178 171	102,9	5,3
Ostot tilikauden aikana	-1 142 513	-1 259 656	-1 259 656	-1 212 034	96,2	6,1
Avustukset	-3 340 789	-3 295 754	-3 295 754	-3 359 962	101,9	0,6
Muut toimintakulut	-3 872 560	-3 668 260	-3 668 260	-3 839 291	104,7	-0,9
Vuokrat	-3 817 234	-3 667 437	-3 667 437	-3 690 117	100,6	-3,3
Muut toimintakulut	-55 326	-823	-823	-149 174	18 125,6	169,6
Toimintakate	-55 842 539	-56 388 208	-56 472 208	-54 615 114	96,7	-2,2
Poistot ja arvonalentumiset	-338775	-302740	-302740	-356556	117,8	5,2
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	2 069 914	0	0	2 039 962	***	-1,4
Vyörytykset	2 069 914	0	0	2 039 962	***	-1,4
Kulut	-11 158 989	-8 977 062	-8 977 063	-11 490 424	128,0	3,0
Vyörytykset	-3 729 906	-1 499 975	-1 499 976	-3 814 089	254,3	2,3
Pääomavuokrat	-4 401 943	-4 429 326	-4 429 326	-4 467 458	100,9	1,5
Pääomavuokrien korot	-3 027 140	-3 047 761	-3 047 761	-3 208 877	105,3	6,0
Kust.lask.erät netto	-9 089 075	-8 977 062	-8 977 063	-9 450 462	105,3	4,0

Taulukko 9 Opetuslautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, opetuslautakunta 2001-2010
vuonna 2003 päivähoito osaksi opetustoimea

Kaavio 21 Nettomenot €as, Opetuslautakunta

Opetuslautakunnan strategisina painopisteinä vuonna 2010 on edelleen ollut käyttäjälähtöiset, hyvinvointia ja turvallisuutta tuottavat palvelut, palvelujen tuottamistapojen uudistaminen, laadukas ja monipuolinen osaaminen, uudistumiseen motivoitunut henkilökunta sekä taloudellinen palvelu- ja tuotantoverkko. Opetuslautakunta on saavuttanut hyvin strategiset tavoitteensa. Palvelujen laatu ja määrä ovat pysyneet asetettujen tavoitteiden mukaisina. Vuoden aikana on tehty aktiivisesti kehittämistyötä. Lohjan palveluverkko 2018 -selvitys laadittiin koko sivistystoimen osalta. Opetustoimen palveluverkoon ei tehty muutoksia. Sivistystoimen toimenpideohjelma 2010–2017 laadittiin. Potkua palveluprosesseihin -hankkeeseen osallistuttiin määrittelemällä tulosalueiden ydinprosessit.

Varhaiskasvatuksen keskeisinä painopisteinä olivat kustannustietoisuuden lisääminen, sähköisten palvelujen kehittäminen, varhainen puuttuminen, laatu ja sen arviointi sekä vanhempien osallisuuden lisääminen. Kustannustietoisuuden lisäämiseksi jatkettiin suoriteperusteisen budjetoinnin (SPB) toiminnallista pilotointia. Päivähoito Mukana –järjestelmä pilotoitiin. Päivähoitopaikan hakemisessa ja esiopetukseen ilmoittautumisessa otettiin käyttöön sähköinen hakumenettely. Varhaisen puuttumisen toimintatapoja tukevat, neuvolan kanssa luodut arviointimallit otettiin käyttöön ja moniammatilliset Voima-ryhmät aloittivat toimintansa. Toiminnan laadun tueksi otettiin käyttöön tiimisopimukset. Kysely lasten hyvinvoinnista 4-vuotiaiden päivähoitossa olevien lapsille ja heidän vanhemmilleen toteutettiin.

Päivähoidon asiakasmaksujen periaatteisiin lisättiin mahdollisuus hoitomaksuhyvityksiin perheen hoidettaessa lapsen kesäkuukausien tai koulujen muina loma-aikoina. Uusi maksuluokka luotiin niille perheille, jotka käyttävät kokopäivähoitoa enintään 7 tuntia päivässä. Hoitopaikkatakuu otettiin käyttöön vuoden alusta. Vanhempien osallisuuden lisäämiseksi päivähoiton kehittämisessä ja arvioinnissa toimii osallisuushanke, jonka kautta kokeillaan sosiaalisen median käyttöä päivähoiton palautejärjestelmässä ja kehittämisessä. Vuoden aikana käynnistettiin kolme vanhempainraatia ja Järnefeltin päivähoitoon luotiin omat nettisivut Owela-järjestelmään.

Ruotsinkielisessä päivähoitossa ja Mäntynummen alueella palkattiin neljä ylimääräistä lastenhoitajaa syyskauden ajaksi tarvittavien hoitopaikkojen järjestämiseksi. Vuorohoidon tarve kasvoi voimakkaasti. Ryhmäperhepäiväkotia Antin Aurinko muutettiin vuorohoidon yksiköksi.

Johtamisjärjestelmän muutos saatettiin loppuun. Ruotsinkielisen päivähoiton yhdistetyn päiväkodin johtaja/erityislastentarhanopettajan virkaan sisällytettiin esimiestehtävien lisäksi koko varhaiskasvatuksen rekrytointiin liittyviä tehtäviä. Erityispäivähoiton alueellisen mallin vahvistamiseksi palkattiin yksi uusi erityislastentarhanopettaja ja erityispäivähoiton koordinaattorin osa-aikainen tehtävä muutettiin kokopäiväiseksi viraksi. Mäntylän päiväkodissa oleva osa-aikaisen lastentarhanopettajan tehtävä muutettiin kokopäiväiseksi tehtäväksi.

Perusopetuksen painopiste on ollut kehittämistyössä. Vuoden aikana on laadittu strategista Kasvatuksen ja opetuksen kehittämisohjelmaa, valmisteltu perusopetuslain muutoksen velvoittamia opetussuunnitelmamuutoksia ja toteutettu OKM:n Perusopetus paremmaksi -kehittämishankkeita. Kasvatuksen ja opetuksen kehittämisohjelmassa tullaan määrittelemään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen strategiset linjaukset vuoteen 2018. Ohjelma hyväksytään keväällä 2011. Erityisopetuksen lakimuutokseen on valmistauduttu mm. valmistelemalla kaupungin opetussuunnitelman muutoksia. Tavoitteena on ollut oppimisen ja käyttäytymisen säännöllinen seuranta, kolmiportaisen tuen prosessin vaiheiden selkiyttäminen sekä moniammatillisen yhteistyön kehittäminen. Oppilashuollon kehittämissankkeissa toteutettiin koulukuraattorien ja koulupsykologien yhteinen toiminnallisten menetelmien koulutus ja työryhmissä laadittiin positiivisen käyttäytymisen tukemisen kansio käyttäjäkoulutuksineen.

Opetustoimen ja lastensuojelun yhteiset prosessit määriteltiin ja järjestettiin lastensuojeluilmoituskoulutus. Opo-toiminnan kehittämisryhmään on koulutettu kaksi alakoulujen opo-vastaavaa. Hankkeiden koordinaatiota on parannettu ja hankkeiden ohjausta yhdistetty. Kerhotoimintaan saadulla 42 000 euron avustuksella on katettu 75 % toiminnasta aiheutuvista kuluista. THL:n kouluterveytustutkimuksen jalkauttamiseen ja terveyden edistämiseen tähtäävä hanke käynnistettiin. Osaava-ohjelma käynnistyi tavoitteenaan rakentaa opetushenkilöstön osaamisen johtamisen ja täydennyskoulutuksen rakenteet sekä järjestää kohdennettuja koulutuksia. Opettajille teetettiin osaamiskartoitus vuoden lopussa.

Vuoden aikana erityisesti on ollut havaittavissa oppilashuollollisten tarpeiden kasvu ja oppilashuoltoresurssien riittämättömyys.

Jalavan koulun oppilasmäärä kasvoi kahdella opetusryhmällä ja kasvu jatkuu edelleen. Nummentaus-tan koulu purettiin ja tilalle hankittiin tilaelementit. Mäntynummen koulukeskuksen laajennus ja pe-ruskorjaus käynnistyi. Koulut yhdistävä hallintosiipi valmistui. Opetusryhmien keskikoko pysyi mal-tillisena. Alakouluissa 21 ryhmässä ylitettiin 20 oppilaan viikoittainen keskiarvo, silloinkin suurin ar-vo oli 22 oppilasta. Opetusryhmien pienentämiseen saatiin 203 000 euron avustus OKM:ltä. Alakou-luissa avustus käytettiin jakotunteihin ja samanaikaisopetukseen. Yläkouluissa jakaminen on toteutettu resurssiopettajan tunneilla.

Koulujen johtamisjärjestelmämuutosta vietiin eteenpäin. Perttilän, Rauhalan, Roution ja Solbrinkenin kouluihin valittiin rehtorit siirtämällä luottamusrehtoreita luokanopettajien viroista rehtorien virkoihin. Samalla yhdistettiin hallinnollisesti Hiiden, Karstun ja Roution koulut, Maksjoen ja Rauhalan koulut, Asemanpellon ja Perttilän koulut sekä Solbrinkens skola ja Virkby skola.

Lukiokoulutuksessa suomenkielisessä koulutuksessa painopistealueina olivat uudet oppimisympäris-töt (lukion uusien oppimisympäristöjen hyödyntäminen) ja lukuverkoston käyttöönotto (2. asteen yh-teistyön kehittäminen, Moodle- ja Pedanet-koulutus sekä ISOvastaspalvelut). Lukuvuoden aikana to-teutettiin yhteistyökokeiluna virtuaaliopetusta Nummi-Pusulan lukion kanssa. Kokonaisuutena verk-kopedagogiikkaan liittyvät oppimisympäristöt ovat edenneet erinomaisesti. Toisen asteen yhteistyö liittyen kahden tutkinnon suorittamiseen on kasvanut. Myös ruotsinkielisessä koulutuksessa painopis-teenä on ollut verkko-opetuksen kehittäminen ja sen lisäksi kansainvälinen toiminta Comenius-projektin merkeissä. Lukion aikuislinjan lukuvuoden 2009–2010 tuntikehys oli 181,5 ja lukuvuoden 2010–2011 177,5. Opiskelijamäärä on pysynyt lähes ennallaan.

Aikuislinjatoiminnan painopistealueina ovat olleet seudullisen oppilaitosyhteistyön kehittäminen, etä-lukiohankkeen kehittäminen virtuaalilukion suuntaan sekä koulun opetuksen laadun ja arvioinnin jat-kuva kehittäminen. Opiskelijoille suunnatussa arvioinnissa koulu sai kokonaisindeksin 0,69 asteikolla -2 – + 2. Se oli hivenen parempi kuin vuonna 2009. Toiminnan laajuudessa ei edelliseen vuoteen ver-rattuna tapahtunut muutoksia. Opiskelijoita suomenkielisessä lukiossa oli tilastopäivänä (20.9.) yh-teensä 765, joista toisen asteen yhteistyösopimusten mukaisia kahden tutkinnon suorittajia oli 82 ja ruotsinkielisessä lukiossa 120 sekä aikuislukiossa keskimäärin 190.

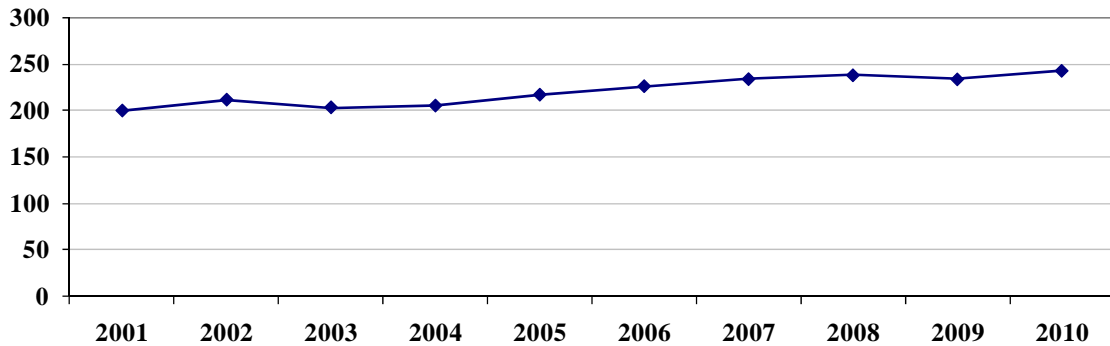
Opetuslautakunnan toimintatuottoja, jossa mukana valtionosuusuudistuksesta johtuva kotikuntakor-vaustulo 2 928 684 euroa, kertyi noin 6 789 000 euroa, missä kasvua edelliseen vuoteen 90,0 %. Toi-mintakulut, jotka sisältävät kotikuntakorvausmenon 524 904 euroa ja nuorisotyöllisyys-hankeeseen saadun lisämäärärahan 84 000 euroa, olivat noin 61 400 000, kasvua edelliseen vuoteen 3,3 %. Toi-mintakatteeksi muodostui 54 615 000 euroa. Talousarvio alittui 1 857 000 eurolla. Alitus johtuu koti-kuntakorvauksista netto 2 403 780 euroa, jotka vähentäen toimintakate ylittyi noin 546 700 eurolla. Suurimmat ylitykset syntyivät varhaiskasvatuksen henkilöstökuluissa, sisäisten palveluiden ostoissa ja yksityisen hoidon tuessa. Sijaismäärärahojen käyttö nousi edelliseen vuoteen verrattuna yli 14 % li-sääntyneiden lyhytaikaisten sairauslomasijaisuuksien vuoksi. Päivähoitotarpeen lisääntymisen vuoksi myös yksityisen hoidon tuen ja kuntalisän sekä ostopalveluiden arvioidut menot ylittyivät. Perusope-tuksessa Jalavaan jouduttiin oppilasmäärän kasvusta johtuen perustamaan uusi opetusryhmä ja palk-kaamaan siihen tarvittava henkilöstö. Sijaisia on käytetty vain välttämättömissä tilanteissa, mutta kui-tenkaan niistä aiheutuvia kustannuksia ei ole pystytty kattamaan viranhaltijoiden palkoista säästyneillä kustannuksilla.

10.1.8 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

40 Kulttuuri- ja vapaa-aikalktk	TP2009	TA2010	TA2010	TP2010	TOT %	MUUTOS
			MUUTETTU			%
						09-10
Toimintatuotot	1 866 714	1 774 138	1 774 138	2 140 441	120,6	14,7
Myyntituotot	499 774	529 953	529 953	468 812	88,5	-6,2
Maksutuotot	979 265	884 094	884 094	1 103 147	124,8	12,7
Tuet ja avustukset	173 329	95 193	95 193	320 452	336,6	84,9
Muut toimintatuotot	214 347	264 898	264 898	248 030	93,6	15,7
Toimintakulut	-11 067 874	-11 427 968	-11 477 968	-11 795 187	102,8	6,6
Henkilöstökulut	-6 124 317	-6 143 727	-6 193 726	-6 496 136	104,9	6,1
Palkat ja palkkiot	-4 725 198	-4 800 214	-4 850 214	-5 067 570	104,5	7,2
Henkilöstösivukulut	-1 399 119	-1 343 513	-1 343 512	-1 428 566	106,3	2,1
Eläkekulut	-1 090 876	-1 073 815	-1 073 815	-1 151 326	107,2	5,5
Muut henkilöstösivukulut	-308 243	-269 698	-269 697	-277 240	102,8	-10,1
Palvelujen ostot	-3 391 133	-3 732 504	-3 732 504	-3 734 557	100,1	10,1
Asiakaspalvelujen ostot	-2 059 587	-2 340 902	-2 340 902	-2 354 919	100,6	14,3
Muiden palvelujen ostot	-1 331 546	-1 391 602	-1 391 602	-1 379 638	99,1	3,6
Ostot tilikauden aikana	-484 209	-521 389	-521 389	-514 520	98,7	6,3
Avustukset	-187 691	-175 161	-175 161	-163 416	93,3	-12,9
Muut toimintakulut	-880 523	-855 188	-855 188	-886 558	103,7	0,7
Vuokrat	-837 440	-855 168	-855 168	-798 177	93,3	-4,7
Muut toimintakulut	-43 084	-20	-20	-88 381	441 905,0	105,1
Toimintakate	-9 201 159	-9 653 830	-9 703 830	-9 654 746	99,5	4,9
Poistot ja arvonalentumiset	-140712	-132396	-132396	-138556	104,7	-1,5
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	370 586	0	0	351 015	***	-5,3
Vyörytykset	370 586	0	0	351 015	***	-5,3
Kulut	-1 936 756	-1 619 337	-1 619 337	-1 891 773	116,8	-2,3
Vyörytykset	-655 602	-321369	-321 369	-627 548	195,3	-4,3
Pääomavuokrat	-759 107	-768 900	-768 900	-749 170	97,4	-1,3
Pääomavuokrien korot	-522 047	-529 068	-529 068	-515 055	97,4	-1,3
Kust.lask.erät netto	-1 566 170	-1 619 337	-1 619 337	-1 540 758	95,1	-1,6

Taulukko 10 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 2001-2010

Kaavio 22 Nettomenot €as, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri ja vapaa-lautakunnan strategisina painopisteinä vuonna 2010 on edelleen ollut käyttäjälähtöiset, hyvinvointia ja turvallisuutta tuottavat palvelut, palvelujen tuottamistapojen uudistaminen, laadukas ja monipuolinen osaaminen, uudistumiseen motivoitunut henkilökunta sekä taloudellinen palvelu- ja tuotantoverkko. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on saavuttanut hyvin strategiset tavoitteensa. Palvelujen laatu ja määrä ovat pysyneet asetettujen tavoitteiden mukaisina. Vuoden aikana on tehty aktiivisesti kehittämistyötä.

Lohjan palveluverkko 2018 -selvitys laadittiin koko sivistystoimen osalta. Palveluverkkoon ei tehty muutoksia. Sivistystoimen toimenpideohjelma 2010-2017 laadittiin. Potkua palveluprosesseihin -hankkeeseen osallistuttiin määrittelemällä tulosalueiden ydinprosessit.

Vapaan sivistystyön ja muun opetuksen tulosalueella Hiiden Opistossa ja Länsi-Uudenmaan musiikkiopistossa opiskelijamäärät kasvoivat. Hiiden Opistossa valtionosuuteen oikeuttavia tunteja toteutui vajaa 200 tuntia enemmän kuin edellisellä vuonna. Musiikkiopiston tuntimäärä laski hieman. Laadukkaan osaamisympäristön järjestämisestä opisto pääsi kuuden parhaaksi arvioidun kansalaisopiston joukkoon OPH:n laatupalkintokilpailussa.

Muiden opetuksen järjestäjien, Kuvataidekoulun ja Tanssikoulu Funkan toimintaa tuettiin yhteensä noin 90 000 eurolla. Taito Uusimaan avustus oli noin 12 200 euroa.

Nuorisotoimessa toimintaa kehitettiin aktiivisesti kolmessa eri hankkeessa ja projektissa. STM:n Kaste-ohjelman kautta toimiva Omin Jaloin -hanke jatkui mallia kehittämällä ja jalkauttamalla se yleisempään käyttöön mm. järjestämällä koulutustilaisuuksia Lost- ja Karviainen -alueen, Salon, Mikkelin ja Jyväskylän eri toimialojen henkilöstölle. Toimintamallin työkirja valmistui. LuKa -luokkahengen ja kaveruuden tukeminen projekti käynnistyi ja sen tavoitteena on kehittää, mallintaa ja tuottaa 5–6 -luokkalaisille suunnattua toiminnallista menetelmää kaveruuden ja luokkahengen tukemiseksi sekä koulukiusaamisen vähentämiseksi. Nuorisotyöpajalla kohdistettiin Starttipaja -hankkeen toimenpiteitä syrjäytymisen ehkäisemiseksi, sosiaalisesti vahvistamiseksi ja elämänhallinnan tukemiseksi kaikille nuorisotyöpajalla oleville nuorille.

Nuorisotoimella on ollut vaikeuksia rekrytoida osaavaa henkilöstöä erityisesti kerho-ohjaajaksi. Henkilöstövaje on rajoittanut nuorisotalojen aukioloaikoja.

Kulttuuritoimen tulosalueella Länsi-Uudenmaan museoiden ammatillisten museoiden yhteinen kokoelmapoliittinen ohjelma otettiin käyttöön ja sen myötä kokoelmien hallinta (keruu- ja tallennustoiminta) yhtenäistyi ja normiutui. Ko. museot saivat ICOM:n Suomen osaston kunniamaininnan. Koko museotoimen näyttelyiden yhteiskävijämäärä oli 29 352 henkilöä. Näyttelytoiminnassa alkoi näyttelyiden ja kokoelmaesineiden lainaus alueen museoiden kesken. Muistiperinteen keruuseen keskittyvä Lohjan Muisti -hanke järjesti teollisuuden historiasta kertovan esitelmäsarjan. Nykyajan kulttuuriperinnön dokumentointi alkoi Museoviraston vetämässä Tako-ohjelmassa. Kaivomuseon kehittämishankkeeseen saatiin Uudenmaan liitolta avustusta 30 000 euroa. Kehittämishanketta toteutetaan yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa.

Kaupunginorkesterin alueellinen konserttitoiminta on ollut laajaa. Orkesteri teki mm. mittavan sinfonikonserttisarjan Länsi-Uudenmaan musiikkioppilaitosten henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Orkesteri oli tuottamassa Lohjan Tenoripäiviä. Orkesterin valtionosuus kasvoi merkittävästi vuonna 2010. Orkesterin tapahtumia oli yhteensä 98, joissa kuulijoita yhteensä 30 027.

Lohjan Teatteri esitti vuoden 2010 aikana 3 näytelmää: Ansa, Katto-Kassinen ja itsekirjoitettu kantaesitys Casanova. Esityksiä kaiken kaikkiaan oli 54, joissa katsojia 7 407.

Yleisessä kulttuuritoimessa järjestettiin lohjalaisilla seurain- ja työväentaloilla ohjelmallisia iltamia, kartanokonsertteja ja opastettuja retkiä kulttuurihistoriallisesti merkittäviin kohteisiin. Lohjan Menneen ajan joulumarkkinat keräsi noin 25 000 kävijää. Tapahtuma tuotti ensimmäisen kerran taloudellisesti positiivisen tuloksen. Yleinen kulttuuritoimi tuki kulttuuritoimintaa jakamalla noin 41 000 euroa avustuksia.

Kirjastotoimessa keskeisiä painopistealueita ovat olleet lainaustoiminnan lisäksi kirjastojen ja kirjallisuuden tunnettavuuden lisääminen ja lukemisen edistäminen. Tavoitteet saavutettiin pääosin koko kirjastoverkon osalta. Lukuharrastusta on edistetty lukupiiritoiminnalla, kirjailijailloilla, Lainan päivä-tapahtumassa ja luentotilaisuuksilla. Kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetusta on annettu koululaisille. Päiväkoti- ja esikoululaisryhmät ovat vierailleet viikoittain kirjastoissa. Myös säännöllisiä satutunteja on pidetty kaikissa kirjastoissa. Vauvoille ja hoitajille järjestetyn vauvasatutunnin pitäminen aloitettiin Mäntynummen kirjastossa. Pääkirjastossa on järjestetty myös mm. teatteri-, nukketheateri- sekä elokuvaesityksiä. Kirjastotoimi oli mukana Tapahtumien yössä ja Joulumarkkinoilla.

Liikuntatoimessa yhteistyösopimuksessa mainitut keskeiset tavoitteet ja mittarit saavutettiin hyvin. Liikuntapalvelujen kokonaissuoritemäärä kasvoi 3,18 %. Neidonkeitaan kävijämäärä laski noin 6 800 kävijällä. Muiden liikuntapalveluiden suoritemäärä kasvoi runsaalla 42 500 kävijällä. Ulkoliikuntapalveluiden käyttö nousi vuoteen 2009 verrattuna 17,7 %. Ohjatun liikunnan palveluiden käyttö nousi 0,4 %. Sisäliikuntatilojen kävijämäärä laski 6,3 % ja jäähallin kävijämäärä 9,7 %.

Vuonna 2010 myönnetty suora tuki järjestöille oli 3,52 e/asukas (v. 2009 4,31 e). Suur tapahtuma-avustusta saivat suunnistuksen Prima-rastit, Koululiikuntaliiton (KLL) yleisurheilun mestaruuskilpailut ja jääkolkkan kansainvälinen Finland Cup sekä latumaja-avustusta Gunnarlan maja ry.

Vuoden 2010 urheilijaksi valittiin endurokuljettaja Roni Nikander ja joukkueeksi Lohjan Salibandy ry:n miesten edustusjoukkue.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimintatuottoja kertyi noin 2 140 400 euroa, missä kasvua edelliseen vuoteen 14,7 %. Toimintakulut olivat nuorisotyöllisyshankkeeseen saadun 50 000 euron lisämäärärahan kanssa noin 11 795 000, kasvua edelliseen vuoteen 6,6 %. Toimintakatteeksi muodostui 9 654 700 euroa. Talousarvio alittui noin 49 000 eurolla. Toimintatuottoja kertyi arvioitua enemmän kierrätyskeskuksen maksutuotoissa sekä eri hankkeille ja projekteille myönnettyissä avustuksissa. Suurimmat toimintakulujen ylitykset syntyivät henkilöstökuluissa. Suurin ylitys on orkesterin henkilöstömenoissa johtuen arvioitua suuremmasta konserttien määrästä ja kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisen aluekonserttitoiminnan käynnistämisestä. Nuorisotoimen ja museotoimen henkilöstömenojen ylitys johtuu projekteista ja niille löytyy kate saaduista avustuksista.

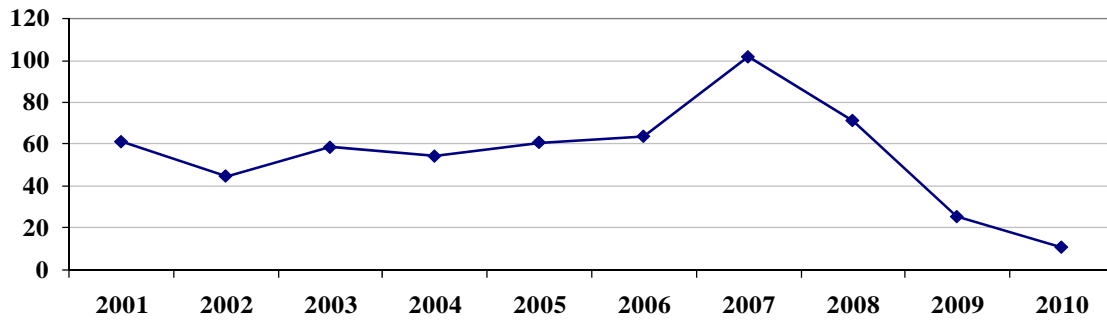
10.1.9 Tekninen lautakunta

50 Tekninen lautakunta

	TP2009	TA2010	TA2010	TP2010	TOT %	MUUTOS
			MUUTETTU			%
						09-10
Toimintatuotot	26 609 916	27 354 401	27 354 401	27 951 525	102,2	5,0
Myyntituotot	16 833 691	17 415 036	17 415 036	17 703 226	101,7	5,2
Maksutuotot	236 364	326 836	326 836	258 729	79,2	9,5
Tuet ja avustukset	73 163	111 739	111 739	81 226	72,7	11,0
Muut toimintatuotot	9 466 698	9 500 790	9 500 790	9 908 344	104,3	4,7
Toimintakulut	-27 617 372	-27 830 827	-28 008 827	-28 392 206	101,4	2,8
Henkilöstökulut	-11 489 213	-11 509 570	-11 687 570	-11 626 425	99,5	1,2
Palkat ja palkkiot	-8 292 831	-8 317 897	-8 495 897	-8 479 498	99,8	2,3
Henkilöstösivukulut	-3 196 383	-3 191 673	-3 191 673	-3 146 927	98,6	-1,5
Eläkekulut	-2 651 957	-2 716 860	-2 716 860	-2 671 239	98,3	0,7
Muut henkilöstösivukulut	-544 426	-474 813	-474 813	-475 688	100,2	-12,6
Palvelujen ostot	-8 389 517	-8 201 818	-8 201 818	-8 713 316	106,2	3,9
Asiakaspalvelujen ostot	-2 559 921	-2 608 089	-2 608 089	-2 562 109	98,2	0,1
Muiden palvelujen ostot	-5 829 597	-5 593 729	-5 593 729	-6 151 207	110,0	5,5
Ostot tilikauden aikana	-6 804 690	-7 265 227	-7 265 227	-7 179 433	98,8	5,5
Avustukset	-184 172	-167 699	-167 699	-153 554	91,6	-16,6
Muut toimintakulut	-749 780	-686 513	-686 513	-719 478	104,8	-4,0
Vuokrat	-620 553	-602 237	-602 237	-632 809	105,1	2,0
Muut toimintakulut	-129 226	-84 276	-84 276	-86 669	102,8	-32,9
Toimintakate	-1 007 456	-476 426	-654 426	-440 681	67,3	-56,3
<hr/>						
Poistot ja arvonalentumiset	-7 349 055	-7365896	-7 365 896	-7 658 034	104,0	4,2
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	10 915 877	9 737 182	9 737 182	10 998 460	113,0	0,8
Vyörytykset	1 240 359	0	0	976 897	***	-21,2
Pääomavuokrat	5 727 408	5768175	5 768 175	5 938 704	103,0	3,7
Pääomavuokrien korot	3 948 110	3969007	3 969 007	4 082 859	102,9	3,4
Kulut	-2 101 620	-1 497 946	-973 749	-1 935 018	198,7	-7,9
Vyörytykset	-1 802 725	-1 497 946	-662 451	-2 267 839	342,3	25,8
Pääomavuokrat	-171 818		-184 409	197 227	-107,0	-214,8
Pääomavuokrien korot	-127 077		-126 889	135 594	-106,9	-206,7
Kust.lask.erät netto	8 814 257	8 239 236	8 763 433	9 063 442	103,4	2,8

Taulukko 11 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, Tekninen lautakunta 2001-2010

Kaavio 23 Nettomenot €as, Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alaisessa toiminnassa vuonna 2010 painopistealueita olivat kaupungin strategian mukaisten tavoitteiden toteuttaminen ja kaupungin kehittymisen mukanaan tuomat palvelu- ja investointipaineet. Seutuyhteistyössä jatkettiin alueellisen vesihuoltoverkostohankkeen toteuttamista. Talouden tasapainotustoimenpiteenä on tarkasteltu tehtävien täyttöö ja tehtävien uudelleen järjestelyjä.

Valtuuston teknisen lautakunnan sitovaksi määrärahasi vahvistama tarkistettu toimintakate oli - 654 426 euroa ja toimintavuoden toimintakatetoteuma oli -433 665 milj. euroa, jolloin määräraha alittui 220 761 euroa. Toimintavuoden aikana ei lautakunnan toimesta haettu määrärahanmuutoksia. Nuorten työllistämiprojektin yhteydessä osoitettiin teknisen lautakunnan alaisiin työkohteisiin lisämäärärahaa 178 000 euroa.

Talousarviossa varatut toimintakulut 28 008 827 ylittyivät kaiken kaikkiaan 350 446 eurolla ja talousarviossa varatut toimintatuotot 27 354 401 ylittivät varauksen 571 207 eurolla. Toimintakuluissa poikkeama johtui liikenneväylien talvikunnossapitotöistä, vesihuollon toiminnasta ja tilojen ylläpidosta. Toimintatuotoissa poikkeama johtui konekeskuksen sisäisistä tuloista, metsänmyynnistä ja tilavuokrista.

Hallinnon alaisissa toiminnoissa yhdenmukaistettiin jätemaksutaksa koko kunnan alueelle. Jättemääräysten yhdenmukaistaminen käynnistettiin, valmistelu jäi odottamaan jätelain uudistusta. Jätehuollon erillissopimuksen tarkistusneuvottelut käynnistyivät. Neuvottelujen etenemisessä jäätin odottamaan jätelain uudistusta.

Ojamonkankaan entisen kaatopaikan puhdistus saatiin viimeistelytöitä vaille valmiiksi. Uusia likaan-tuneen maan puhdistusvelvoitteita ei vuoden aikana syntynyt.

Strategisen energiahuoltoon liittyvän tavoitteen toteutumista jatkettiin lämpöyhtiöiden välisillä neuvotteluilla.

Alueellisen pelastustoimen kustannukset pysyivät toimintavuonna talousarvion puitteissa. Pelastuslaitos on toiminut liikelaitosmuotoisena 1.1.2008 lukien

Yksityisteiden avustusten myöntämisessä noudatettiin vuonna 2009 vahvistettuja periaatteita.

Hallinnon tehtäviin kuului korjaus- ja energia-avustusten myöntäminen. Korjaus- ja energia-avustusten lisäksi toimintavuonna olivat haettavissa suhdanneluonteiset korjausavustukset.

Keskushallinnon alaisen asiakaspalvelukeskuksen toiminta muuttui kattamaan laajemmin kaupunkisuunnittelukeskuksen asiakaspalvelua. Hallinnon henkilöstöstä oli kaksi toimistosihteerä sijoitettuna asiakaspalveluun.

Kunnallistekniikan merkittävimmät suunnittelukohteet olivat Kyrkstadin kaava-alue, Hemmolankatu Pappilankorvessa, Terveyskeskuksen piha sekä Hontinrinne Routiolla.

Omina työkohteina uutta kunnallistekniikkaa toteutettiin Kyrstadin ja Vappulan kaava-alueille. Virkkalan keskustan parantamistöihin osallistuttiin rahoitusosuudella.

Liikenneväylien kunnossapidossa tulosta heikensi runsas lumentulo. Konekeskuksen menoylitykset pystyttiin kattamaan vastaavilla tuloilla. Konekeskuksen kalustosta uusittiin suurtehoruohonleikkuri.

Puistojen kunnossapidon painopiste oli tulostavoitteiden mukaisesti keskustan viheralueiden ja sisään-tuloteiden varsien siisteydessä, ranta-alueiden ja puistometsien raivauksessa sekä leikkipuistojen turvallisuuden parantamisessa. Investointeina toteutettiin Puolukkapuiston, Nallin, Killin ja Mineriitin leikkipuistojen perusparantaminen sekä Aurlahden rannan kunnostaminen. Puistometsiä raivattiin Aurlahden ja Haikarin rannassa sekä Muijalannummentien ja Kyrkstadintien varressa.

Vesihuoltoa toteutettiin Kyrstadin ja Vappulan kaava-alueille. Seudullisen vesihuollon Sammatti-Haarjärvi linjan toteutus valmistui. Pitkäniemen jätevedenpuhdistamon saneerauksen kolmas vaihe aloitettiin. Lisäksi saneerattiin yksi jätevedenpumppaamo ja paineenkorotusasema.

Myydyn veden määrä lisääntyi hieman edellisestä vuodesta määrän ollessa 2 183 568 m³. Kaikki pumpattu vesi on pohjavettä. Jätevesien puhdistus hoidettiin Pitkäniemen, Peltoniemen ja Sammatin jätevedenpuhdistamoilla. Puhdistamoiden puhdistustulokset täyttivät asetetut jätevesien laskulupien lupaehdot. Vesi- ja viemärlaitoksen toiminnallinen tulos ei toteutunut talousarvion mukaisena johtuen toimintakulujen ylittymisestä. Toimintakate oli 144 766 euroa arvioitua heikompi.

Tilapalveluissa toimintavuonna toteutettiin mm. pääterveysaseman vuodeosastojen saneeraus, Virkkalan päiväkodin ja Mäntylän päiväkodin korjauksia, Kässäntalon tornin korjaus, Metsolan koulun ja Muijalan päiväkodin käyttövesiputkien uusiminen, Laurinkatu 50 lämmönsiirrin, Kokkokallion katon korjauksen toinen vaihe sekä Ristin koulun yhdyskäytävän uusiminen. Sisäilmakorjauksia tehtiin Sammatin alakoulussa, Järnefeltin koulussa ja Palvelukeskuksessa. Uusina kohteina valmistuivat Mäntynummen koulukeskuksen hallintotilat, Nummentaustan elementtikoulun pystytys ja Kaisankallion sprinklerivarustus. Mäntynummen uuden liikuntasalin suunnittelu valmistui urakkalaskentaan. Rakennuksista purettiin Kaisankallion rivitalo 1 ja Siirtoväentie 15.

Solbrinkenin koulun laajennuksen, uuden lastensuojeluyksikön ja Kartanomäen vanhainkodin tarveselvitykset käsiteltiin sekä hankesuunnitelmat tuotantokeittöstä sekä uudesta palvelutalohankkeesta Ojamonkatu 34. Erityisasunnoille haettiin rakennuslupia siinä onnistumatta.

Investointien käyttö oli 68 %, lähinnä Mäntynummen liikuntasalin aloituksen lykkäytymisestä johtuen.

Ylläpidon kuluihin tuli 1 %:n lisäkulu runsaslumisen talven kattolumien poistotöistä.

Kiinteistöjen korjausvelkaa arvioidaan olevan 36 milj. euroa. Rakennusten kuntotason keskiarvo on 58 %, alle tyydyttävää tasoa. Korjaamisen määrärahataso oli hyvä (8 milj. euroa 4,5 % rakennusten teknisestä arvosta). Rakennusten kokojakauma pysyi ennallaan. Toimintakulut olivat 41,7 €/m²/vuosi.

Mäntynummen ja Muijalan alueiden kiinteistönhoito päätettiin siirtää kaupungin omaksi työksi. Ratkaisulla kaikki kiinteistönhoitoalueet ovat kaupungin omassa hoidossa.

Karjalohjan ennakkointia jatkettiin hankkeiden valvontatehtävillä. Energiatohokkuuden toimintasuunnitelma valmistui.

Ruoka- ja siivouspalveluissa jatkettiin toiminnan kehittämistä. Mitoituksia tehtiin sekä ruoka- että siivouspalveluissa. Ruokapalveluissa otettiin käyttöön CateNet- työmäärän mitoitusohjelma. Ruokalistat korjattiin syyskuksi 2010 oppilaille tehdyn kyselyn tulosten pohjalta. Ruoka- ja siivouspalvelut osallistui tuotantokeittön hankesuunnitelmaan valmisteluun. Sisästä tilausmenettelyä tehostava Mysli-ohjelma otettiin käyttöön kaikissa päiväkodeissa. Ohjelman avulla saadaan tarvittavat tilastotiedot laskutusta varten.

Toiminnallisilla muutoksilla, kuten Perttilän tuotantokeittiön toiminnan vakiintumisella, saatiin aikaan käyttömenoissa säästöjä. Mm. elintarvikemenoissa varastotappiot vähenivät, tilaustoiminnan keskittyminen vähensi elintarvikehankintoja ja sisäinen sijaistaminen keskittyi tuotantokeittäihin. Sammatin alueen ruoka- ja siivouspalveluiden osittainen kilpailutus toteutettiin keväällä 2010. Ruoka- ja siivouspalveluissa saavutettiin asetettu tuottojen taso ja menoissa saatiin aikaan n. 560 000 euron säästöt.

Toiminnalliseen muutokseen liittyviä koulutuksia järjestettiin ensiapukorttiin sekä kaupungin sähköisiin henkilöstöjärjestelmiin liittyen.

Ruoka- ja siivouspalveluissa sairauspoissaolot olivat korkeat, mikä näkyy sijaisten määrässä. Sisäisiä sijaistuksia tehostettiin. Tulosalueen ongelmana ovat työntekijöiden vakavat sairaudet ja huono mahdollisuus tarjota kevennettyjä työpisteitä niitä tarvitseville työntekijöille, mistä useasti on seurauksena siirtyminen varhennetulle eläkkeelle.

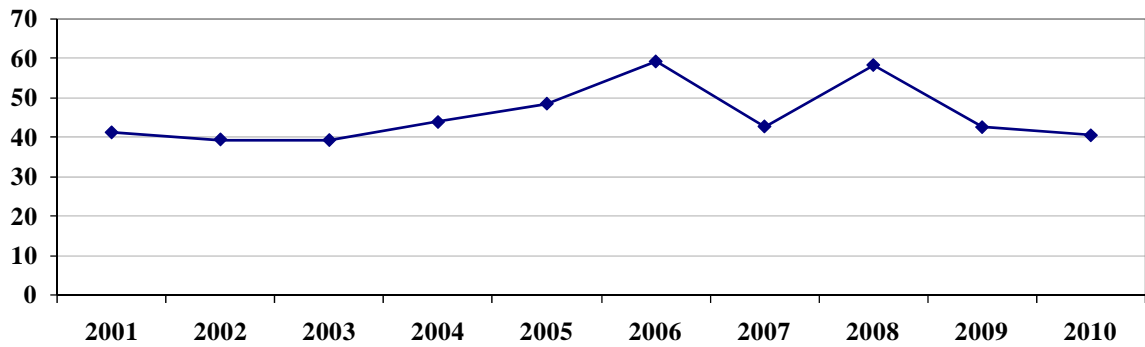
10.1.10 Ympäristölautakunta

60 Ympäristölautakunta

	TP2009	TA2010	TA2010 MUUTETTU	TP2010	TOT %	MUUTOS %
						09-10
Toimintatuotot	1 785 764	1 793 117	1 593 117	1 743 086	109,4	-2,4
Myyntituotot	367 251	326 835	326 835	402 387	123,1	9,6
Maksutuotot	516 072	683 510	533 510	769 030	144,1	49,0
Tuet ja avustukset	199 666	207 052	157 052	139 384	88,8	-30,2
Muut toimintatuotot	702 776	575 720	575 720	432 285	75,1	-38,5
Toimintakulut	-3 456 834	-3 618 612	-3 618 613	-3 347 580	92,5	-3,2
Henkilöstökulut	-2 025 816	-2 053 817	-2 053 818	-2 013 527	98,0	-0,6
Palkat ja palkkiot	-1 592 646	-1 631 019	-1 631 019	-1 596 729	97,9	0,3
Henkilöstösivukulut	-433 170	-422 798	-422 799	-416 798	98,6	-3,8
Eläkekulut	-330 458	-330 973	-330 973	-329 049	99,4	-0,4
Muut henkilöstösivukulut	-102 712	-91 826	-91 826	-87 749	95,6	-14,6
Palvelujen ostot	-1 311 339	-1 415 584	-1 415 584	-1 205 118	85,1	-8,1
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0	***	
Muiden palvelujen ostot	-1 311 339	-1 415 584	-1 415 584	-1 205 118	85,1	-8,1
Ostot tilikauden aikana	-28 861	-56 283	-56 283	-41 354	73,5	43,3
Avustukset	-1 680	-10 000	-10 000	-6 782	67,8	303,7
Muut toimintakulut	-89 139	-82 928	-82 928	-80 799	97,4	-9,4
Vuokrat	-87 545	-82 928	-82 928	-79 872	96,3	-8,8
Muut toimintakulut	-1 594	0	0	-927		-41,8
Toimintakate	-1 671 070	-1 825 495	-2 025 496	-1 604 494	79,2	-4,0
Poistot ja arvonalentumiset	-34 116	-41 672	-41 672	-41 672	100,0	22,1
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	205 261	0	0	49 989	***	-75,6
Vyörytykset	205 261	0	0	49 989	***	-75,6
Kulut	-425 949	-1 497 946	-77 862	-212 019	272,3	-50,2
Vyörytykset	-395 530	-1 497 946	-47 384	-181 588	383,2	-54,1
Pääomavuokrat	-18 016	0	-18 055	-18 033	99,9	0,1
Pääomavuokrien korot	-12 403		-12 423	-12 398	99,8	0,0
Kust.lask.erät netto	-220 688	-1 497 946	-77 862	-162 030	208,1	-26,6

Taulukko 12 Ympäristölautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, Ympäristölautakunta 2001-2010

Kaavio 24 Nettomenot €as, Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan alainen toiminta vuonna 2010 painottui kaupungin strategian mukaisten tavoitteiden toteuttamiseen ja osayleiskaavatyöhön.

Valtuuston ympäristölautakunnan sitovaksi määrärahaksi vahvistama toimintakate oli -2,025 milj. euroa ja toimintavuoden toimintakate toteutui -1,604 milj. euron suuruisena, jolloin määräraha alittui 421 002 euroa. Valtuusto muutti toimintakauden toimintakatetta alentamalla rakennusvalvonnan tuloarviota ja joukkoliikenteen valtionosuusarviota yhteensä 200 000 eurolla.

Toimintatuottoja toteutui arvioitua enemmän tuloissa töistä ulkopuolisille ja maanvuokrista. Toimintamenojen alituksesta 100 000 euroa johtui hallintopalvelujen kirjauksen siirtymisestä kustannuslaskennalliseksi eräksi. Lisäksi menosäästöjä syntyi asiantuntijapalveluksissa ja kuljetuskorvauksissa.

Maankäytössä yleiskaavatyö eteni. Yleiskaavoista taajamaosayleiskaava ja keskustan osayleiskaava valmistuivat luonnoksiksi ja olivat loppuvuodesta nähtävillä.

Maankäytön suunnittelussa valmistui kaavoja seuraavasti:

Kaupunginhallituksessa hyväksyttiin:

- Vappulan, korttelinosien 1659 -1660 muutos Huvilantie varrella
- Vappulan, korttelinosan 1657 muutos Matinmäentien ja Vappulantien välisellä alueella
- Sammatin, korttelinosien 70 ja 79 muutos
- Rantalalan ranta-asemakaavan muutos kortteleissa 1-6

Valtuustossa hyväksyttiin:

- Gunnarlan kaupunginosan työpaikka-alueen asemakaava ja asemakaavan muutos kortteleissa 348 ja 350
- Pappilankorven teollisuusalueen muutos ja laajennus kortteleissa 547, 549, 563 -567 ja korttelinosassa 548
- Anttilan, korttelin101 muutos Ammattikoulun alueella
- Sammatin korttelin 300 asemakaava E18 -tien Haarjärven liittymässä
- Vohloisten ranta-asemakaava

Uusia asemakaavoja laadittiin Kisakallion Urheiluopiston alueella, Muijalassa Muijalannummentien eteläpuolella, Routiolla Ratsutilantien ja Vappulassa Vohloistentien varrella

Asemakaavan muutoksia laadittiin:

- Anttilan keskustakortteleissa 42, 47 ja 53 (kilpailualue)
- Virkkalassa, Vieremän ranta-alueella, kaavan ajantasaistaminen
- Jönsbölen kortteleissa 305, 314 -316, 324-325 paperitehtaalle vievän rautatien läheisyydessä
- Hiidensalmen pohjoisosan kortteleissa 190, 191 ja 195(ns. kilpailualue)
- Routiolla Taka-Roution alueella
- Routiolla Hiidensalmen sillan pohjoispuolella
- Routiolla Ratsutilantien eteläpuolella.

Lisäksi uudistettu rakennusjärjestys oli MRA 30 §:n mukaisesti nähtävillä 7.12.2010 -7.1.2011.

Suunnittelutarvepäätöksiä, poikkeamispäätöksiä ja lausuntoja annettiin hieman edellisvuotta vähemmän.

Joukkoliikenteessä uuden 3.12.2009 voimaan tulleen joukkoliikennelain johdosta kaupungin tukilippusopimuksista (Lohjalippu, Länsi-Uudenmaan seutulippu, Lohjan kaupunkilippu) tehtiin uudet yhteistyösopimukset Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa sekä pääkaupunkiseudun liityntälippujen käytöstä sopimus HSL:n kanssa. Lohjalippua koskevan kaupungille aikaisempaa edullisemmän tukimallin muutoksen johdosta Lohjalipun asiakashintaa voitiin alentaa 15 % kaikilla vyöhykkeillä vuoden 2011 alusta.

Lähikuntien (Karjalohja, Siuntio, Nummi-Pusula) ja kaupungin välisessä seudullisessa liikenteessä haasteena edelleen oli joukkoliikenteen peruspalvelutason säilyttäminen mm. ELY-keskuksen ostoliikenteen avulla. Lohjan paikallisliikenteessä supistui suurin osa Muijala-Perttilä-Lohja As-Nummentausta-Lohja kesävuoroista.

Länsi-Uudenmaan henkilöliikennelogistikon toiminnan jatkamiseksi valmisteltiin uusi yhteistyösopimus. Lohjan kaupungin osuus henkilöliikennelogistikon toimintakustannuksista olisi 50 % ja 50 % palvelujen myyntiä muille Länsi-Uudenmaan kunnille. Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan yhteiset joukkoliikennesivut julkaistiin.

Kaupungin tukilipuilla (Lohjalippu, Sammattilippu, PKS:n liityntäliput Länsi-Uudenmaan seutulippu, Lohjan kaupunkilippu) tehtyjen matkojen määrä väheni edellisestä vuodesta 3,6 %. Palveluliikenteessä matkustajamäärä laski 2,9 % kaupunkiliikenteen matkustajien vähentymisen johdosta.

Valtio alensi joukkoliikenteen valtionosuutta, valtuusto tarkisti tältä osin tuloarviota.

Rakennusvalvonnan toiminnassa korostettiin rakennushankkeeseen ryhtyvän velvollisuutta huolehtia siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan rakentamista koskevien säännösten ja määräysten sekä myönnetyn luvan mukaisesti. Luvan hakijalta edellytettiin, että hänellä on käytettävissään pätevä henkilöstö. Käsiteltävistä lupa-asioista tiedotettiin avoimesti.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Tavoitteena on turvata hyvän ja viihtyisän rakennetun ympäristön kestävä kehitys ja säilyminen sekä edistää hyvää rakennustapaa ja ympäristöönsä sopeutuvan laadukkaan rakennuskannan syntymistä.

Rakennustarkastusinsinöörin virka saatiin täytettyä vuoden alusta. Sammatin kuntaliitoksesta aiheutuva selvitystyötä tehdään edelleen rakennuslupien suhteen. Rakennusvalvonnalla on vastaanotto Sammatissa tiistaisin.

Karjalohjan ostamalla sopimuksella Lohjan rakennustarkastaja päivystää Karjalohjalla kerran viikossa.

Rakennuslupien ja ilmoitusten sekä katselmusten määrä toteutui tavoitetta pienempänä. Lupien käsittely ja katselmusten hoito ruuhkautui ajoittain. Toimintakulut toteutuivat suunnitellusti, mutta toimintatuotot alittuivat jonkin verran.

Ympäristötoimessa hoidettiin sopimuksen mukaisesti Nummi-Pusulan ympäristönsuojelun tehtävät sekä erillisin toimeksiannoin myös Karjalohjan tehtäviä. Pitkäaikaistyöttömien ns. Mahis -projektin luonnonhoitoryhmä oli ympäristöyksikön käytössä. Määräaikaisina resursseina yksikössä työskenteli yksi nuori työllistetty, kaksi kesätyöntekijää, yksi harjoittelija sekä kaksi pinnäytteen tekijää.

Hiiden ympäristökartasto päivitettiin mm. luontotietojen osalta ja muidenkin kuntien osalta. Uusi Facta -ympäristöosio otettiin käyttöön vuoden lopussa.

Vesistöjen kunnostuksessa avustettiin Hormajärven kunnostustoimia, Kirmusjärven kunnostussuunnitelman laadintaa ja Hormajoen kunnostusta. Erilliseen Hiidenvesi -projektiin osallistuttiin ohjelman mukaisesti. Veden laadun seuranta jatkettiin Sammatin järvissä yhteistyössä paikallisten järviensuojeluyhdistysten kanssa ja muualla Lohjaa yhteistyössä Uudenmaan ELY -keskuksen kanssa.

Ilmanlaadun ja pohjavesien seuranta sekä ympäristöklusterin toimintaa jatkettiin. Mahis -projektin luonnonhoitoryhmä kunnosti Karnaisten korven luontopolun palveluja ja hoiti arvokkaita luontokohteita ja perinnemaisemia. Luonnonsuojelua edistettiin järjestämällä paikallisten luontojärjestöjen kanssa parisenkymmentä luontoretkeä, neuvottelemalla maanomistajien kanssa arvokkaiden luontokohteiden suojelusta, kartoittamalla vieraslajien esiintymistä Lohjalla, osallistamalla arvokkaiden lehtojen hoitoon yhteistyössä maanomistajien ja Häme-Uudenmaan metsäkeskuksen kanssa sekä hoitamalla perinnemaisemia yhteistyössä luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin kanssa.

Ympäristöyksikkö on myös aktiivisesti tiedottanut kaupungin nettisivuilla eri tapahtumista sekä antanut neuvontaa erilaisilla tiedotteilla: Öljysäiliöiden tarkastamisista, roskien poltosta, haravointijätteen käsittelystä, vieraslajien esiintymisistä ja luontoretkistä.

Ympäristövalvonnan vakituisen henkilökunnan resurssit kuluivat pääosin akuuttien ympäristöongelmien ja valitusten selvittämiseen sekä ympäristönsuojelulainsäädännön edellyttämien lupien, ilmoitusten ja raporttien käsittelyyn.

Kesäharjoittelijoiden avustuksella toteutettiin pohjavesialueella sijaitsevien pienyritysten valvontaa. Öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksia koskevia kirjeitä lähetettiin sekä Nummi-Pusulana että Lohjan alueella.

Yhteistyötä jatkettiin Länsi-Uudenmaan hajajätevesihankkeessa yhteisesti sovitun hajajätevesistrategian mukaisesti. Jätevesiasetuksen valvontaa ja neuvontaa tehtiin yhteistyössä Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Neuvontakäynnit keskitettiin kertomusvuonna rantakiinteistöille.

Sammatin vanhan kaatopaikan alustava riskiselvitys valmistui sekä päivitetty riskiselvitys kaikista Lohjan alueen vanhoista kaatopaikoista. Kaikkien Lohjan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman laadinta aloitettiin ja sitä varten ympäristövalvonnassa päivitettiin pohjavesialueiden riskikartoitus.

Ympäristövalvonta osallistui valvonnan toiminnan kannalta erityisen tärkeän Facta-ympäristöosion kehittämiseen ja järjestelmä saatiin käyttöön vuoden lopulla.

Kiinteistö- ja kartastotoimessa tapahtui suuri muutos, kun pitkäaikainen kiinteistöinsinööri jäi syyskuun alusta alkaen eläkkeelle. Samassa yhteydessä lakkautettiin kiinteistöinsinöörin virka ja perustettiin maankäyttöinsinöörin virka. Marraskuun alussa aloitti Lohjan kaupungin palveluksessa uusi maankäyttöinsinööri. Maankäyttöinsinööri hoitaa pääasiassa maapoliittisia asioita ja kaupungeksi-odeetti hoitaa lakisäätteiset kiinteistöinsinöörin tehtävät.

Maapoliittisen ohjelman mukaisesti vireillä olleiden asemakaavojen ja asemakaavanmuutosten yhteydessä valmisteltiin maankäytösopimuksia, joista Kisakallion sopimus saatiin valmiiksi.

Kiinteistöjä hankittiin n. 16,5 ha. Omakotitontteja myytiin 29 ja vuokrattiin 5. Teollisuus- ja liiketonttien kauppoja tehtiin 3. Tonttijakoja hyväksyttiin 22. Tontteja lohkottiin 74 ja yleisiä alueita 5.

Pitkään vireillä olleita haltuun otettujen rakennuskaavatiealueiden lohkomisista, joita on tekemättä erittäin paljon, ei muiden ja kiireellisempien töiden vuoksi pystytty tekemään. Alueiden tallentaminen karttajärjestelmään on edelleen kesken. Opaskartan painotyö saatiin valmiiksi vuoden 2010 alussa.

Roution alueelta päivitettiin kaavanpohjakarttaa 575 ha ilmakuvauksin ja stereokartoitukseen perustuen, jota tarpeellisilta osin täydennettiin maastomittauksin.

Kaupungin intranetverkossa toimivan Facta WebGIS palvelun tietosisältöä on täydennetty mm. toimenpideluvulla.

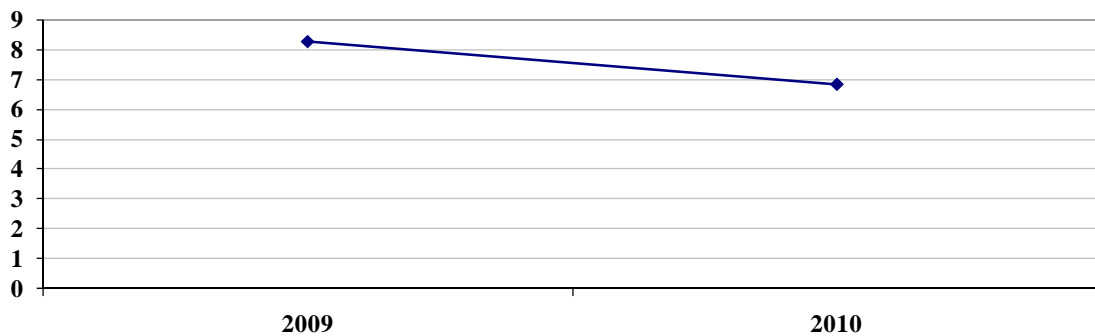
Kiinteistönmuodostukseen, kartaston ylläpitoon ja kunnallistekniikan rakentamiseen liittyviä maastotöitä suoritettiin tarpeiden ja työohjelmien mukaisesti. Rakennuksia merkittiin maastoon 170 ja sijaintikatselmuksia tehtiin 499 kpl. Rakennusten merkintämittausten määrä kasvoi n. 60 % vuodesta 2009.

10.1.11 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta

65 Länsi-Uudenmaan ymp.terv.ltk	TA2010			TP2010	TOT %	MUUTOS
	TP2009	TA2010	MUUTETTU			% 09-10
Toimintatuotot	655 852	665 033	665 033	677 061	101,8	3,2
Myyntituotot	585 702	0	0	120	***	-100,0
Maksutuotot	67 014	665 033	665 033	676 941	101,8	910,2
Tuet ja avustukset	3 137	0	0	0	***	-100,0
Muut toimintatuotot		0	0	0	***	***
Toimintakulut	-1 009 488	-1 011 899	-1 011 899	-948 083	93,7	-6,1
Henkilöstökulut	-793 046	-758 858	-758 858	-754 831	99,5	-4,8
Palkat ja palkkiot	-600 067	-586 512	-586 512	-573 557	97,8	-4,4
Henkilöstösivukulut	-192 980	-172 346	-172 347	-181 274	105,2	-6,1
Eläkekulut	-154 570	-140 162	-140 162	-150 248	107,2	-2,8
Muut henkilöstösivuku- lut	-38 410	-32 185	-32 185	-31 026	96,4	-19,2
Palvelujen ostot	-106 125	-165 052	-165 052	-115 115	69,7	8,5
Muiden palvelujen ostot	-106 125	-165 052	-165 052	-115 115	69,7	8,5
Ostot tilikauden aikana	-13 591	-32 400	-32 400	-21 828	67,4	60,6
Muut toimintakulut	-96 725	-55 589	-55 589	-56 309	101,3	-41,8
Vuokrat	-62 852	-55 589	-55 589	-16	0,0	-100,0
Muut toimintakulut	-33 873	0	0	-56 293	***	66,2
Toimintakate	-353 636	-346 866	-346 866	-271 022	78,1	-23,4
Poistot ja arvон alentumiset	0	0	0	0	***	***
Tilikauden tulos	-313 857	-346 866	-313 857	-313 857	100,0	0,0
<hr/>						
Kustannuslaskennalliset erät						
Tuotot	976 353	0	0	152 042	***	-84,4
Vyörytykset	976 353	0	0	152 042	***	-84,4
Kulut	-1 051 763	-1 497 946	-29 226	-206 626	707,0	-80,4
Vyörytykset	-1 036 804	-1 497 946	-14 133	-191 663	1356,1	-81,5
Pääomavuokrat	-8 855	0	-8 941	-8 867	99,2	0,1
Pääomavuokrien korot	-6 104	0	-6 152	-6 096	99,1	-0,1
Kust.lask.erät netto	-75 410	-1 497 946	-29 226	-54 584	186,8	-27,6

Taulukko 13 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunnan tuloslaskelma

Nettomenot €as, Länsi-Uudenmaan ymp.terv.ltk 2009-2010

Kaavio 25 Nettomenot €as, Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta

Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyden yhteistyöalueen muodostavat Karjalohja, Karkkila, Lohja, Nummi-Pusula, Siuntio ja Vihti. Asukkaita yhteistoiminta-alueella on noin 87 000. Toimipisteitä organisaatiolla on yhteensä seitsemän, kolme toimistopistettä ja neljä eläinlääkärivastaanottoa. Henkilöresurssit ovat 13,5 henkilötyövuotta.

Yhteistoimintaorganisaation tehtäviin kuuluvat mm. elintarvikelain, eläinlääkintähuoltolain, eläinsuojelulain, eläintautilain, terveydensuojelulain, tupakkalain, tuoteturvallisuuslain ja kemikaalilain mukaiset tehtävät sekä mm. tietyt lääkelain, ulkoilulain ja maatalouspolitiikkalain mukaiset tehtävät.

Yhteistoimintasopimuksen mukaisesti sopijakunnille oli laadittu palvelusopimus, jossa määriteltiin toiminnan laajuus ja laatu. Palvelusopimuksessa määriteltiin myös kuntalaskutuksen perusteet, jossa painopistettä siirrettiin aikaisemmasta, peruskuntien nettomenojen suhteisiin perustuvasta laskutuksesta asukaslukujen ja tuotettujen palveluiden lukumäärien suhteisiin perustuvaan laskutukseen.

Ympäristöterveydenhuollon valvontapanosta myytiin myös organisaation ulkopuolelle Hankoon.

Ympäristöterveydenhuollon terveysturvontaa toteutettiin resurssien puitteissa. Terveysturvontaa edistettiin arvioimalla yhteistyössä muiden sektoreiden kanssa hankkeiden, suunnitelmien ja kaavojen vaikutuksia, antamalla lausuntoja ja osallistumalla yhteistyöhön mm. ympäristöterveyden kannalta merkittävän hyvinvointityöryhmän sekä eri kuntien sisäilmaryhmien toimintaan.

Vastuualueen prosesseja kehitettiin ja dokumentoitiin. Eri lakien mukaiset palvelut kartoitettiin ja niihin liittyvien suoritteiden kuukausittainen seuranta aloitettiin. Seurattiin tuotetuista palveluista perittyjä maksutuottoja kuukausittain.

Internetsivuilta ja asiakaspalvelusta saatavaa informaatiota Länsi-Uudenmaan ympäristöterveydenhuollon toiminnasta ja yhteystiedoista kehitettiin. Henkilöstön osaamista ja ammattitaitoa edistettiin ja kehitettiin laatimalla henkilökohtaisia koulutautumissuunnitelmia ja osallistumalla alan koulutustilaisuuksiin.

Eläinlääkintähuollon keskeisiä painopistealueita ovat eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, eläinsuojelu ja eläintautivalvonta sekä peruseläinlääkintäpalveluiden tuottaminen kuntalaisille.

Peruseläinlääkinnässä tavoitteena oli palvelun turvaaminen kohtuuetäisyydellä kuntalaisille sekä ympärivuorokautisen peruseläinlääkintäpalvelun toimintavarmuuden varmistaminen neljän virkaeläinlääkärin työpanoksella.

Kunnallisesta peruseläinlääkintäpalvelusta tiedotettiin Länsi-Uudenmaan alueen paikallislehdissä ja internetissä sekä asiakkaille suunnatussa esitelehtisessä.

10.2 Tuloslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

Tuloslaskelman toimintakate alitti muutetun talousarvion 5,3 milj. eurolla. Kun talousarviossa ei budjetoida myyntivoittoja /- tappioita eikä varausten muutoksia, lautakuntien yhteenlaskettujen määrärahojen toimintakate alittui 3,8 milj. euroa, josta 2,4 milj. euroa aiheutui opetustoimen kotikuntakorvausten kirjausmuutoksen nettovaikutuksesta. Talousarvioon verrattuna toimintakatetta varsinaisesti paransivat toimintatuotoissa maksutuottojen ja avustustulojen ylittyminen yhteensä noin 2 milj. eurolla.

Henkilöstökulut ylittivät muutetun talousarvion kuluarvion noin 0,8 milj. eurolla, jolloin toteumaprosentiksi muodostui 100,8. Henkilöstökuluissa palkat ja palkkiot ylittivät 1,2 milj. euroa, jota kuitenkin kompensoi eläkekulujen 0,4 milj. euron alitukset. Palvelujen ostot ylittivät alkuperäisen talousarvion 3,1 milj. euroa ja muutetunkin talousarvion 2,2 milj. euroa. Erikoissairaanhoidon myönnettiin 0,9 milj. euron ylitys, joka ei kuitenkaan kulunut täysimääräisesti. Materiaalin hankintoihin käytettiin budjetoitua vähemmän samoin kuin avustuksiin, mikä heijasti yleisen taloudellisen tilanteen kohentamista. Muut kulut toteutuivat lähes täsmälleen talousarvion mukaisesti.

Lautakunnittain tarkasteltuna sosiaali- ja terveyslautakunnan 147 000 euron ylitystä lukuun ottamatta kaikki lautakunnat pysyivät määrärahana olleessa muutetussa toimintakatteessa. Kirjausmuutoksella tarkistetun toimintakatteensa ylitti lisäksi opetuslautakunta 0,5 milj. eurolla, mikä aiheutui pääosin varhaiskasvatuksen arvioitua suuremmasta kysynnästä. Vaikka sosiaali- ja terveyslautakunta lähes pysyikin tarkistetussa talousarviossaan, on huolen aiheena sen toimintakatteen heikkeneminen selvästi verotulojen kasvua nopeammin.

Verotulot ylittivät varsinaisen talousarvion 5,4 milj. eurolla, kun talousarvion ennusteessa verotettavien ansiotulojen arvioitiin supistuvan. Kunnallisvero ylittyi 5,6 milj. euroa ja kiinteistöveron tuotto alittui 0,3 milj. euroa. Osuus yhteisöveron tuotosta oli likipitään ennakoitun suuruinen. Valtionosuuksia kertyi kirjausmuutoksesta johtuen 1,0 milj. euroa budjetoitua vähemmän, mutta budjetoidulla kirjausmenettelyllä verrattuna 1,4 milj. euroa budjetoitua enemmän. Nettorahoituskulut jäivät 0,3 milj. euroa talousarviossa ennakoitua pienemmiksi.

Tilikausi muodostui poistojen ja poistoeron muutoksen jälkeen 2,1 milj. euroa ylijäämäiseksi, kun alkuperäisessä talousarviossa alijäämä oli 2,9 milj. euroa ja toisen kolmannesvuosiraportin ennusteessakin 2,4 milj. euroa alijäämäinen. Toisessa kolmannesvuosiraportissa toimintakate ennustettiin jo varsin hyvin, joten ennakoitua parempi tulos syntyikin lähes yksinomaan myyntivoitoista ja ennakoitua paremmasta verokertymästä.

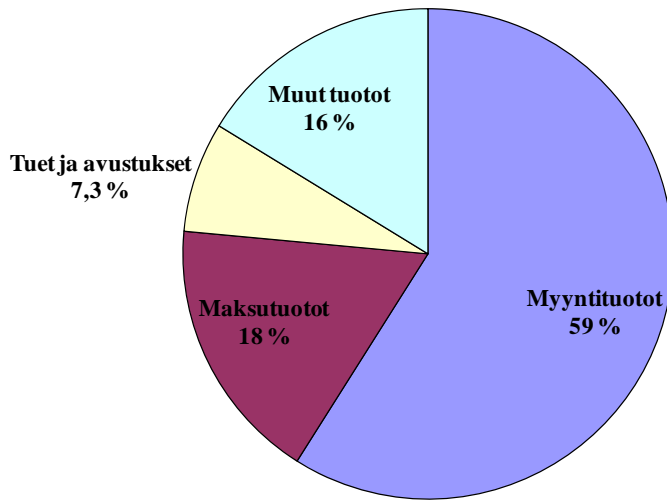
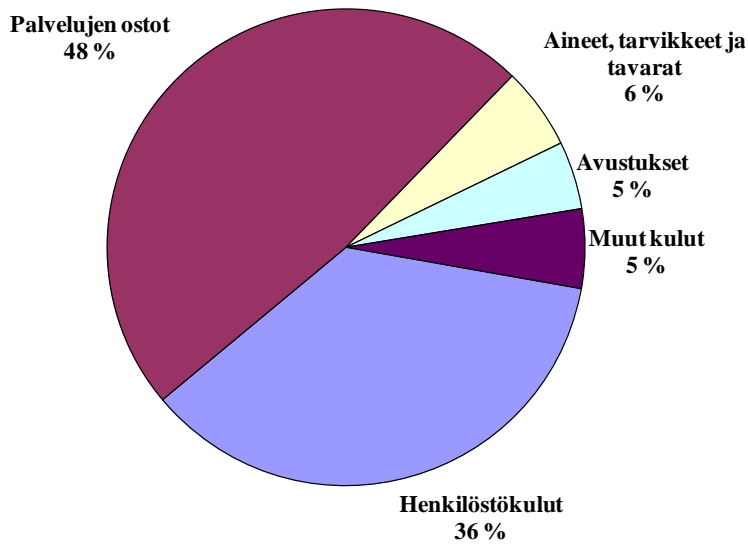
LOHJAN KAUPUNKI

TULOSLASKELMA 2010

Ulkoiset + sisäiset

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma sis. Myyntivoitot ja -tappiot	Toteutuma %
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	45 503 999	-3 000 000	42 503 999	45 914 718	108,02
Maksutuotot	12 786 698	-150 000	12 636 698	13 653 544	108,05
Tuet ja avustukset	4 751 484	-50 000	4 701 484	5 672 099	120,64
Muut tuotot	12 260 670	0	12 260 670	14 422 318	117,63
Yhteensä	75 302 851	-3 200 000	72 102 851	79 662 679	110,48
			<i>sisältää myyntivoittoja</i>	<i>1 774 043</i>	
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	79 226 730	430 000	79 656 730	80 883 805	101,54
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	19 523 715	182 000	19 705 715	19 312 110	98,00
Muut henk.sivukulut	4 485 096	0	4 485 096	4 489 858	100,11
Palvelujen ostot	104 895 515	928 000	105 823 515	108 021 512	102,08
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 039 296	0	13 039 296	12 417 235	95,23
Avustukset	10 671 439	0	10 671 439	10 318 677	96,69
Muut kulut	11 848 783	0	11 848 783	12 012 285	101,38
Yhteensä	243 690 574	1 540 000	245 230 574	247 455 481	100,91
TOIMINTAKATE	-168 387 723	-4 740 000	-173 127 723	-167 792 802	96,92
Verotulot	131 911 000	0	131 911 000	137 304 663	104,09
Valtionosuudet	43 200 000	0	43 200 000	42 169 570	97,61
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT					
Korkotuotot	271 000	0	271 000	149 878	55,31
Muut rahoitustuotot	672 000	0	672 000	902 639	134,32
Korkokulut	1 867 050	0	1 867 050	1 590 528	85,19
Muut rahoituskulut	14 351	0	14 351	111 264	775,30
Yhteensä	-938 401	0	-938 401	-649 276	69,19
VUOSIKATE	5 784 876	-4 740 000	1 044 876	11 032 155	1055,83
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	8 718 512	0	8 718 512	8 944 266	102,59
SATUNNAISET ERÄT					
TILIKAUDEN TULOS	-2 933 636	-4 740 000	-7 673 636	2 087 889	-27,21
Poistoeron lisäyt/vähennys	21 448	0	21 448	25 526	119,01
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 912 188	-4 740 000	-7 652 188	2 113 414	-27,62
				*)	

*Investointeihin sisältyvä sisäinen erä 15 266 euroa

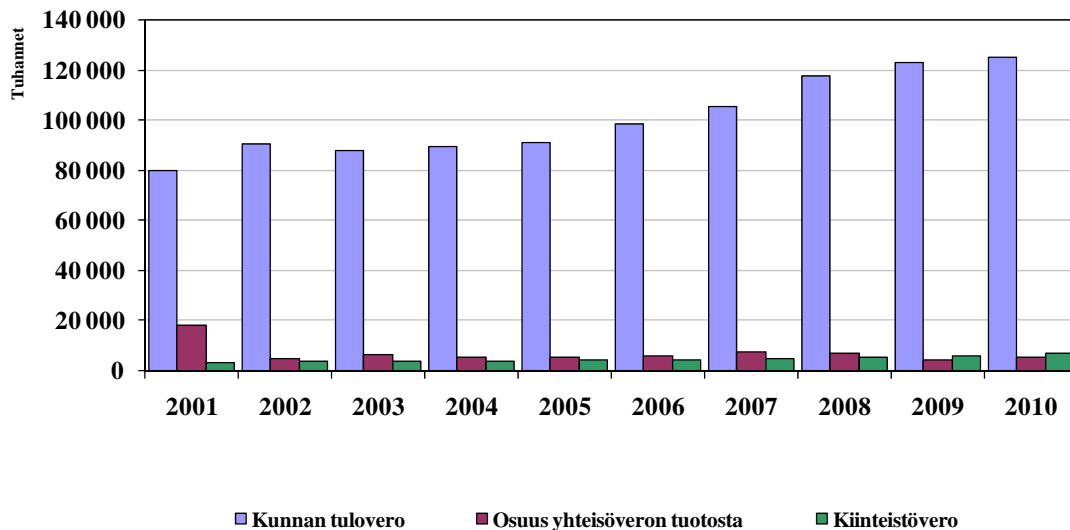
Toimintatuotot %-osuudet 2010, ilman myyntivoittoja**Kaavio 26 Toimintatuotot %-osuudet 2010, ilman myyntivoittoja****Toimintakulut 2010****Kaavio 27 Toimintakulut 2010**

Seuraavissa taulukoissa on erikseen esitetty verotulojen ja valtionosuuksien toteutuminen euroina:

VEROTULOJEN ERITTELY

Verotulot	Talousarvio 2010	Toteuma 2010	Poikkeama
Kunnan tulovero	119 383 000	125 007 636	5 624 636
Kiinteistövero	7 473 000	7 173 993	-299 007
Osuus yhteisöveron tuotosta	5 055 000	5 123 034	68 034

Verotulojen erittely 2001-2010

Kaavio 28 Verotulojen erittely 2001-2010

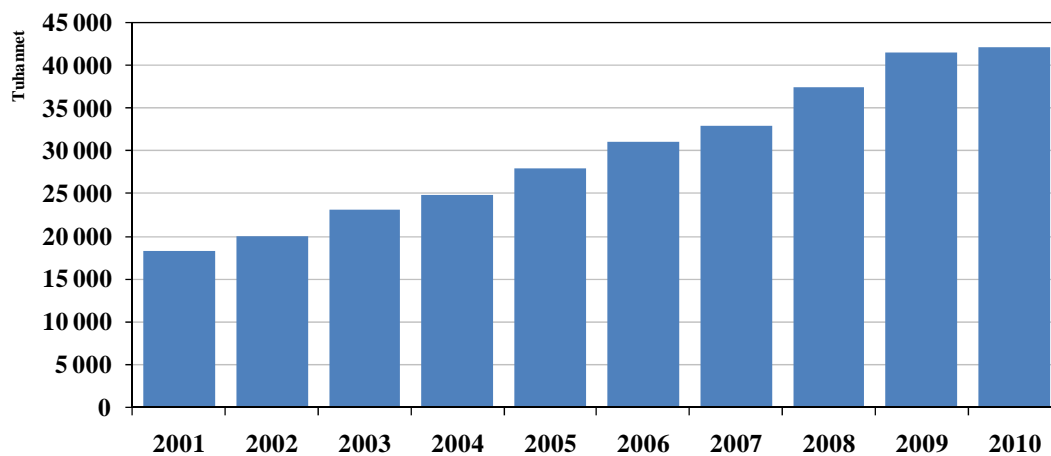
Vero- vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettava ansiotulo	Muutos %
1997	17,0	368 673 718	1,4
1998	17,0	394 573 787	7,0
1999	17,5	413 997 578	4,9
2000	17,5	434 277 004	4,9
2001	17,5	460 903 514	6,1
2002	18,0	475 149 337	3,1
2003	18,0	485 312 563	2,1
2004	18,0	496 533 967	2,3
2005	18,0	510 477 780	2,8
2006	18,5	539 791 436	5,7
2007	18,5	583 917 258	8,2
*2008	19,0	652 562 652	11,8
2009	19,0	632 191 153	-3,1
2010 (arvio)	19,5	663 286 000	4,9

* Lohja ja Sammatti yhteenlaskettuna

Taulukko 14 Verotettava ansiotulo 1997-2010

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuudet	Talousarvio 2010	Toteuma 2010	Poikkeama
Yleinen valtionosuus	44 733 766	0	-44 733 766
Sosiaali- ja terveydenhuollon osuus	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-1 533 766	0	1 533 766
Peruspalvelujen valtionosuus	0	42 169 570	42 169 570
Yhteensä	43 200 000	42 169 570	-1 030 430

Valtionosuudet 2001-2010

Kaavio 29 Valtionosuudet 2001-2010

10.3 Investointi- ja rahoitusosan toteutuminen

Alkuperäisen talousarvion mukaiset investointimäärärahat olivat 13,5 milj. euroa ja edelliseltä vuodelta kaupunginhallituksen päätöksellä siirrettyjen määrärahojen kanssa yhteensä 16,6 milj. euroa. Määrärahoja siirrettiin pääterveysaseman saneerauksen loppuun saattamiseen, Mäntynummen koulukeskuksen peruskorjaukseen ja laajentamiseen, Nummentaustan alueen koulu- ja päivähoitojärjestelyihin, keittiöratkaisujen toteuttamiseen, Tytyri-Hiidensalmi sisääntulotien loppuun saattamiseen, Pitkänien jätevedenpuhdistamon saneeraukseen sekä sosiaali- ja terveyslautakunnan kalustohankintoihin. Vuoden aikana investointeihin käytettiin 12,3 milj. euroa. Aikataulultaan viivästyneitä tai toistaiseksi toteutumatta jääneitä hankkeita oli yhteensä 3,3 milj. euroa, joista merkittävimmät olivat edelleen Mäntynummen koulukeskuksen investoinnit, keittiöratkaisujen toteuttaminen, Pitkänien jätevedenpuhdistamo sekä Tytyri-Hiidensalmi sisääntulotien loppuun saattaminen.

Hankkeiden siirtymisestä oli seurauksena, että toimielimet pysyivät vuonna 2010 poikkeuksellisen hyvin myönnettyjen investointimäärärahojen puitteissa. Ainoan poikkeuksen teki opetuslautakunta, jonka talousarvioon sisältyneet Mäntynummen koulukeskuksen kalustohankinnat ylittyivät 80 prosentilla. Senkin osalta seuraavalle vuodelle budjetoituja määrärahoja käytettiin jo ennakoon ja vastaava vähennys tehtiin vuoden 2011 määrärahaan.

Investointeihin kohdistuneita rahoitusosuuksia kirjattiin ainoastaan 0,3 milj. euroa, kun Mäntynummen koulukeskuksen budjetoidut valtionosuudet jäivät hankkeiden siirtymisen johdosta kokonaan toteutumatta. Käyttöomaisuuden myyntitulot olivat 2,4 milj. euroa, joka ylitti talousarvion lähes 0,5 milj. eurolla ja edellisen vuoden myyntitulot 1,1 milj. eurolla heijastaen talouden elpymisen vaikutusta

tonttikysyntään. Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta oli alkuperäisessä talousarviossa 4,9 milj. euroa alijäämäinen. Toisessa kolmannesvuosiraportissa alijäämäksi ennustettiin 7 milj. euroa. Ennustettua paremman tulorahoituksen myötä toiminnan ja investointien rahavirta muodostui vain 0,4 milj. euroa alijäämäiseksi.

Kun rahoitustarpeesta 0,6 milj. euroa katettiin liittymismaksuilla ja kun saamisten väheneminen, koroittomien velkojen kasvu ja muut maksuvalmiuden muutokset lisäsivät kassavirtaa yhteensä 4,5 milj. eurolla, voitiin kaupungin lainamäärää vähentää 4,5 milj. eurolla. Muutetussa talousarviossa lainamäärän kasvuksi oli ennakoitu 7,2 milj. euroa.

10.3.1 Investointiosan toteutuminen

	Talousarvio	TA- muutokset	Yhteensä	Käyttö	Jäljellä	Käyttö-%
KAUPUNGINHALLITUS						
901 Kaupunginhallitus						
Menot	610 000,00	295 650,38	905 650,38	572 100,23	333 550,15	63,17
Tulot	-932 000,00	0,00	-932 000,00	-1 257 904,18	325 904,18	134,97
NETTO	-322 000,00	295 650,38	-26 349,62	-685 803,95	659 454,33	2 602,71
		sisältää myyntivoittoja		-205 115,90		
912-915 Tietohallinto						
Menot	573 000,00	0,00	573 000,00	487 759,21	85 240,79	85,12
NETTO	573 000,00	0,00	573 000,00	487 759,21	85 240,79	85,12
Kaupunginhallitus yhteensä						
Menot	1 183 000,00	295 650,38	1 478 650,38	1 059 859,44	418 790,94	71,68
Tulot	-932 000,00	0,00	-932 000,00	-1 257 904,18	325 904,18	134,97
NETTO	251 000,00	295 650,38	546 650,38	-198 044,74	744 695,12	-36,23
PERUSTURVALAUTAKUNTA						
920 Laitospalvelut						
Menot	200 000,00	175 500,00	375 500,00	248 032,46	127 467,54	66,05
NETTO	200 000,00	175 500,00	375 500,00	248 032,46	127 467,54	66,05
921 Vanhus- ja vammaispalvelut						
Menot	50 000,00	4 100,00	54 100,00	54 099,96	0,04	100,00
NETTO	50 000,00	4 100,00	54 100,00	54 099,96	0,04	100,00
923 Perusterv.huollon avopalvelut						
Menot	75 000,00	60 000,00	135 000,00	30 707,22	104 292,78	22,75
NETTO	75 000,00	60 000,00	135 000,00	30 707,22	104 292,78	22,75
924 Suuterveydenhuolto						
Menot	110 000,00	53 500,00	163 500,00	118 214,69	45 285,31	72,30
NETTO	110 000,00	53 500,00	163 500,00	118 214,69	45 285,31	72,30
925 Sosiaalipalvelut						
Menot	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
NETTO	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
Perusturvalautakunta yhteensä						
Menot	485 000,00	293 100,00	778 100,00	451 054,33	327 045,67	57,97
NETTO	485 000,00	293 100,00	778 100,00	451 054,33	327 045,67	57,97

	Talousarvio	TA- muutokset	Yhteensä	Käyttö	Jäljellä	Käyttö-%
OPETUSLAUTAKUNTA						
931 Päivähoitopalvelut						
Menot	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
NETTO	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
932 Perusopetus						
Menot	139 000,00	0,00	139 000,00	227 373,82	-88 373,82	163,58
Tulot	0,00	0,00	0,00	-62 431,00	62 431,00	
NETTO	139 000,00	0,00	139 000,00	164 942,82	-25 942,82	118,66
933 Lukiokoulutus						
Menot	10 000,00	0,00	10 000,00	9 987,75	12,25	99,88
NETTO	10 000,00	0,00	10 000,00	9 987,75	12,25	99,88
Opetuslautakunta yhteensä						
Menot	199 000,00	0,00	199 000,00	237 361,57	-38 361,57	119,28
Tulot	0,00	0,00	0,00	-62 431,00	62 431,00	
NETTO	199 000,00	0,00	199 000,00	174 930,57	24 069,43	87,90
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNTA						
940 Sivistystoimen hallinto						
Menot	35 000,00	0,00	35 000,00	11 561,57	23 438,43	33,03
NETTO	35 000,00	0,00	35 000,00	11 561,57	23 438,43	33,03
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
952 Kiinteistötoimi						
Menot	150 000,00	0,00	150 000,00	103 266,93	46 733,07	68,84
Tulot	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-926 740,00	-73 260,00	92,67
NETTO	-850 000,00	0,00	-850 000,00	-823 473,07	-26 526,93	96,88
				sisältää myyntivoittoja	-1 561 538,43	
TEKNINEN LAUTAKUNTA						
954 Kadut ja yleiset alueet						
Menot	2 300 000,00	100 000,00	2 400 000,00	1 989 319,50	410 680,50	82,89
Tulot	0,00	0,00	0,00	-9 016,39	9 016,39	
NETTO	2 300 000,00	100 000,00	2 400 000,00	1 980 303,11	419 696,89	82,51
				sisältää myyntivoittoja	-7 389,14	
955 Tilapalvelut						
Menot	7 263 000,00	2 041 000,00	9 304 000,00	6 389 263,75	2 914 736,25	68,67
Tulot	-904 000,00	0,00	-904 000,00	-212 500,00	-691 500,00	23,51
NETTO	6 359 000,00	2 041 000,00	8 400 000,00	6 176 763,75	2 223 236,25	73,53
956 Vesi- ja viemärilaitos						
Menot	1 820 000,00	366 300,00	2 186 300,00	2 038 143,22	148 156,78	93,22
Tulot	0,00	0,00	0,00	-231 276,80	231 276,80	
NETTO	1 820 000,00	366 300,00	2 186 300,00	1 806 866,42	379 433,58	82,64
960 Ruoka- ja siivouspalvelut						
Menot	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
NETTO	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00	50 000,00	0,00
Tekninen lautakunta yhteensä						
Menot	11 433 000,00	2 507 300,00	13 940 300,00	10 416 726,47	3 523 573,53	74,72
Tulot	-904 000,00	0,00	-904 000,00	-452 793,19	-451 206,81	50,09
NETTO	10 529 000,00	2 507 300,00	13 036 300,00	9 963 933,28	3 072 366,72	76,43

	Talousarvio	TA- muutokset	Yhteensä	Käyttö	Jäljellä	Käyttö-%
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
MENOT	13 485 000,00	3 096 050,38	16 581 050,38	12 279 830,31	4 301 220,07	74,06
TULOT	-2 836 000,00	0,00	-2 836 000,00	-2 699 868,37	-136 131,63	95,20
NETTO	10 649 000,00	3 096 050,38	13 745 050,38	9 579 961,94	4 165 088,44	69,70
			sisältää myyntivoittoja	-1 774 043,47		

Investointiosan toteutuminen ja rahoituslaskelman investointien poikkeavuudet

	Investointiosa	Rahoituslaskelma	Ero	
Investointimenot	12 279 830,31	12 264 563,40	15 266,91	sisäiset erät
Investointitulot	-2 699 868,37	-2 699 868,37	0,00	
Netto	9 579 961,94	9 564 695,03	15 266,91	

10.3.2 Rahoituslaskelman toteutuminen (ulkoiset ja sisäiset erät)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Toteutuma %
Ulkoiset + sisäiset					
TOIMINNAN RAHOITUS					
Vuosikate	5 784 876	-4 740 000	1 044 876	11 032 155	1055,83
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	-1 839 113	
Yhteensä	5 784 876	-4 740 000	1 044 876	9 193 042	879,82
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	13 485 000	3 096 050	16 581 050	12 279 830	74,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin	904 000	0	904 000	306 208	33,87
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 932 000	0	1 932 000	2 393 661	123,90
Yhteensä	10 649 000	3 096 050	13 745 050	9 579 962	69,70
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 864 124	-7 836 050	-12 700 174	-386 920	3,05
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen vähennykset	301 000	0	0	0	
Yhteensä	-301 000	0	-301 000	0	0,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				15 000 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 534 850	0	3 534 850	3 535 989	100,03
Lyhytaikaisten lainojen muutos	7 600 000	0	7 600 000	-15 961 359	-210,02
Yhteensä	4 065 150	0	4 065 150	-4 497 348	-110,63
Oman pääoman muutos				-109 573	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-2 026	0	-2 026		
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset				138 667	
Vaihto-omaisuuden muutos				-1 281	
Saamisten muutos				2 406 583	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos				1 924 909	
Liittymismaksut	500 000		500 000	564 990	
Rahoituksen rahavirta				426 948	
Yhteensä				40 028	
KASSAVAROJEN MUUTOS				40 028	
Kassavarat 31.12.				5 256 348	
Kassavarat 1.1.				5 216 320	

10.3.3 Investointiosan hankekohtaiset kustannukset, niiden hankkeiden osalta, joiden kustannukset jakaantuvat useammalle tilikaudelle

Investointiosan hankekohtaiset kustannukset, niiden hankkeiden osalta, joiden kustannukset jakaantuvat useammalle tilikaudelle									
Hanke	Kustannusarvio	Päätös	Ed. vuosien käyttö	Alku-peräinen talousarvio 2010	Talousarvio muutokset 2010	Talousarvio muutosten jälkeen 2010	Toteutuma 2010	Poikkeama 2010	Kustannusarviosta käytetty 31.12.2010
Päätterveysaseman vuodeosastojen peruskorjaus	4.560.000	kv 18.3.09 § 55	792.380	2.213.000	1.143.600	3.356.600	3.355.625	975	4.418.005
Mäntynummen koulukeskus ja liikuntahalli	7.792.710	kv 7.10.09 § 133	193.336	2.265.000	113.800	2.378.800	1.788.583	590.217	1.981.919
				700.000	0	700.000	0	700.000	
Keittiöratkaisut	3.000.000	kv 13.6.07 § 51	775.006	800.000	424.900	1.224.900	68.534	1.156.366	843.360
Hiidensalmen sisääntulotie	5.255.000	kh 16.6.08 § 254	5.407.777	0	100.000	100.000	0	100.000	5.407.777
Virkkalan keskusten tiejärjestelyt	1.113.629	kh 22.2.10		1.300.000	0	1.300.000	1.174.658	125.342	1.174.658
		§ 81							
Pitkäniemen jätevedenpuhdistamo 3. saneerausvaihe	1.900.000	kh 15.6.09 § 259	438.591	600.000	366.300	966.300	721.739	244.561	1.160.330
Seudullinen vesihuolto Nummi-Pusula, Karjalohja, Lohja, josta Lohjan osuus	2.050.000	kh 23.11.09 § 461	57.005	500.000	0	500.000	509.463	-9.463	566.468

10.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Käyttötalousosa											
Keskusvaalilautakunta	N	1 497	0	1 497	2 161	-664					
Tarkastuslautakunta	N	78 735	0	78 735	70 833	7 902					
Yleinen luottamush.hallinto	N	817 746	0	817 746	702 030	115 716					
Keskushallinto	N	5 445 902	-33 000	5 412 902	5 081 750	331 152					
Sosiaali- ja teveysltk	N	54 184 271	3 111 000	57 295 271	57 442 125	-146 854					
Perusturvalautakunta	N	40 896 746	1 150 000	42 046 746	41 340 809	705 937					
Opetuslautakunta	N	56 388 208	84 000	56 472 208	54 615 114	1 857 094					
Sivistyslautakunta	N	9 653 830	50 000	9 703 830	9 654 746	49 084					
Tekninen lautakunta	N	476 426	178 000	654 426	440 681	213 745					
L-U Ympäristöterveysltk	N	346 866	0	346 866	271 023	75 843					
Ympäristölautakunta	N	1 825 495	200 000	2 025 495	1 604 494	421 001					
Yhdistymisavustus	B						1 728 000	0	1 728 000	1 931 326	-203 326
Myyntitappiot	B		0	0	272 402	-272 402					
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						131 911 000	0	131 911 000	137 304 663	-5 393 663
Valtionosuudet	B						43 200 000	0	43 200 000	42 169 570	1 030 430
Korkotulot	B						271 000	0	271 000	149 878	121 122
Muut rahoitustulot	B						672 000	0	672 000	902 639	-230 639
Korkomenot	B	1 867 050	0	1 867 050	1 590 528	276 522					
Muut rahoitusmenot	B	14 351	0	14 351	111 264	-96 913					
Invenstointiosa											
Kaupunginhallitus											
Pysyvät vastaavat. arvopaperit	B	0	295 650	295 650	225 122	70 528	0	0	0	272 226	-272 226
Kiinteä omaisuus	B	610 000	0	610 000	346 978	263 022	932 000	0	932 000	985 678	-53 678
Irtain omaisuus	B										
Tietohallinto	B	573 000	0	573 000	487 759	85 241					
Perusturvalautakunta											
Vanhusten as.palv.yksikkö	B	50 000	4 100	54 100	54 100	0					
Terveysasemien varustus	B	50 000	50 000	100 000	14 945	85 055					
Terveysneuvonnan varustus	B	10 000	10 000	20 000	0	20 000					
Hammashoitoloiden laitteet	B	110 000	53 500	163 500	118 215	45 285					
Lastensuojeluyksikkö	B	50 000	0	50 000	0	50 000					
Lost - Inkoon kunna yksiköt	B	15 000	0	15 000	15 762	-762					

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Vuodeosastojen varustus	B	200 000	175 500	375 500	248 032	127 468					
Opetuslautakunta											
Irtain omaisuus											
Linderin/Mäntynummen koulu	B	159 000	0	159 000	197 349	-38 349	0	0	0	62 431	-62 431
Maksjoen koulu		0	0	0	11 500	-11 500					
Opetustoimen eritt. kohteet	B	30 000	0	30 000	18 525	11 475					
Lohjan yhteislyseon lukio	B	10 000		10 000	9 988	12					
Sivistyslautakunta											
Irtain omaisuus											
Erittelemätön	B	35 000	0	35 000	11 562	23 438					
Tekninen lautakunta											
Tilahallinto											
Erityisasunnot	B	0	60 000	60 000	0	60 000					
Kriisikeskus/Kokkokallio	B	50 000	15 000	65 000	64 156	844					
Sammatti Kaisankallio	B	0	120 000	120 000	56 667	63 333					
Sammatti Kaisankallio rivitalot	B	0	40 000	40 000	0	40 000					
Pääterv.as. osastojen saneeraus	B	2 213 000	1 143 600	3 356 600	3 355 625	975					
Palvelukeskus	B	100 000		100 000	0	100 000					
Lastensuojeluyksikkö	B	150 000	0	150 000	0	150 000					
Perusturvan erittelem.	B	180 000	-180 000	0	0	0					
Palvelukeskus	B	0	0	0	0	0					
Muijalan pk	B	0	50 000	50 000	20 320	29 680					
Mäntylän pk	B	0	60 000	60 000	53 569	6 431					
Onnen omena pk	B	0	0	0	0	0					
Virkkalan pk	B	45 000	15 000	60 000	59 287	713					
Metsolan koulu	B	0	3 000	3 000	53 224	-50 224					
Lohjan yhteislyseo lukio	B	0	18 000	18 000	17 813	187					
Ristin koulu	B	0	30 000	30 000	30 090	-90					
Rauhalan koulu	B	0	25 000	25 000	24 638	362					
Järnefeldin koulu	B	0	139 000	139 000	107 109	31 891					
Mäntynummen liikuntahalli	B	500 000	200 000	700 000	0	700 000	270 000	0	270 000	0	270 000
Nummentaustan koulu	B	0	294 700	294 700	291 823	2 877	0	0	0	0	0
Nummenkylän koulu		0	10 000	10 000	1 235	8 765					
Mäntynummen koulu	B	2 265 000	113 800	2 378 800	1 788 583	590 217	609 000	0	609 000	0	609 000
Moision koulu	B	50 000	35 000	85 000	80 668	4 332					
Sammatin alakoulu	B	0	18 000	18 000	16 669	1 331					
Kokkokallion katon korjaus	B	0	0	0	0	0					

	Sitovuus	Määrärahat / menoarviot					Tuloarviot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ojamon koulu	B	0	0	0	0	0					
Opetustoimen erittelem. kohteet	B	260 000	-260 000	0	0	0					
Lohjan Liikuntakeskus	B	50 000	1 000	51 000	50 578	422					
Museorakennus	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koulujen lähipihat	B	100 000	32 000	132 000	131 360	640	25 000	0	25 000	12 500	12 500
Sivistystoimen erittelem. kohteet	B	50 000	-50 000	0	0	0					
Laurinkatu 50	B	0	15 000	15 000	14 717	283	0	0	0	0	0
Sammatin hakelaitos	B						0	0	0	200 000	-200 000
Kässäntalo	B	50 000	3 000	53 000	52 352	648					
Teknisen toimen erittel.kohteet	B	200 000	-200 000	0	0	0					
Aluekeittioratkaisu	B	800 000	424 900	1 224 900	68 534	1 156 366					
Levysepäntie 10 ja 12	B	0	0	0	0	0					
ATK valvontalaitteet	B	50 000	0	50 000	50 247	-247					
Putkikorjaus	B	150 000	-135 000	15 000	0	15 000					
Kadut ja yleiset alueet	B										
Tytyri-Hiidensalmi sisät.tiet	B	0	100 000	100 000	0	100 000					
Liikenneväylät eritt.kohteet	B	630 000	0	630 000	622 130	7 870					
Keskusta-alueen katujen parantaminen	B	100 000	0	100 000	22 543	77 457					
Virkkalan rahoitusosuus	B	1 300 000	0	1 300 000	1 174 658	125 342					
Liikunta-alueet erittelemättämät	B	20 000	0	20 000	15 155	4 845					
Keskusta ja ranta-alueiden kehittämisen	B	100 000	0	100 000	36 976	63 024					
Ympäristötyö erittel.kohteet	B	100 000	0	100 000	78 476	21 524					
Vesi- ja viemärilaitos											
Erittelemättömät kohteet	B	720 000	0	720 000	575 664	144 336					
Seudullinen vesihuolto	B	500 000	0	500 000	740 740	-240 740	0	0	0	231 277	-231 277
Pitkäniemen puhdistamo	B	600 000	366 300	966 300	721 739	244 561					
Irtain omaisuus											
Konekeskus	B	50 000	0	50 000	39 383	10 617		0	0	9 016	-9 016
Keittiölaitteet	B	50 000	0	50 000	0	50 000					
Ympäristölautakunta											
Mittauskalusto	B	0	0	0	0	0					
ATK ohjelmat	B	100 000	0	100 000	81 550	18 450					
Kiinteä omaisuus	B	50 000	0	50 000	21 717	28 283	1 000 000	0	1 000 000	926 740	73 260

	Sitovuus	Määrärahat / menoarvot					Tuloarvot				
		Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. talousarvio	TA:n muutokset	TA muut:n jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Rahoitusosa								0			
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten väh/lis	B						301 000	0	301 000	0	301 000
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 534 850	0	3 534 850	3 535 989	-1 139					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0	0	0	0	15 000 000	-15 000 000
Lyhytaik. lainojen muutos	B	0	0	0	15 961 359	-15 961 359	7 600 000	0	7 600 000	0	7 600 000
Oman pääoman muutokset		0	0	0	109 573	-109 573					
Vaikutus maksuvalmiuteen	B						497 973	0	497 973	4 928 769	-4 430 796
Yhteensä		189 016 973	7 836 050	196 853 023	205 086 713	-8 233 689	189 016 973	0	189 016 973	205 086 713	-16 069 740
Käyttötalouden tulot		73 574 853	-3 200 000	70 374 853	75 960 970	-5 586 117	73 574 853	-3 200 000	70 374 853	75 960 970	-5 586 117
Yhteensä		262 591 826	4 636 050	267 227 876	281 047 683	-13 819 806	262 591 826	-3 200 000	259 391 826	281 047 683	-21 655 857

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio

B = bruttomääräraha/-tuloarvio

11 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA LIITETIEDOT

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

11.1 Lohjan kaupungin Tuloslaskelma

	31.12.2010	31.12.2009
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	32 127 941,96	29 559 428,06
Maksutuotot	13 472 608,88	12 059 746,77
Tuet ja avustukset	5 672 098,93	5 813 995,98
Muut tuotot	6 591 775,43	6 149 202,63
Yhteensä	57 864 425,20	53 582 373,44
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	80 883 804,73	77 273 961,12
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	19 312 109,85	18 628 537,78
Muut henk.sivukulut	4 489 857,61	4 936 771,59
Palvelujen ostot	94 364 107,88	90 579 437,48
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 122 188,38	11 708 611,16
Avustukset	10 316 729,80	10 650 200,11
Muut kulut	4 183 696,08	4 638 417,72
Yhteensä	225 672 494,33	218 415 936,96
TOIMINTAKATE	-167 808 069,13	-164 833 563,52
Verotulot	137 304 663,31	133 375 885,45
Valtionosuudet	42 169 569,75	41 509 193,00
Arvonlisäveron takaisinperintä	0,00	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT		
Korkotuotot	149 877,71	153 446,24
Muut rahoitustuotot	902 639,02	721 399,51
Korkokulut	1 590 528,46	1 610 953,59
Muut rahoituskulut	111 264,14	145 772,60
Yhteensä	-649 275,87	-881 880,44
VUOSIKATE	11 016 888,06	9 169 634,49
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	8 944 266,42	8 601 645,96
SATUNNAISET ERÄT		
TILIKAUDEN TULOS	2 072 621,64	567 988,53
Poistoeron lisäys/vähennys	25 525,77	25 525,77
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 098 147,41	593 514,30

11.2 Lohjan kaupungin Rahoituslaskelma

	31.12.2010	31.12.2009
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	11 016 888,06	9 169 634,49
Tulorahoituksen korjaus- erät	-1 839 113,39	-931 100,00
Yhteensä	9 177 774,67	8 238 534,49
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	12 264 563,40	15 188 198,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	306 207,80	1 156 618,49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 393 660,57	1 284 217,46
Yhteensä	9 564 695,03	12 747 362,28
Toiminnan ja investointien rahavirta	-386 920,36	-4 508 827,79
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainojen lisäykset	0,00	126 500,00
Yhteensä	0,00	-126 500,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	15 000 000,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 535 989,00	3 535 173,36
1) Lyhytaikaisten lainojen muutos	-15 961 359,03	6 375 473,47
Yhteensä	-4 497 348,03	2 840 300,11
Oman pääoman muutokset	-109 572,75	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muu- tokset	138 666,84	19 743,42
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 280,50	1 120,62
2) Saamisten muutos	2 406 583,30	72 633,73
Korottomien velkojen muutos	1 924 908,86	1 705 505,77
Liittymismaksut	564 990,42	488 806,62
Yhteensä	5 033 868,92	2 287 810,16
Rahoituksen rahavirta	426 948,14	5 001 610,27
Yhteensä	40 027,78	492 782,48
KASSAVAROJEN MUUTOS	40 027,78	492 782,48
3) Kassavarat 31.12.	5 256 348,01	5 216 320,23
Kassavarat 1.1.	5 216 320,23	4 723 537,75
1) konsernipankkitilivelkamuutos	538 640,97	1 075 473,47
2) konsernipankkitilisaatavamuutos	714,71	102 062,72
3) tytäryhtiöiden konsernitilivaramuutos	537 926,26	973 410,75

11.3 Lohjan kaupunki

Tase

V A S T A A V A A	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	733 483,25	759 849,07
Muut pitkävaikutteiset menot	2 131 563,59	2 334 542,59
	2 865 046,84	3 094 391,66
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	32 619 785,76	32 422 970,06
Maa- ja vesialueiden arvonkorotus	126 981,88	126 981,88
Rakennukset	90 444 978,27	87 360 555,95
Kiinteät rakenteet ja laitteet	46 601 418,04	46 375 866,91
Koneet ja kalusto	3 838 830,96	4 039 121,66
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	74 758,48	1 025 565,35
	173 706 753,39	171 351 061,81
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	24 379 094,14	24 383 109,50
Muut lainasaamiset	2 842 946,15	2 842 946,15
Muut saamiset	16 100,00	16 100,00
	27 238 140,29	27 242 155,65
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	33 511,53	88 592,68
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	168 209,85	166 638,40
	201 721,38	255 231,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	63 145,46	61 864,96
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	2 275 725,89	3 231 076,89
	2 275 725,89	3 231 076,89
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 239 981,37	3 584 875,21
Lainasaamiset	270 230,48	269 515,77
Muut saamiset	2 786 151,21	3 711 874,48
Siirtosaamiset	905 737,17	1 087 067,07
	7 202 100,23	8 653 332,53
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	532 100,16	530 888,26
Rahat ja pankkisaamiset	4 724 247,85	4 685 431,97
Vastaavaa yhteensä	218 808 981,49	219 105 434,81

VASTATTAVAA	31.12.2010	31.12.2009
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	108 880 648,16	108 880 648,16
Arvonkorotusrahasto	126 981,88	126 981,88
Muut omat rahastot		
Lainalyhennysrahasto	1 069 507,02	1 069 507,02
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 867 042,49	18 383 100,94
Tilikauden yli-/alijäämä	2 098 147,41	593 514,30
Oma pääoma yhteensä	131 042 326,96	129 053 752,30
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	393 048,23	418 574,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevastuuvaraukset	125 281,88	156 232,16
Muut pakolliset varaukset	862 375,41	1 168 635,73
	987 657,29	1 324 867,89
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	220 175,87	124 117,52
Lahjoitusrahastojen pääomat	486 959,72	497 860,93
	707 135,59	621 978,45
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 104 430,72	31 095 497,52
Lainat julkisyhteisöiltä	913 870,33	1 081 548,57
Muut velat	103 099,20	103 099,20
Muut velat, liittymismaksut	3 919 955,70	3 354 965,28
	46 041 355,95	35 635 110,57
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	9 991 066,80	24 869 446,80
Lainat julkisyhteisöiltä	167 678,24	166 542,20
Lainat konserniyhtiöiltä	5 628 042,46	5 089 401,49
Saadut ennakot	522 539,31	75 050,77
Ostovelat	6 034 914,01	5 391 746,86
Muut velat	2 051 087,98	1 889 359,41
Siirtovelat	15 242 128,67	14 569 604,07
	39 637 457,47	52 051 151,60
Vastattavaa yhteensä	218 808 981,49	219 105 434,81

11.4 Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA

	31.12.2010	31.12.2009
Toimintatuotot	144 175 163,64	137 934 889,23
Toimintakulut	-303 625 659,65	-293 500 457,05
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	219 404,24	228 680,77
Toimintakate	-159 231 091,77	-155 336 887,05
Verotulot	137 304 663,31	133 375 885,45
Valtionosuudet	42 169 569,75	41 509 193,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	99 842,80	145 646,76
Muut rahoitustuotot	773 585,76	701 316,01
Korkokulut	-2 577 075,69	-3 158 478,32
Muut rahoituskulut	-498 908,29	-533 044,96
Vuosikate	18 040 585,87	16 703 630,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 282 156,37	-14 738 197,51
Tilikauden yli- ja alipariarvot	-498 772,18	350 411,55
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Tilikauden tulos	3 259 657,32	2 315 844,93
Tilinpäätössiirrot	-476 132,40	-331 240,63
Vähemmistöosuudet	-34 870,48	-137 368,16
Tilikauden yli/alijäämä	2 748 654,44	1 847 236,14

11.5 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	31.12.2010	31.12.2009
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	18 040 585,87	16 703 630,89
Tulorahoituksen korjaukset	-2 143 674,46	-1 142 996,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	15 896 911,43	15 560 634,89
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 113 772,60	-21 058 664,22
Rahoitusosuudet investointimenoihin	373 414,34	1 166 030,52
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 687 645,96	1 884 980,50
Investointien rahavirta yhteensä	-16 052 712,30	-18 007 653,20
Toiminnan ja investointien rahavirta	-155 800,87	-2 447 018,31
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	89,86	90,55
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	17 841 554,57	2 555 577,91
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5 946 342,81	-6 640 985,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-16 789 239,25	5 306 308,43
Oman pääoman muutokset	-148 075,03	119 581,90
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	138 494,77	19 719,78
Vaihto-omaisuuden muutos	-222 458,85	-19 384,25
Saamisten muutokset	3 036 009,77	-422 101,78
Korottomien velkojen muutokset	2 767 564,32	2 592 522,83
Rahoituksen rahavirta	677 597,35	3 511 329,91
Rahavarojen muutos	521 796,46	1 064 311,60
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	10 725 851,83	10 204 055,37
Rahavarat 1.1.	10 204 055,37	9 139 743,77
	521 796,46	1 064 311,60

11.6 Konsernitase

KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2010	31.12.2009
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	952 045,48	1 044 269,17
Muut pitkävaikutteiset menot	3 473 874,69	3 650 916,13
	4 425 920,17	4 695 185,30
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	36 501 819,42	36 289 660,42
Rakennukset	148 331 412,02	143 278 323,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	50 153 003,08	50 147 945,31
Koneet ja kalusto	8 108 495,70	8 214 282,72
Muut aineelliset hyödykkeet	224 538,05	282 426,45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 945 816,62	4 661 883,62
	245 265 084,89	242 874 521,96
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 779 256,55	3 547 351,87
Osakkeet ja osuudet	1 318 250,93	1 357 137,73
Muut lainasaamiset	34 955,64	35 045,49
Muut saamiset	26 195,06	18 155,77
	5 158 658,18	4 957 690,86
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	514 270,92	610 909,31
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	1 215 176,83	992 717,98
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	2 479 381,17	3 547 843,19
Lyhytaikaiset saamiset	13 511 243,11	15 466 642,86
	15 990 624,28	19 014 486,05
Rahoitusarvopaperit	1 442 846,48	2 537 523,64
Rahat ja pankkisaamiset	9 283 005,35	7 666 531,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	283 295 587,10	283 349 566,83

VASTATTAVAA	31.12.2010	31.12.2009
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	108 880 648,16	108 880 648,16
Arvonkorotusrahasto	596 921,44	128 218,06
Muut omat rahastot	3 342 812,06	4 303 688,09
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	19 741 516,64	17 740 014,24
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 748 654,44	1 847 236,14
	135 310 552,74	132 899 804,69
VÄHEMMISTÖOSUUDET	746 098,97	1 264 174,98
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	2 028 266,75	2 120 463,29
Vapaaehtoiset varaukset	4 124 218,76	3 558 451,00
	6 152 485,51	5 678 914,29
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	234 179,51	275 111,46
Muut pakolliset varaukset	1 961 987,53	2 283 610,74
	2 196 167,04	2 558 722,20
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 030 546,20	988 689,83
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	82 963 543,56	72 894 611,95
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	4 805 245,08	4 224 994,95
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	12 691 141,36	27 644 535,13
Saadut ennakot	965 492,81	704 009,27
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	36 434 313,83	34 491 109,54
	137 859 736,64	139 959 260,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	283 295 587,10	283 349 566,83

11.7 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno- ja vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (poistosuunnitelma tarkistettu KV 11.11.09 § 149). Tarkistetun poistosuunnitelman poistoajankoja sovelletaan 1.1.2009 jälkeen hankittuihin pysyvien vastaavien hyödykkeisiin. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja -osuudet on merkitty taseeseen hankintameno- ja sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerättävä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintameno- ja sitä alemman todennäköisen hankintameno- tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemman todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoarvoon tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tilikauden tilinpäätöksessä on oikaistu vuoden 2009 kirjanpidossa käsiteltyä elatustukisaamista. Elatustukisaamisten ennakkotieto oli, että vuoden 2010 valtionosuustilitysten yhteydessä maksettava vuoden 2009 elatustukimäärä on 235.581 euroa ja lopullisen tiedon mukaan elatustuki on 109.572,75 euroa pienempi mitä saatavaksi oli kirjattu. Vuoden 2010 tilinpäätöksessä 109.572,75 euroa on kirjattu elatustukisaatavien vähennykseksi ja edellisten tilikausien ylijäämätilille. Korjausta ei ole tehty vertailuvuoden tuloslaskelmaan eikä taseeseen. Muilta osin tulos ja tase ovat vertailukelpoisia.

Konsernitili

Kaupungin konsernipankkitilisopimukseen liitettyjen muiden yhteisöjen rahavarat esitetään kaupungin rahoissa ja pankkisaamisissa sekä lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti rahoja ja pankkisaamia vähentänyt muun yhteisön negatiivinen tilin saldo on esitelty vaihtuvien vastaavien lyhytaikaisena lainasaamisena.

Taseen rahat ja pankkisaamiset sisältävät muiden yhteisöjen alatilien saldoja 5.357.811,98 euroa, joka jakaantuu lainoihin muilta luotonantajilta 5.628.042,46 euroa ja lainasaamisiin 270.230,48 euroa.

Yhdistymisavustuksen käsittely

Lohjaan vuoden 2009 alussa yhdistyneen Sammatin kunnan yhdistymiseen liittyvät yhdistymisavustukset on kirjattu maksuperusteen mukaan tuotoksi tuloslaskelman erään tuet ja avustukset. Vuoden 2010 yhdistymisavustus oli 1.931.326 euroa.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kuntalain perusteella kaupungilla on velvollisuus laatia täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja liitetiedot. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta Immulan Vesi Oy:tä. Kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä, on yhdistetty konsernitilinpäätökseen. Kuntayhtymät yhdistetään konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuunottamatta.

Pysyvien vastaavien osalta maa-alueisiin sisältyy sisäisiä katteita Lohjan Vuokra-asuntojen ja L-U Ammattikoulutuslautakunnan osalta. Rakennusten osalta sisäisiä katteita muodostuu Lohjan Liikuntakeskuksen omaisuuden siirrosta kaupungille v. 2001 sekä L-U Ammattikoulutuslautakunnan ja kaupungin kirjastorakennuksen sekä terveydenhuolto-oppilaitoksen vaihdosta v. 2001. Pysyvien vastaavien aineettomiin oikeuksiin sisältyy sisäistä katetta Virkkalan Lämpö Oy:n osalta. Virkkalan Lämpö Oy osti Ojamon Lämpö Oy:ltä isännöintiliiketoiminnan vuoden 2009 aikana (100.000 euroa). Liikearvo poistetaan kolmen vuoden aikana.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet, muiden kuin konserniyhteisöjen omistusta vastaava määrä tilikauden tuloksesta on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia.

11.8 Tuloslaskelman liitetiedot

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Toimintatuotot				
Yleishallinto	2 545,3	2 701,7	1 326,1	1 424,5
Sosiaali- ja terveyspalvelut	96 566,8	95 543,5	32 822,8	33 032,1
Opetus- ja kulttuuripalvelut	22 849,1	18 807,0	8 757,4	5 252,7
Yhdyskuntapalvelut	18 445,1	17 259,0	11 252,8	10 255,4
Yhdistymisavustus	1 931,3	2 507,4	1 931,3	2 507,4
Myyntivoitot	1 837,6	1 116,3	1 774,0	1 110,3
Yhteensä	144 175,2	137 934,9	57 864,4	53 582,4
Verotulojen erittely				
Kunnan tulovero	-	-	125 007,6	122 876,5
Osuus yhteisöveron tuotosta	-	-	5 123,0	4 501,8
Kiinteistövero	-	-	7 174,0	5 971,1
Muut verotulot	-	-	0,0	26,5
Verotulot yhteensä	-	-	137 304,6	133 375,9
Valtionosuuksien erittely				
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	-	-	50 885,1	-
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-	-	-5 086,0	-
Järjestelmämuutoksen tasaus	-	-	435,9	-
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-	-	-4 065,5	-
Valtionosuudet yhteensä	-	-	42 169,5	41 509,2

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua, valtuuston hyväksymää, poistosuunnitelmaa. Poistosuunnitelmaa tarkennettu KV 11.11.09 § 149.

Tarkennettua poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.09 jälkeen hankittuihin pysyviin vastaaviin hyödykkeisiin.

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella.

Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot (E18 -hanke 20 v.)	5 ja 20 vuotta	tasapoisto
Rakennukset ja rakennelmat	20-40 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15-30 vuotta	tasapoisto
Koneet ja kalusto	5-10 vuotta	tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	käytön mukainen poisto	

Pienet käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa on kirjattu vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta Vuosina 2009-2013

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	9 613 955
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	13 852 431
Ero (€)	-4 238 476
Ero %	-31

Investointi- ja poistotason poikkeama johtuu osin rakennusten hankintamenoa alentavista rahoitusosuuksista ja osin väestömäärän kasvun aiheuttamista investointitarpeista.

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Tilikauden yli- ja alipariarvot (1000 €)				
Ylipariarvot	498,8			
Alipariarvot	0	350,4		
Yhteensä netto	-498,8	350,4		
Eläkejärjestelmän eläkevastuut 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	275,0	304,9	156,2	187,1
Vähennykset tilikaudella		1,0		
	40,9	30,9	31,0	30,9
Eläkevastuut 31.12.	234,1	275,0	125,2	156,2
Muut pakolliset varaukset				
Kaatopaikan maisemointi				
Lisäykset tilikaudella	46,7	101,9	46,7	101,9
Vähennykset tilikaudella				
	25,2	55,2	25,2	55,2
Kaatopaikan maisemointi 31.12	21,5	46,7	21,5	46,7
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus 1.1.				
Hiidensalmi 31.12	1 121,8	900,0	1 121,8	900,0
Ojamonkangas 1.1.	750,0	750,0	750,0	750,0
Ojamonkangas lisäys	371,8	150,0	371,8	150,0
- vähennykset tilikaudella	0,0	250,0	0,0	250,0
Ojamonkangas 31.12.09	281,0	28,2	281,0	28,2
	90,8	371,8	90,8	371,8
Saastuneiden maa-alueiden kunnostus 31.12.	840,8	1 121,8	840,8	1 121,8
HUS, pakolliset varaukset 1.1.				
Lisäykset tilikaudella	1 115,2	2 175,6	-	-
Vähennykset tilikaudella	0,0	32,9	-	-
	15,4	1093,3	-	-
HUS, pakolliset varaukset 31.12	1 099,8	1 115,2	-	-
Pakolliset varaukset yhteensä 31.12.	1 962,1	2 558,7	987,5	1 324,7
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot				
Muut toimintatuotot				
Osakkeiden myyntivoitot	43,1	274,9	43,1	274,9
Maa-alueiden myyntivoitot	1620,6	828,6	1 620,5	828,6
Rakennusten myyntivoitot	103		103,0	0
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	70,9	12,7	7,4	6,8
Yhteensä	1837,6	1116,2	1 774,0	1110,3
Muut toimintakulut				
Osakkeiden myyntitappiot			0,0	39,0
Rakennusten myyntitappiot			272,1	0,0
Maa-alueiden myyntitappiot			0,0	3,4
Irtainen omaisuuden myyntitappiot			0,0	1,0
Yhteensä			272,1	43,4
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuotot				
Osinkotuotot muista yhteisöistä	73,5	-	215,2	35,2
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	-	391,6	391,6
Yhteensä	73,5		606,8	426,8

11.9 Taseen liitetiedot

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Arvonkorotukset				
Maa- ja vesialueet *)				
arvo 1.1.	127,0	127,0	127,0	127,0
Arvonkorotukset	0,0	0,0		
Arvonkorotusten purkaminen	0,0	0,0		
Arvo 31.12.	127,0	127,0	127,0	127,0
Rakennukset				
arvo 1.1.	0,0			
Arvonkorotukset	468,7			
Arvi 31.12	468,7			
Osakkeet ja osuudet				
arvo 1.1.	1,2	1,2		
Arvonkorotukset	0,0	0,0		
Arvonkorotusten purkaminen	0,0	0,0		
Arvo 31.12.	1,2	1,2		
Yhteensä	596,9	128,2	127,0	127,0

*) Lohjan kaupungin maa-alueiden arvonkorotuksiin sisältyy vuoden 1997 aloittavassa taseessa tehty arvonkorotus kuntayhtymältä korvauksetta siirtyneeseen maa-alueeseen. Arvonkorotus on 126.981,88 euroa.

Saamiset**Lyhytaikaiset saamiset**

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset	-		48,1	11,2
Konsernitilisaatava	-		270,3	269,5
Siirtosaamiset	-		40,1	30,3

Saamiset kuntayht., joissa kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset	-			10,2
----------------	---	--	--	------

Siirtosaamiset, siirtosaamisiin sisältyvät**olennaiset erät**

HUS muut	119,6	83,7	0,0	0,0
Korkojaksotukset	20,0	41,1	13,1	37,5
Työterveyshuollon Kelan korvaus	490,8	459,4	310,0	288,0
Muut siirtosaamiset	1 094,0	1706,2	582,6	761,5
Yhteensä	1 724,4	2290,4	905,7	1 087,0

Lohjan kaupungin olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Kuntayhtymä	Tasearvo 1.1.2010	Tasearvo 31.12.2010	Kuntayhtymä 31.12.2010	Ero €
HUS	12 709 453	12 709 453	13 052 693	-343 240
L-U ammattikoulutusyhtymä	4 911 888	4 911 888	5 426 745	-514 857
ETEVA	583 134	583 134	904 291	-321 157

Lohjan kaupungin rahoitusarvopaperit

Yhtiö	KPL	Hankinta-arvo 31.12.10 €	Markkina-arvo 31.12.10	Kirjanp.arvo 1.1.2010 €	Arvonmuutos/ lisäys	Kirjanpito arvo 31.12. €
Kuntarahoitus Oyj	81 125	166 607		166 607		166 607
DNA /Lohjan Puhelin Oy	1 291	352 505		352 505		352 505
St Laurence Golf	3	9 250		9 250		9 250
Elisa Communications Ab	150	463	2 441	463		463
M-Real	1 200	8 025	3 048	1 836	1 212	3 048
YIT-yhtymä	40	109	746	109		109
Lounais-Suomen Osuusteurastamo		34		34		34
Lohjan Seudun Osuuspankki		84		84		84
Yhteensä		537 077		530 888	1 212	532 100

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Oma pääoma				
Peruspääoma 1.1.	108 880,6	108 880,6	108 880,6	108 880,6
Peruspääoma 31.12	108 880,6	108 880,6	108 880,6	108 880,6
Arvonkorotusrahasto 1.1.	128,2	128,2	127,0	127,0
Siirrot erien välillä	468,7			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	596,9	128,2	127,0	127,0
Muut omat rahastot 1.1.	4 303,8	4 258,8	1 069,5	1 069,5
Siirrot rahastoon tilikaudella		4,5		
Siirrot rahastosta tilikaudella		2,1		
Siirrot erien välillä	-961,0	42,6		
Muut omat rahastot 31.12.	3 342,8	4 303,8	1 069,5	1 069,5
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	17 740,0	17 861,2	18 383,1	18 383,1
Edellisten tilikausien oikaisut	-148,0	-78,6	-109,5	0,0
Siirrot erien välillä	2 149,5	-42,6	593,5	0,0
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	19 741,5	17 740,0	18 867,1	18 383,1
Tilikauden yli-/alijäämä	2 748,7	1 847,2	2 098,1	593,5
Oma pääoma yhteensä	135 310,5	132 899,8	131 042,3	129 053,7
Velat, jotka eräänntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 634,8	34 212,1	27 266,9	21 051,3
Lainat julkisyhteisöiltä	3 383,3	9 676,6	322,0	402,6
Lainat muilta luotonantajilta	15 584,1	10 059,5	0,0	
Yhteensä	60 602,2	53 948,2	27 588,9	21 453,9
Pakolliset varaukset				
Ympäristövastuuvaraus 31.12	862,4	1 168,6	862,3	1 168,6
Potilasvakuutuspooli 31.12.	1 071,6	1 082,1		0,0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	28,0	32,9		0,0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 962,0	2 283,6	862,3	1 168,6

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Velkojen erittely				
Pitkäaikaiset velat				
Velat tytäryhteisöille				
Muut velat		-	103,1	103,1
Lyhytaikaiset velat				
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		-	217,1	199,5
Konsernitilivelka		-	5628	5089,4
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		-	225,6	362,1
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteis- yhteisyhteisöille				
Ostovelat		-	153,7	130,7
Siirtovelat				
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Palkkajaksotukset sis. lomapalkkajaksotuksen	16 751,6	16 594,0	11 141,9	10 638,4
Korkojaksotukset	329,1	381,6	161,3	153,5
Potilasvakuutuspooli	233,3	222,2	-	-
Muut HUSin siirtovelat	65,7	121,8	-	-
KVTEL, eläkemaksut	1 758,4	1 668,6	1 635,7	1 556,3
VEL, opettajien eläkemaksut	301,6	284,2	301,6	284,2
LOST maksuosuuden palautus	891,7	856,8	891,7	856,8
Muut siirtovelat	2 562,8	2 338,5	1 109,9	1 080,5
Yhteensä	22 894,2	22 467,7	15 242,1	14 569,7
Vakuutuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot				
Leasingvastuiden yhteismäärä	717,3	665,3	271,4	287,6
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	341,1	328,6	147,9	162,4
Myöhemmin erääntyvät	376,2	336,7	123,5	125,2
Vuokravastuut, HUS	7767,4	6115,5		
Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta				
Konserniin kuuluvien yhteistöjen puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma	3 522,8	4 427,5	21 448,3	27 732,3
<i>tytäryhtiöt</i>		-	17 925,5	24 209,5
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt</i>		-	3 522,8	3 522,8
Jäljellä oleva pääoma	1 468,1	2 694,7	14 186,8	13 617,8
<i>tytäryhtiöt</i>		-	12 718,7	11 827,8
<i>osakkuus- ja muut omistusyhteisyhteisöt</i>		-	1 468,1	1 790,0

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Muut vastuusitoumukset				
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	11 376,8	11 370,2	10 831,7	10 831,7
Jäljellä oleva pääoma	9 794,8	10 103,2	9 251,2	10 103,2
Oman velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset				
Voimassa olevat, omassa käytössä	39 033,3	49 900,0	3 363,7	3 027,4
Velan vakuutena olevat pantit ja kiinnitykset	35 669,6	46 872,6	0,0	0,0
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12			114 415,6	97 604,8
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takausk.rahastosta 31.12			93,2	85,4
Huollettavien varat				
Huollettavien varat ja pääomat		-	80,9	74,4
Elatustukisaamiset 31.12		-		
Kirjattu rahoitusomaisuuden muihin saamisiin		-	97,5	235,6
Muut taloudelliset vastuut				
Arvonlisäveron palautusvastuu (ALV 33 §)				
Kiinteistöihin liittyvä;	346,5	407,3		-
Muut taloudelliset vastuut	1 710,8	844,4		-
Sitoumukset				
Rosk'n Roll Oy Ab (KV 10.10.07 § 95)				
Kaatopaikkatoiminnan osalta	1.500.000 euroa			
Muun toiminnan osalta	100.000 euroa			

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	Konserni 2010 1 000 €	Konserni 2009 1 000 €	Lohja 2010 1 000 €	Lohja 2009 1 000 €
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	121 323,2	116 308,8	82 198,1	78 427,9
Henkilöstökorvaukset	-1 314,3	-1 153,9	-1 314,3	-1 153,9
Palkat ja palkkiot yhteensä	120 008,9	115 154,9	80 883,8	77 274,0
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	26 381,5	25 509,9	19 343,0	18 659,4
Eläkevarauksen purkaminen	-30,9	-30,9	-30,9	-30,9
Eläkekulut yhteensä	26 350,6	25 479,0	19 312,1	18 628,5
Muut henkilösivukulut	6 668,4	7 256,3	4 489,9	4 936,8
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	153 027,9	147 890,2	104 685,8	100 839,3
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	403,2	520,2	403,2	520,2
Yhteensä henkilöstökulut	153 431,1	148 410,4	105 089,0	101 359,5
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	kpl	kpl	kpl	kpl
Yleishallinto	92	91	82	81
Sosiaali- ja terveyspalvelut	1 782	1 725	953	907
Opetus- ja sivistyspalvelut	1 731	1 668	1 485	1 448
Yhdyskuntapalvelut	431	426	408	407
Yhteensä	4 036	3 910	2 928	2 843

11.10 Lohjan vesi- ja viemärlaitos

Vesilaitoksen eriytetyn liiketoiminnan tilinpäätöslaskelmat

Vesihuoltolaitoksen kirjanpito on eriytetty laskennallisesti. Laskennallisesti eriytetystä liiketoiminnasta on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

Oman pääoman osalta on jäännöspääomasta erotettu edellisten tilikausien ali/ylijäämä omaksi rivikseen.

Liittymismaksurahaston osuus on lisätty edellisten tilikausien ali/ylijäämätilille. Sammatin v. 2008 tilinpäätöksen oman pääoman erät on huomioitu siirtoja tehtäessä.

TULOSLASKELMA	31.12.2010	31.12.2009
Liikevaihto	6 148 387,40	5 561 409,61
Liiketoiminnan muut tuotot	80 234,57	60 993,51
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-906 057,94	-753 413,35
Varastojen lisäys/vähennys	0,00	0,00
Palvelujen ostot	-1 137 327,28	-1 102 900,76
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-2 043 385,22	-1 856 314,11
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-720 516,22	-661 369,72
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-202 874,06	-193 283,78
Muut henkilösivukulut	-41 028,86	-43 556,04
Henkilöstökulut yhteensä	-964 419,14	-898 209,54
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 893 419,51	-1 844 228,57
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 893 419,51	-1 844 228,57
Liiketoiminnan muut kulut	-241 939,43	-169 626,74
Liikeylijäämä	1 085 458,67	854 024,16
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 444,18	4 925,44
Muut rahoitustuotot	12 598,75	8 060,62
Korvaus jäännöspääomasta 9,0%	-1 718 129,91	-1 674 997,87
Muut rahoituskulut	-13 746,28	-8 036,03
Rahoitustuottojen ja -kulujen erotus	-1 713 833,26	-1 670 047,84
Ylijäämä ennen varauksia	-628 374,59	-816 023,68
Poistoeron lisäys/vähennys	1 180,56	1 180,56
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys	0,00	0,00
Tilikauden alijäämä	-627 194,03	-814 843,12

RAHOITUSLASKELMA	31.12.2010		31.12.2009	
Tulorahoitus				
Liikelyjäämä/alijäämä	1 085 458,67		854 024,16	
Poistot ja arvonalentumiset	1 893 419,51		1 844 228,57	
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 713 833,26		-1 670 047,84	
Satunnaiset erät				
Muut tulorahoituksen korjauserät				
Sisäiset tuotot	-243 592,00		-246 731,60	
Sisäiset kulut	262 780,00	1 284 232,92	314 319,04	1 095 792,33
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 187 898,95		-2 185 704,26	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00		0,00	
Sisäiset kulut	120,00	-2 187 778,95	0,00	-2 185 704,26
Tulorahoitus ja investoinnit, netto		-903 546,03		-1 089 911,92
Rahoitustoiminta				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-61 684,40		-61 687,84	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3,44	-61 687,84	0,00	-61 687,84
Oman pääoman muutokset				
Liittymismaksujen muutos	0,00		0,00	
Sisäiset tuotot	0,00	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten saamisten muutokset	0,00		0,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	587 586,27		-447 027,21	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. velkojen muutos	724 983,25		410 142,70	
Korottomien pitkä- ja lyhytaik. Sis. velkojen muutos	0,00	1 312 569,52	0,00	-36 884,51
Rahoitustoiminta, netto		1 250 881,68		-98 572,35
Vaikutus kunnan kassavaroihin		347 335,65		-1 188 484,27

TASE	31.12.2010	31.12.2009
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	7497,38	7 497,38
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	3 356 461,61	3 513 159,22
Kiinteät laitteet ja rakenteet		
- vesijohtoverkosto ja jätevesiverkosto	17 735 883,54	17 831 098,68
- vesi- ja jätevesipumppaamot	1 421 715,88	1 363 337,35
- muut kiinteät rakenteet ja laitteet	2 017 488,41	1 459 180,17
- sadevesiverkosto	4 565 530,30	4 635 824,88
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	247 425,24	835 011,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 352 002,36	29 645 109,19
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	19 719 737,91	19 090 332,34
Jäännöspääoma (liittymismaksurah.)		7 455 771,97
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	5 683 495,63	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-627 194,03	-814 843,12
	24 776 039,51	25 731 261,19
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	20 091,61	21 272,17
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 818,72	33 637,52
Lainat julkisyhteisöiltä	92 677,01	137 542,61
Liittymismaksuvelka	3 919 955,70	3 434 773,41
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset lainat	61 684,40	61 687,84
Ostovelat	464 735,41	224 934,45
Siirtovelat		
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 352 002,36	29 645 109,19

11.11 Käyttöomaisuus

LOHJA

PYSYVIEN VASTAAVIEN AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Yhteensä	Keskeneräiset
Poistamaton hankintameno 1.1.	759 849	2 334 543	3 094 392	32 422 970	87 360 556	46 375 867	4 039 122	170 198 515	1 025 565
Lisäykset tilikauden aikana	242 446	0	242 446	368 695	7 271 560	4 020 404	1 112 143	12 772 802	74 758
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	0	0	0	37 500	231 277	62 431	331 208	-25 000
Vähennykset tilikauden aikana	0	0	0	171 879	489 114	0	1 627	662 620	1 050 565
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden poisto	268 812	202 979	471 791	0	3 660 524	3 563 576	1 248 375	8 472 475	0
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Poistamaton hankintameno 31.12	733 483	2 131 564	2 865 047	32 619 786	90 444 978	46 601 418	3 838 831	173 505 014	74 758
Arvonkorotukset	0	0	0	126 982	0	0	0	126 982	
Kirjanpitoarvo 31.12.	733 483	2 131 564	2 865 047	32 746 768	90 444 978	46 601 418	3 838 831	173 631 995	74 758

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOITUKSET

	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöiltä	Kuntayhtymäosuudet	Osakkuus ja muut omistusyht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöiltä	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 719 992	18 290 033	872 739	500 345	2 576 508	282 538	27 242 156
Lisäykset	56 573		0	168 549	0	0	225 122
Vähennykset	0	0	0	229 137	0	0	229 137
Siirrot erien välillä	0	0	0	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.	4 776 565	18 290 033	872 739	439 757	2 576 508	282 538	27 238 140
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0	0	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 776 565	18 290 033	872 739	439 757	2 576 508	282 538	27 238 140

11.12 Omistukset muissa yhtiöissä

LOHJA 444

Kuntakonsernin yhtiöt 31.12.2010

Omistukset muissa yhtiöissä 2010

	Kotipaikka	Kunnan omistussosuus	Konsernin omistussosuus	Kuntakonsernin osuus (1000 euroa)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tap piosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Lohjan Hakajaakoppi	Lohja	100 %	100 %	-179,1	941,7	-24,0
Kiinteistö Oy Fatjanpuisto Oy	Lohja	100 %	100 %	10,3	284,2	-1,0
Lohjan Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-377,2	14 817,6	1,0
Ojamon Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-457,9	9 232,7	196,9
Roution Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-1 047,2	6 137,4	-26,5
Ventelän Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-307,9	1 976,7	-1,3
Virkkalan Vuokra-Asunnot Oy	Lohja	100 %	100 %	-14,8	1 444,8	-10,1
Kiint. Oy Sammatintakoja	Lohja	100 %	100 %	-87,6	428,7	84,3
Lohjan Palvelutalosaatiö	Lohja	100%	100%	210,1	1 162,9	59,6
As. Oy Veijolanpiha (Palvelutalosaatiön tytär 100 %.)	Lohja	100%	100%	3,1	770,9	10,3
Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy	Lohja	68,87 %	68,87 %	59,7	171,1	0,0
L-U Yrityshautomo Oy (L-U Yrityskeskuksen tytäryhtiö 52 %)	Vihti	0,0	35,81 %	6,2	10,4	-1,0
Kiinteistö Oy Ventelän Sammutus	Lohja	77,50 %	77,50 %	41,8	1,0	-2,4
Lohjan Liikuntahallit Oy	Lohja	71,80 %	78,99 %	457,6	156,2	2,1
Lohjan Liikuntakeskus Oy	Lohja	78 %	78 %	532,4	595,9	42,7
Kiint. Oy Lohjan Kuplahallit (Liikuntakeskuksen.tytär 70 %)	Lohja	0	54,6 %	4,8	93,4	0,0
Palotalo Oy	Lohja	84,4 %	84,4 %	58,4	5,6	-39,6
Lohjan Energiahuolto Oy Loher	Lohja	100%	100%	4 049,4	3 493,4	179,9
Virkkalan Lämpö Oy	Lohja	34,19 %	50,32 %	452,4	201,2	74,5
Ojamon Lämpö Oy	Lohja	5,72 %	97,01 %	1 483,4	386,8	125,6
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt						
Immulan Vesi Oy	Lohja					
Kuntayhtymät						
HUS	Hki	3,336 %	3,336 %	14 532,5	15 079,2	-18,3
Kärkulla kommunal samkommun		0,04 %	0,04 %	4,3	5,0	0,0
L-U Ammattikoulutus kuntayhtymä	Lohja	41,32 %	41,32 %	7 542,1	1 507,9	344,3
ETEVA	Mäntsälä	5,463 %	5,463 %	885,7	2 204,6	-23,1
Uudenmaan päihdehuollon ky	Hyvinkää	7,471 %	7,471 %	76,3	23,8	-4,9
Uudenmaan liitto	Hki	3,510 %	3,510 %	44,3	31,8	11,9
Osakkuusyhteisöt						
Asunto Oy Lohjan Marja	Lohja	35,92 %	35,92 %	302,6	17,1	0,0
Kiinteistö Oy Ojamonkuusi	Lohja	45,37 %	45,37 %	77,9	37,7	0,6
Kiinteistö Oy Lohjan Keskusaukio	Lohja	27,20 %	27,20 %	199,0	21,4	0,0
Kiinteistö Oy Poliisikuja	Lohja	40,00 %	40,00 %	31,1	6,0	1,0
Kiinteistö Oy Riikuntie	Lohja	20,00 %	20,00 %	34,6	10,9	1,1
Rosk'n Roll Oy Ab	Lohja	28,52 %	28,52 %	2 565,2	1 312,2	222,5
Mäntynummen Lämpö Oy	Lohja	16,66 %	41,66 %	29,0	157,0	-6,5
Roution Huolto Oy	Lohja	9,23 %	38,90 %	56,5	51,4	-0,7

11.13 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

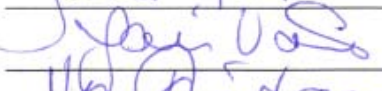
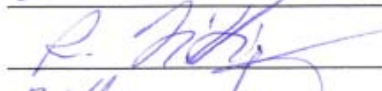
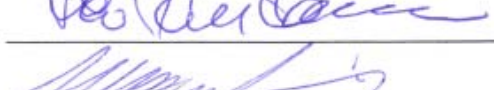
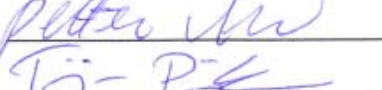
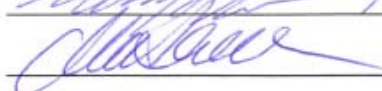
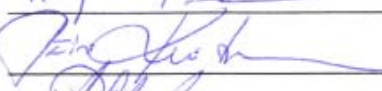

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja säilytystavoista

* päiväkirja	sähköisessä muodossa, cd-levyllä
* pääkirjat	sähköisessä muodossa, cd-levyllä
* tasekirja	sidottuna kirjana
* tilinpäätöserittelyt	sidottuna kirjana
* käyttöömaisuuskirjanpito	paperitulosteena

Tositelajit

BUD, BUDM	talousarvio ja talousarviomuutokset
ALKUSA	avaavan taseen saldot
MEMO	muistiotositteet
MUIST	sisäiset muistiotositteet
M03-M99, PEGK,M45K	myyntilaskutukset
MANU	manuaalisuoritukset
MANUAS, MANUV, MANUHO	manuaalisuor. asuntovuokrat, vesilaskutus ja Hiiden Opisto
ORPAL	ostoreskontran pal.aineisto
VIITEA, VIITEV, VIITEL	myyntiresk. viitesuoritukset
TILIoT, TILIO2	kassa- ja pankkitilit
PAL310-PAL999	palkat
OSTOKI-OSTOU	ostoreskontra
CPU	cpu-kassat
SONET	varastokirjanpito
SOST	sosiaalityö
VYÖR. HLÖ	vyörytykset, henkilömäärä

KAUPUNGINHALLITUS 4.4.2011

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lohjalla 4/5 2011

Oy Auditor Ab
JHHT-yhteisö

Tove Lindström-Koli
JHHT, HTM

12 TILINTARKASTUSKERTOMUS

TILINTARKASTUSKERTOMUS 2010

Lohjan kaupunginvaltuustolle

Olemme tarkastaneet Lohjan kaupungin hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää kaupungin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailun ja toimintakertomuksen. Tilinpäätökseen kuuluva konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja niiden liitetiedot.

Kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ovat vastuussa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta tilikaudella. Kaupunginhallitus ja muu konsernijohto vastaavat kunta-konsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta ja siitä, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat toimintakertomuksessa tehneet selkoa kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä.

Olemme tarkastaneet tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti olennaisten virheiden ja puutteiden havaitsemiseksi ja raportoimiseksi tarkastuksen tuloksina. Hallinnon tarkastuksessa olemme selvittäneet toimielinten jäsenten ja tehtäväalueiden johtavien viranhaltijoiden toiminnan lainmukaisuutta. Kaupungin sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisen asianmukaisuutta olemme tarkastaneet ottaen huomioon toimintakertomuksessa niistä esitetyt selonteot. Lisäksi olemme tarkastaneet valtiosuuksien perusteista ja käytöstä annettujen tietojen oikeellisuutta. Olemme tehneet tarkastuksen riittävän varmuuden saamiseksi siitä, onko hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa olemme tarkastaneet riittävässä laajuudessa sen toteutukseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä eikä puutteita.

Tarkastuksen tulokset

Kaupungin hallintoa on hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti.

Kaupungin sisäinen valvonta ja konsernivalvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Valtiosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot ovat oikeita.

Kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Käsityksemme mukaan tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

OY AUDIATOR AB, JHTT-yhteisö

Toinen linja 14,
00530 Helsinki

Puhelin (09) 771 1
Faksi (09) 771 2270

www.audiator.fi
etunimi.sukunimi@audiator.fi

Y-tunnus 0904285-6
Kotipaikka Helsinki

Audiator-yhtiöt

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Lohjalla 4. toukokuuta 2011

Oy Auditor Ab JHTT-yhteisö

Tove Lindström-Koli
JHTT, HTM

OY AUDIATOR AB, JHTT-yhteisö

Toinen linja 14,
00530 Helsinki

Puhelin (09) 7711
Faksi (09) 771 2270

www.audiator.fi
etunimi.sukunimi@audiator.fi

Y-tunnus 0904285-6
Kotipaikka Helsinki

13 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

13.1 Tiivistelmä vuoden 2010 arviointikertomuksen keskeisistä havainnoista

13.1.1 Kaupungin ja konsernin taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lohjan kaupungille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat kokonaisuutena hyvin. Kaupungin hyvään taloudelliseen tulokseen vaikuttivat yhdistymisavustus 2 Milj. € veroprosentin nosto
4 Milj. € sekä muut myyntituotot 1 Milj. € yhteensä 7 Milj. € Lisäksi toteamme että ostopalveluiden nousutavoite 2 % ei ylittynyt.

Talousarvion vuosittaisia toimenpiteitä asetettaessa tulee kiinnittää huomiota siihen, missä muodossa toimenpiteet asetetaan.

Rakenteellisissa säästöissä päästiin askel eteenpäin palveluverkon periaatepäätöksen hyväksymisen myötä. Toiminnallisten prosessien kuvaaminen auttoi osaltaan hyvään taloudelliseen tulokseen pääsyssä.

Ennakoivaan riskienhallintaan panostettiin. Kaupungin yleiseen valmiussuunnitteluun ja kriisiviestintään liittyvät dokumentit päivitettiin. Luotiin arjen turvallisuuden edistämiseen tähtäävä suunnitelma.

13.1.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2010 aikana kymmenen kertaa. Tilintarkastajien tarkastuspäiviä kertyi vuoden aikana yhteensä 62 päivää (2009: 45 päivää). Kaupungin vastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle vuoden aikana havainnoistaan.

Tarkastuslautakunnan keskeiset tehtävät on määritelty kuntalain 71 ja 75 §:ssa. Kevätkaudella tehtävänä oli edellisen vuoden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointi, vuoden 2009 tilintarkastuskertomuksen valmistelu valtuustokäsittelyä varten sekä arviointikertomuksen laatiminen valtuustolle vuoden 2009 taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta. Tämän lisäksi tarkastuslautakunta perehtyi työsuojeluun, koulu- ja kirjastoverkon rakenteeseen sekä ruoka- ja siivouspalvelujen toiminnan haasteisiin haastattelemalla ko. toiminnasta vastaavia esimiehiä.

Tarkastuslautakunta järjesti elokuussa 2010 myös oman toimintansa kehittämiseen ja tilikauden 2010 tarkennettuun työohjelmaan liittyvän kehittämiskokouksen, johon osallistui osaltaan myös kaupungin vastuullinen tilintarkastaja.

Syyskaudella lautakunta tutustui Sammatissa sijaitsevan Kaisankallion palvelukodin toimintaan sekä haastatteli vanhus- ja sairaalapalvelujen esimiestä, ympäristöterveyspäällikköä, kaupungin tietohallintopäällikköä, opetuspäällikköä, talousjohtajaa ja kaavoitusjohtajaa sekä kaupungingeodeettia heidän vastuualueidensa nykyistä ja tulevista tehtävistä.

Tarkastuslautakunta saavutti vuodelle 2010 asetetut toiminnalliset tavoitteensa ja pysyi tilikautena talousarviossaan. Valtuuston määrärahaksi vahvistama toimintakate oli -78.735 euroa ja vastaava toteuma oli -70.833 euroa (89.96 %). Tarkastuslautakunnan osuus kaupungin koko toimintakatteesta oli 0.042 %.

Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet (toimintavuosi 2010)

Jäsen	Henkilökohtainen varajäsen
Paul Packalén, pj	Jan Henriksson
Aila Saarinen, varapj	Inkeri Sainio
Eino Alhola	Keijo Väisänen
Tarja Lepola	Matti Selenius
Pentti Ristikartano	Hannu Korsumäki
Seija Salokari	Marja-Leena Heinonen

Kari Mäntyharju, tarkastuslautakunnan sihteeri

13.2 Lohjan kaupungin ja kaupunkikonsernin talouden arviointi**13.2.1 Lohjan kaupungin talouden kehitys ja kaupungin talousarvion toteutuminen tilikaudella 2010**

Lohjan kaupungille asetetut taloudelliset tavoitteet toteutuivat yleisiin taloudellisiin olosuhteisiin suhteutettuna kokonaisuutena hyvin. Tuloslaskelman toimintakate 167,8 M€alitti muutetun talousarvion 5,3 milj. eurolla. Vuosikate muodostui 11 miljoonaa euroa positiiviseksi, mikä ylitti muutetun talousarvion 9,9 M€ Toimintakulut kasvoivat edellisestä arviointivuodesta 29,04 M€eli vain 1,32 %. Tilikauden ylijäämä oli 2,09 M€eli selvästi suurempi kuin edellisenä tilikautena (593 t€). Verotulot ylittivät muutetun talousarvion 5,4 miljoonalla eurolla.

Alla olevaan taulukkoon on kerätty keskeisiä kaupungin taloudellisia tunnuslukuja ja niiden muutoksia vuosina 2006–2010.

Vuosi	2006	2007	2008	2009	2010	Muutos % (2009–2010)
Toimintatuotot/kulut %	17,5	17,5	*16,5	24,5	32,2	31,4
Verotulot/asukas	2940	3166	*3428	3391	3457	1,9
Vuosikate/asukas	175	114	*249	233	277	18,9
Vuosikate/poistot %	90	55	*117	107	123,34	15,3
Investointien tulo- (oma) rahoitusosuus %	38,0	38,4	74,3	65,35	92,13	50,0
Rahoitusvarallisuus/asukas	-1442	-1570	-1684	-1792	-1773	2,4
Lainat/asukas	1353	1391	1482	1587	1458	-8,1
Omavaraisuusaste	64,9	62,5	60,4	59,1	60,2	1,9

* sisältää Sammatin

Tunnusluvuissa näkyy selkeästi Lohjan kaupungin tuloksen paranema. Suurin osa tunnusluvuista oli vuonna 2010 vertailukauden parasta tasoa. Investointien tulo- (oma) rahoitusprosentti saatiin vuoden 2010 aikana jo lähes tasapainoon.

Lohjan ja vertailukuntien talous vuonna 2010

	2009	2010	2010	2010	2010
euro/asukas	Lohja	Lohja	Hyvinkää	Kirkko- nummi	Järvenpää
Asukasmäärä	39334	39714	45487	36942	38.680
Veroprosentti	19	19,5	19,25	19	19,00
Verotulot	3391	3 457	3559	4185	3852
Vuosikate	233	277	413	594	623
Poistot	219	225	335	353	241
Investoinnit, netto	324	241	680	578	330
Lainat	1587	1458	1575	2493	916
Vuosikate, % poistoista	107	126	123	168	257
Rahoitusvarallisuus	-1792	-1773	-1794	-2246	-1316
euro/asukas	Porvoo	Tuusula	Nurmijärvi	Nummi- Pusula	Siuntio
Asukasmäärä	48753	37 216	39 938	6139	6089
Veroprosentti	19,25	18,25	18,75	20,5	20,5
Verotulot	3869	3722	3 607	3063	3867
Vuosikate	556	344	470	273	355
Poistot	333	279	287	183	192
Investoinnit, netto	444	445	456	428	197
Lainat	3078	628	2091	1164	2760
Vuosikate, % poistoista	167	137	164	149	184
Rahoitusvarallisuus	-2925	-29	ei ilmoitettu	-1210	- 2874

Analyysi yllä olevien tunnuslukutaulukoiden sekä kaikkien kuntien tilinpäätösarvioiden perusteella

- Vertailukuntien keskimääräinen verotulo/asukas on 3 687 euroa. Lohjan tunnusluku 3 457 euroa on vertailukunnista toiseksi heikoin. Lohjan veroprosentti 19,5 on vertailuryhmän keskiarvossa. Valtakunnallinen keskiarvo on 18,98 %.
- Vertailukuntien keskimääräinen vuosikate on 434 euroa/asukas. Tässä tunnusluvussa Lohja sijoittuu vertailuryhmän häntäpäähän.
- Vuosikatteen osuus poistoista on Lohjalla vertailukuntien toiseksi heikoin, mutta Kuntaliiton arviointikriteerien mukaan kuitenkin tyydyttävällä tasolla
- Vertailuryhmän keskimääräinen lainakanta/asukas on 1 796 euroa. Lohja on tämän mittarin perusteella vertailuryhmän parhaimmista kuten edellisenä vuonnakin. Valtakunnallinen keskiarvo on vuoden 2010 tilinpäätösarvioiden perusteella 2 444 euroa/asukas.

13.2.2 Konsernin talous ja toiminnalliset muutokset vuonna 2010

Tunnusluku	2009	2010	Erotus % 2009–2010
Omavaraisuusaste	49,48	50,37	1,8
Rahoitusvarallisuus/asukas (€)	-2798	-2774	-0,8
Konsernin lainat/asukas (€)	2556	2409	-5,8
Vuosikate/asukas	424,66	454,26	7,0
Vuosikate/poistot %	113,34	126,32	11,5

Konsernin kaikissa vertailuissa taloudellisissa tunnusluvuissa tapahtui paranemista vuodesta 2009 vuoteen 2010. Suhteellisesti selkeimmin parani vuosikatteen suhde poistoihin.

13.2.3 Energiayhtiöt

Loherin tilikauden voitto 180 t€ oli hyvä, joskin laski selvästi (vuonna 2009 871 t€) edelliseen vuoteen verrattuna siitä huolimatta että yhtiön liikevaihdossa tapahtui kasvua 2,9 %. Tilikauden voiton aleneminen aiheutui energianhankinnan kustannusten noususta (37,3 %). Oman pääoman tuottoaste oli 4,4 %.

Ojamon Lämmön tilikauden voitto 91 t€ heikkeni selvästi edellisestä tilikaudesta (vuonna 2009 318 t€). Liikevaihdossa tapahtui laskua 254 t€ verran edelliseen vuoteen nähden. Ojamon Lämmön toiminta jaettiin osiin tilikauden aikana. Siitä muodostettiin Loherin tytäryhtiö. Isännöintitoiminnot siirrettiin Virkkalan Lämmölle. Huoltotoiminnot myytiin yksityiselle toimijalle.

Virkkalan Lämmön tilikauden voitto 148 t€ oli edellisvuotta (102 t€) parempi ja yhtiön liikevaihto 2,596 M€ kasvoi edelliseen vuoteen nähden 24 %.

13.2.4 Vuokrataloyhtiöt

Vuokrataloyhtiöiden fuusiohanke saatiin vuoden 2010 aikana valmisteltua onnistuneesti. Alla olevaan taulukkoon on otettu viiden suurimman vuokrataloyhtiön taloudelliset tunnusluvut vuodelta 2010.

Yhtiö	Lohjan Vuokra- asunnot Oy	Virkkalan Vuokra- asunnot Oy	Ojamon Vuokra- asunnot Oy	Ventelän Vuokra- asunnot Oy	Roution Vuokra- asunnot Oy
Luottotappiot	9 545	2 008	79 046	9 263	5 889
Tyhjänä olon kustannukset	15 366	3 933	ei laskettu	14 450	54 743
Liikevaihto	2 461 792	708 253	2 291 674	762 791	1 151 084
Tilikauden voitto/tappio	170 639	86 985	-283	1	289
Yhtiön rahoitusasema	593 581	504 813	777 573	1 237 922	-376 476
Oma pääoma	1 828 061	397 786	692 827	209 328	487 222

Vuokrataloyhtiöiden taloudellinen asema on kokonaisuutena jonkin verran parantunut edelliseen tilikauteen nähden. Tyhjiillään olevien huoneistojen kustannukset ovat kokonaisuutena vuoden 2009 tasolla. Taloyhtiöiden taseissa ei ole kokonaisuutena tapahtunut merkittäviä muutoksia. Roution Vuokra-asunnot Oy:n maksuvalmius kuitenkin heikkeni edelleen.

13.2.5 Yrityspalvelut

Yrityspalveluihin kuuluvat Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy ja sen tytäryhtiö Länsi-Uudenmaan Yrityshautomo Oy saavuttivat kokonaisuutena taloudelliset tavoitteensa. Länsi-Uudenmaan Yrityskeskus Oy:n merkittävänä toimenpiteenä vuonna 2010 oli seudullisten yrityspalveluiden kehittäminen. Yritysnäuvonnan osalta määrälliset tavoitteet ylittyivät. Merkittävimmät projektit, Länsi-Uudenmaan

Koheesio- ja kilpailukykyohjelma KOKO ja PK PRO jatkuivat edelleen vuoden 2010 aikana. Länsi-Uudenmaan Yrityshautomo Oy:n hautomoverkostossa oli yhteensä 34 yritystä, jotka työllistivät 61 henkilöä. Molempien yhtiöiden toiminnot siirretään vuoden 2011 aikana Länsi-Uudellemaalle perustettuun uuteen elinkeinoyhtiöön.

13.2.6 Lohjan Liikuntakeskus Oy (LLK Oy)

Lohjan Liikuntakeskus Oy:n tilikauden voitto oli 55 t€, jossa oli 106 t€parannusta edelliseen tilikauteen. Liikevaihdossa tapahtui kasvua 4,8 %. Henkilöstökustannuksissa tapahtui selkeää kasvua, mikä johtui Lohjan Liikuntahallit Oy:n henkilökunnan siirtymisestä Lohjan Liikuntakeskus Oy:n alaisuuteen. Merkittävä kustannuserä, energiakustannukset kasvoivat edelleen (4,4 %) ollen 13,8 % yhtiön kokonaismenoista. Yhtiön toimintakuluissa tapahtui kasvua myös siksi, että Lohjan Liikuntakeskus Oy:n hallintaan siirtyivät Tennarin kamppailuhalli ja lukiosali. Keskeiset toiminnalliset tavoitteet saavutettiin.

13.3 investoinnit ja rahoituslaskelma/kaupunkitaso

Vuoden aikana investointeihin (brutto) käytettiin 12,28 miljoonaa euroa, mikä alitti alkuperäisen talousarvion ja vuodelta 2008 siirretyt investointimäärärahat 1,2 miljoonalla eurolla (8,9 %). Investoinnit olivat selkeästi (19,2 %) edellistä arviointivuotta pienemmät.

Rahoituslaskelman näkökulmasta voidaan todeta, että kaupungin lainamäärä pieneni 4,5 miljoonalla eurolla. Toiminnan ja investointien rahoitusvirta oli 387.000 euroa negatiivinen, mikä oli selvästi edellisvuotta vähemmän. Tasapainoisessa rahoitusstilanteessa rahoitusvirran tulee olla vähintään nolla eli vuosikatteen vähennettynä tulo-rahoituksen korjauserillä (=toiminnan rahoitus) tulisi vastata toteutuneita investointimenoja rahoitusosuuksilla (valtionosuudet) ja käyttöomaisuuden luovutusvoitoilla vähennettynä (= investointien rahavirta).

Lohjan kaupungilta tämä edellyttää edelleen jatkossakin maltillisia investointeja nykyisessä taloudellisessa tilanteessa, jossa vuosikatteen kertymiseen kohdistuu paljon epävarmuustekijöitä (mm. toteutuneet verotulot). Investointien rahavirta ei voi tasapainoisessa ja kestävässä taloudenhoidossa toistuvasti ylittää tulo-rahoitusta.

13.4 Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen hallintokunnittain

Tarkastuslautakunta on tarkastanut hallintokuntien vuositavoitteiden toteutumista.

13.4.1 Yleinen luottamushenkilöhallinto

Yleinen luottamusmiesthenkilöhallinto pysyi talousarviossaan. Toimintakate parani edellisestä tilikaudesta 7,2 %. Toiminnan osalta vuonna 2010 valtuusto hyväksyi vuoteen 2018 ulottuvan periaatepäätöksen palveluverkon kehittämistä. Eniten keskustelua herätti esitys avosairaanhoidon vastaanotto-toiminnan siirtämisestä vaiheittain Keskustan terveysasemalle ja Tynninharjulle. Kouluverkko ja kirjastoverkko päätettiin pääsääntöisesti säilyttää nykyisellään, mutta samalla hyväksyttiin periaatteet, joilla yksittäisen alakoulun lakkauttaminen voidaan ottaa tarkasteltavaksi. Muut tärkeimmät vuoden aikana hyväksytyt ohjelma-asiakirjat olivat sosiaali- ja terveyslautakunnan valmisteleva hyvinvointiohjelma sekä turvallisuussuunnitelmaan kuuluva arjen turvallisuuden toimenpideohjelma. Kaupunkikonsernin kehittämisen kannalta merkittävä päätös oli kahdeksan vuokrataloyhtiön fuusioimisen yhdeksi yhtiöksi. Lohjan palvelutalosaatiön palvelutuotanto päätettiin siirtää liikkeenluovutuksena Lohjan kaupungille 1.1.2011 alkaen.

Tarkastuslautakunta edellyttää että toiminta tehostuu ja hallinnossa saavutetaan tätä kautta kustannussäästöjä.

13.4.2 Keskushallinto

Keskushallinto saavutti kokonaisuutena vuodelle 2010 asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteensa. Toimintakate -5 081 750 euroa alitti muutetun talousarvion 331 152 eurolla. Keskushallinnon toimintakulut laskivat 2,8 %, eli toimialalle asetetut säästötoimenpiteet tuottivat siltä osin selkeää tulosta.

Keskushallinnon palveluiden järjestämisessä painopiste oli prosessien kehittämässä ja tietojärjestelmien uudistamisessa.

Tarkastuslautakunta totesi tarkastuskäynnillään että tietohallintopäälliköllä ei ole riittävän kokemusta sijaista ja että tietohallinnon toiminta keskittyy nykyisten tietojärjestelmien ylläpitoon ja kehittämishankkeisiin panostaminen on pienimuotoista. Toimialoilla tietotekniikan soveltaminen on edennyt hitaasti.

Markkinointisuunnitelman käytännön toteuttaminen käynnistettiin. Henkilöstötyössä painotuttiin tehtävien vaatavuuden arviointiin, henkilökohtaisen palkanosan käytön laajentamiseen ja käyttöönottoon uusille henkilöstöryhmillä sekä sijaisrekrytoinnin hallinnan laajentamiseen.

Toteamme että markkinointisuunnitelman käytännön toteuttamisessa ja henkilöstötyössä ei ole saavutettu merkittävää edistystä.

Kuntayhteistyön puitteissa selvitettiin tietohallinnon sekä talous- ja henkilöstöhallinnon valtakunnallisia yhteistyömahdollisuuksia sekä seudullisesti suunniteltiin maakuntaverkkoa Kirkkonummen, Raaseporin ja liikelaitoskuntayhtymä Puhdin kanssa. Länsi-Uudenmaan aluekehittämisessä Koheesio- ja kilpailukykyohjelmassa (KOKO) jatkettiin elinkeinoministeriön rahoittamaa klusteripohjaista, elinkeinon kehittämiseen painottuvaa ja alueen hyvinvointiin tähtäävää kehittämistyötä.

Toteamme että asiassa ei ole saavutettu konkreettisia tuloksia.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan huomioita eräiden keskushallinnon ilmoittamien vuoden 2010 toiminnallisten tavoitteiden toteutumien osalta.

Tavoite: Yritysten hyvä ja kasvua tukeva toimintaympäristö	Keskushallinnon toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Elinkeinopoliittinen ohjelma	Alustettu Elinkeinoneuvottelukunnassa 11.3.2010. Suuntaviivat 10.6.2010. Tavoiteaikataulu siirretty 30.9.2011.

Toteamme että elinkeinopoliittisen ohjelman valmistuminen jäi vuonna 2010 selkeästi jälkeen tavoiteaikataulustaan, mihin osasyynä oli se että elinkeinotoimi joutui samanaikaisesti keskittymään uuden yrityspalveluyhtiön perustamistoimenpiteisiin. Elinkeinopoliittisen ohjelman valmistuminen nyt esitetyssä tavoiteaikataulussa olisi ehdottomasti varmistettava. Samoin siihen olisi hyvä saada kaikkien kaupungin toimialojen näkemykset mukaan.

Tavoite: Yritysten hyvä ja kasvua tukeva toimintaympäristö	Keskushallinnon toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Tontti- ja toimitilapörssin toteuttaminen	Tonttipörssin tekninen toteutus testattavana. Tavoitteena käyttöönotto kevään Omakotimessuihin (7.4-10.4.2011) mennessä. Yritystoimitilojen pörssi toteutettu.

Länsi-Uudenmaan tonttipörssin toteutus on selkeästi jäljessä alkuperäisestä tavoiteaikataulusta, johtuen osittain toteuttajaksi valitun alihankkijan toimenpiteiden vähäisyydestä sekä alueen kuntien oman aktiviteetin puutteesta. Tonttipörssin mahdollisimman nopean käyttöönoton varmistaminen kunnissa on tärkeää Lohjan ja koko alueen omakotitonttien markkinoinnin tehokkuuden edistämiseksi.

13.4.3 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakulut olivat 89 957 000 euroa, missä kasvua edelliseen vuoteen oli 3 880 000 euroa eli 4,5 %. Toimintatuotot olivat 32 515 000 euroa eli 25 500 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimintakatteeksi muodostui 57 442 125 euroa, eli sosiaali- ja terveyslautakunta ylitti talousarvionsa (ylitystä 146 854 euroa eli 0,26 %). Eri toimintojen ja tulosalueiden väliset erot olivat suuria mm. asiakasrakenne- ja säädösmuutoksista johtuen. Vammais-, päihde- ja mielenterveyspalvelujen kulut ylittyivät merkittävästi, mutta muut tulosalueet pysyivät talousarvioissaan.

Toteamme että sosiaali- ja terveyspalvelut ovat osittain ennalta arvaamattomia, mikä vaikuttaa kustannusrakenteeseen. Hallintopalveluiden muutos edellisvuoteen verrattuna on 211,84 %. Esitämme että LOST:n osalta tehdään erillinen kustannuslaskenta ja tilannekarttoitus hallinnon ja toiminnan yhdenmukaistamiseksi ja tasapuolistamiseksi.

Seuraavassa taulukossa on esitetty muutamia keskeisiä suoritteita, joita tarkastuslautakunta on sosiaali- ja terveyslautakunnan alaista toimintaa tarkastellessaan aiemminkin seurannut. Vuoden 2009 lukuja ei taulukossa ole esitetty, koska ne eivät perusturvakeskuksen mukaan ole vuoden 2010 lukujen kanssa vertailukelpoisia.

Suorite	2010 (yksikkökustannus €)
Kotihoidon käynti	33
Päivätoimintakäynti	112
Vanhusten asumispalvelut, oman palvelutuotannon hoitopäivä	100
Vanhusten asumispalvelut, ostopalvelun hoitopäivä	101
Vanhusten pitkäaik. hoitopalvelut, oman palvelutuotannon hoitopäivä	121
Vanhusten pitkäaik. hoitopalvelut, ostopalvelun hoitopäivä	133
Päihdekliniikkakäynti	97
Sijaisperhehoito, hoitopäivä	48
Lastensuojelun laitospalvelu, hoitopäivä	233
Työllistämispalvelut, työtoimintapäivä	42
Vastaanotto toiminta, lääkärikäynti	91
Päivystyskäynti	76
Hammaislääkärikäynti	113

Merkittävimpiä asioina sosiaali- ja terveyslautakunnan toiminnassa vuonna 2010 olivat vanhuspalveluiden tulosalueen ja sairaalapaalveluiden tulosalueen yhdistäminen, keskitetyn sairaanhoitajien ja lähi-

hoitajien sijaisvälityksen laajentaminen kaikkien LOST-kuntien alueelle, Terve ja hyvinvoiva LOST -hyvinvointiohjelman hyväksyttäminen, LOST -alueen ikääntymispoliittisen ohjelman valmistelu sekä palveluverkkoselvitykseen osallistuminen ja prosessien laajamittainen kuvaaminen.

Vanhusten palveluasuntojen rakentamista valmisteltiin Lohjan vanhusten palvelukeskuksen viereen (ns. Kultakodit-hanke) ja Inkooseen. Lohjan palvelutalosaatiön kunnallistamisesta päätettiin. Vanhusten tehostettu palveluasuminen kilpailutettiin. Pitkäaikaistyöttömien ja muiden heikossa työmarkkina-asetussa olevien työllistymistä tuettiin monin tavoin. Työllistämisen tukitoimintaa varten alkoi kuntalisäkokeilu. Lohjan keskustan terveysaseman vuodeosastojen peruskorjaus valmistui marraskuussa. Nuorten vastaanottokotia ja perhekuntoutusyksikköä suunniteltiin.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin suunnitellusti lukuun ottamatta erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteispäivystystä koskevaa päätöksentekoa, joka siirtyi vuodelle 2011.

Pidämme LOST -yhteistyötä hyvänä ja alueellisena mahdollisuutena.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan huomioita eräiden sosiaali- ja terveyslautakunnan ilmoittamien vuoden 2010 toiminnallisten tavoitteiden toteutumien osalta.

Tavoite: Lohjan tunnettavuuden lisääminen	Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Perusturvatoimen henkilöstön kehittämisohjelma on valmis	Kehittämisohjelman laadinta on kesken

Perusturvan henkilöstön kehittämisohjelman laadinnassa on syytä noudattaa niitä linjauksia, joita henkilöstön kehittämiseen liittyen otetaan Lohjan kaupungin valmisteilla olevassa henkilöstöstrategiassa. On myös syytä kiinnittää huomiota siihen että ei tule tehdä päällekkäistä työtä kaupunkitasoisen työn kanssa.

Tavoite: Tarvittavat peruspalvelut kaikille	Sosiaali- ja terveyslautakunnan toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Tehostettua asumispalvelua ja kotihoidon kattavuutta on lisätty ja laitoshoidtoa vähennetty vanhuspalveluissa	Tavoite on toteutunut

Vanhusten kotona asumisen tukemisen ja siihen liittyvien toimintamallien kehittämisen kautta kaupunki saavuttaa selkeitä kustannussäästöjä kun vanhuksia ei tarvitse sijoittaa kalliisiin laitospaikkoihin. Tätä kautta taataan vanhuksille itselleen miellyttävä ja arvokas elämänvaihe.

Tarkempi toiminnallinen kehittämisnäkökulma

Tarkastuslautakunta syventyi sosiaali- ja terveyslautakunnan osalta erityisesti vanhuspalveluiden toiminnalliseen kehittämisnäkökulmaan haastattelemalla geriatrian ylilääkärinä sektorin keskeisimmistä kehittämisnäkökulmista ja haasteista. Seuraavassa keskeisimpiä havaintoja:

Tällä hetkellä 50 ihmistä jonottaa joko kotihoidosta tai vuodeosastolta paikkaa lähinnä palveluasumispaikalle, jollei uusia tehostetun palveluasumisen paikkoja tule. Lohjalla on päästy jo laitoshoidossa suosituksen mukaiseen määrään.

Kotihoidon koulutusta ja sairaanhoitajien määrää täytyy lisätä. Kotihoidossa ei kyetä hoitamaan kaikkia loppuun asti.

Kotihoidon työnkuvaa tulee järkeistää.

13.4.4 Lohjan perusturvalautakunta

Lohjan perusturvalautakunta pysyi muutetussa talousarviossaan.

Toteamme että lautakunnan työmäärä on vähäinen.

13.4.5 Opetuslautakunta

Opetuslautakunta saavutti kokonaisuutena sille asetetut toiminnalliset tavoitteensa mutta taloudellisten tavoitteiden osalta opetuslautakunnan nettomenot olivat -54.615.114 euroa, joka on 96,7 % lautakunnan talousarviosta.

Lyhytaikaiset sairauslomasijaisuudet kasvoivat 14 % ja vastaavasti sairausvakuutuskorvaukset ovat nousseet yli 18 %, mitä pidämme huolestuttavana. Toteamme, että ostopalvelujen suhdetta vakinaisen henkilökunnan määrään ja käyttöön tulee verrata kaikilla toimialoilla.

Varhaiskasvatuksen tarpeen lisääntyessä tulee hoitoa tarkastella ja järjestää se perheille sopivaksi.

Perusopetuksen suurimmat ylitykset on henkilöstökuluissa ja koulumatkakuljetuksissa. Henkilöstökulujen lisäykselle löytyy osittain kate saaduista tuista ja avustuksista. Jalavaan jouduttiin oppilasmäärän kasvusta johtuen perustamaan uusi opetusryhmä. Sijaisia on käytetty vain välttämättömissä tilanteissa, mutta kuitenkin niistä aiheutuvia kustannuksia ei ole pystytty kattamaan viranhaltijoiden palkoista säästyneillä kustannuksilla.

Lukiokoulutuksen suurin ylitys on sisäisten palvelujen ostoissa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty muutamia keskeisiä suoritteita, joita tarkastuslautakunta on opetuslautakunnan alaista toimintaa tarkastellessaan aiemminkin seurannut.

Toteamme että kaikissa taulukossa esitetyissä suoritteissa päästiin lähelle tavoitetta.

Tunnusluku/suorite	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 tavoite	2010 toteuma	Muutos % (2009-2010)
Tuntia/oppilas	74,1	71,2	69,6	71,6	0,6 %
Oppilaita/päätoiminen opettaja	12,8	12,7	13,1	12,5	-1,6 %
Kotihoidon tuen saajia (lapsia)	790	863	780	841	-2,5 %
Opetustoimen (yht.) toimintakulut/asukas	-1 494,37	-1505,58	-1 506,34	-1511,81	0,4 %

Toteamme että oppilashuoltoressit ovat riittämättömiä.

Varhaiskasvatus ja opetustoimi ovat panostaneet laadunhallintaan, ja toimivat näin esimerkkinä Lohjan kaupungin muille toimintoille. Pidämme tätä myönteisenä kehityksenä.

Tarkempi toiminnallinen kehittämisnäkökulma

Tarkastuslautakunta syventyi opetuslautakunnan osalta erityisesti opetuspuolen toiminnalliseen kehittämisnäkökulmaan haastattelemalla opetuspäällikköä sektorin keskeisimmistä kehittämisen painopisteistä ja haasteista. Seuraavassa keskeisimpiä havaintoja:

Lohjalla on hyvää mainetta saanut koulutustakuu: lähes kaikille löydetään peruskoulun jälkeen jokin jatkoipaikka. Lohjan lukion vahvuutena ovat volyymit ja kurssitarjottimen laajuus. Alueellisen ammatikoulu Luksian toiminta-alue kattaa koko Länsi-Uusimaan.

Toteamme kuitenkin että opetustoimessa vain 76,4 % opettajista on vakituista henkilökuntaa.

Sammatin koulun tilanne ei ole ollut hyvä johtuen henkilökunnan eläköitymisestä, virkavapaista ja äkillisestä poismenosta johtuen. Lisäksi Sammatin koulun tekninen kunto on heikohko. Sammatin koulun tilat on jouduttu hajasijoittamaan lähiympäristöön.

13.4.6 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pysyi talousarviossaan (toimintakate 0,5 % alle talousarvion) ja saavutti sille vuodelle 2009 asetetut keskeiset tavoitteet.

Muistutamme edelleen kuitenkin edellisessä arviointikertomuksessa antamastamme huomautuksettamme eli toimintatuottojen budjetointi tulee suhteuttaa edellisvuosien toteumiin ellei tiedossa ole olennaisia toiminnallisia muutoksia, jotka vaikuttavat toimintatuottojen alenemiseen. Sama koskee toiminnallisia tavoitteita.

Nyt toimintatuotot ylittivät budjetoidun summan 366 300 eurolla.

Seuraavassa taulukossa on esitetty muutamia keskeisiä suoritteita, joita tarkastuslautakunta on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaista toimintaa tarkastellessaan aiemminkin seurannut.

Tunnusluku/suorite	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 tavoite	2010 toteuma	Muutos % 2009–2010
Nuorisotalojen kävijämäärät	20 712	19 222	13 200	19 386	0,9 %
Neidonkeidas: kävijämäärä	288 367	279 453	285 000	272 633	-2,4 %
Muiden liikuntapalvelujen käyttäjämäärä	794 283	845 739	820 000	888 267	5,0 %
Kirjastotoimi: lainausten määrä	693 437	734 643	730 000	733 266	-0,2 %
Orkesteri: kuulijoiden määrä	25 529	23 709	ei määrit.	30 027	26,6 %
Museon kävijämäärä (sis. kaivos)	34 283	29 121	25 000	29 352	0,8 %

Syrjäytymisen ehkäisyä tukeva poikkihallinnollinen työ nuorisotoimessa on hyvä esimerkki ennalta ehkäisevästä nuoriin kohdistuvasta työmallista. Nuorisotoimessa voisi nuikkojenkin resurssien puitteissa harkita maassa laajalle levinneen nettinuorisotyömallin käyttöönottoa priorisoimalla osaa resursseista tähän toimintaan.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan huomioita eräiden kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ilmoittamien vuoden 2010 toiminnallisten tavoitteiden toteutumien osalta.

Tavoite: Lohjan tunnettavuuden lisääminen	Sivistystoimen toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Laaditaan sivistystoimen viestintäohje	Työryhmä perustettu ja viestintäohjeen laadinta loppusuoralla, tuodaan lautakuntiin keväällä 2011. Sosiaalisen median käytön eettisen ohjeistuksen laatiminen käynnistynyt.

Sivistystoimen viestintäohjeen laadinnassa on syytä varmistaa, että ei tehdä päällekkäistä työtä koko kaupungin juuri valmistuneen viestintäohjeen laadinnan kanssa. Sosiaalisen median käytön osalta ohjeistusta ollaan keskushallinnon toimesta valmistelemassa koko kaupungille. Pelkästään sivistystoimen käyttöön valmisteltavan oman ohjeen tuottaminen ei näytä tästä näkökulmasta tarkoituksenmukaiselta.

Tavoite: Tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset toimintatavat kaupungin omassa palvelutuotannossa	Sivistystoimen toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Sivistystoimen tietostrategia päivitetään	Tieto- ja viestintästrategiatyö käynnistynyt.

Samoin kuin sivistystoimen viestintäohjeen laadinnassa on syytä varmistaa, että ei tehdä päällekkäistä työtä koko kaupungissa tehtävän työn kanssa ja eri strategioita ja ohjelmia laadittaessa harvittava, mikä niiden todellinen lisäarvo kaupungin palvelutuotannon kannalta on.

13.4.7 Tekninen lautakunta

Tekninen lautakunta saavutti kokonaisuutena sille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Toimintakate alitti budjetoidun peräti 32,6 %. Toimintakulut kuitenkin ylittivät muutetun talousarvion 350 446 eurolla johtuen mm. runsaasta lumentulosta aiheutuneesta liikenneväylien kunnossapidosta.

Tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana että ruoka- ja siivouspalveluissa on tehostettu toimintaa.

Perttilän tuotantokeittiön toiminnan vakiintumisella saatiin aikaan käyttömenoissa säästöjä ruuanvalmistuksen keskittymisen myötä.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan huomioita eräiden teknisen lautakunnan ilmoittamien vuoden 2010 toiminnallisten tavoitteiden toteutumien osalta.

Tavoite: Tasapainoinen talous	Teknisen lautakunnan toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Realistisen investointiohjelman suunnittelu ja toteuttaminen	Lautakunnan käsittelyssä vuosi neljänneksittäin. Päätöksenteko ja hallinnolliset prosessit pidentävät suunniteltua toteutusaikaa.

Teknisen lautakunnan toimenpide ja sen toteuman ilmoitus ei tarkkaan ottaen kerro siitä, millä tavalla tavoitteisiin on päästy. Tavoitteiden ja niihin pääsemiseen kirjaamiseen on syytä kiinnittää huomiota talousarviota ja tilinpäätösraportointia valmisteltaessa. Toisaalta hallinnollisten prosessien virtaviivaistaminen on asia, joka kannattaa huomioida.

Tarkempi toiminnallinen kehittämisnäkökulma

Tarkastuslautakunta syventyi teknisen lautakunnan osalta erityisesti ruoka- ja siivouspalveluiden toiminnalliseen kehittämisnäkökulmaan haastattelemalla ruoka- ja siivouspalvelupäällikköä sektorin keskeisimmistä kehittämisen painopisteistä ja haasteista.

Suurimmat lähitulevaisuuden haasteet ja miten niihin voidaan käytettävissä olevilla resursseilla vastata

- Uuden keittiön suunnittelu ja valmistuminen
- Aluevastaavien toiminnan tehostaminen sekä tehtäväjärjestelyt
- Aluemallin läpivieminen kentällä
- Palkitsemisjärjestelmän laatiminen
- Vesilaitoksen eriyttäminen omaksi kirjanpidokseen lain mukaisesti

Teknisen lautakunnan uusien hankkeiden valmistelun tulee olla laadukasta ja luotettavaa.

13.4.8 Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta pysyi talousarviossaan alittaen budjetoidun toimintakatteensa 20,8 %. Ympäristölautakunnan toiminnassa onnistuttiin toteuttamaan kustannustehokkaita ratkaisuja, sillä toimintakulut alenivat 3,2 % edellisestä vuodesta. Toimintamenojen alituksesta tosin 100 000 euroa johtui hallintopalvelujen kirjauksen siirtymisestä kustannuslaskennalliseksi eräksi. Lisäksi menosäästöjä syntyi asiantuntijapalveluissa ja kuljetuskorvauksissa.

Seuraavassa esitetään tarkastuslautakunnan huomioita eräiden ympäristölautakunnan ilmoittamien vuoden 2010 toiminnallisten tavoitteiden toteutumien osalta.

Tavoite: Ajantasainen, Lohjan kasvua tehokkaasti tukeva kaavoitus	Ympäristölautakunnan toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Maanhankinnan painopistealueiden selvittäminen ja maanhankinnan tehostaminen osana yleiskaavaprosessia	Raakamaan hankintamahdollisuuksia selvitetty ja painopistealueiden määrittely käynnistetty osana yleiskaavaprosessia.

Maanhankinta on keskeinen painopistealue pyrittäessä kehittämään kaupunkia vetovoimaisemmaksi. Kaupungin omat maanomistukset antavat joustavat mahdollisuudet kehittää vetovoimaisia asuin- ja yritysalueita. Toteamme että maanhankintaan ja kaavoitukseen ei kaupungissa ole panostettu riittäväällä tavalla. Lohjan tonttivaranto on liian pieni, mikä hidastaa kaupungin kehitystä.

Tavoite: Ajantasainen, Lohjan kasvua tehokkaasti tukeva kaavoitus	Ympäristölautakunnan toimenpide 2010	Toteutuneet toimenpiteet
	Yritysalueiden profilointi yhteistyössä elinkeinotoimen kanssa	Yritysalueita profiloitu taajamaosayleiskaavan merkinnöillä.

Yritysalueiden profilointi on myönteinen asia, kunhan sillä ei liiallisesti rajoiteta eri tyyppisten yritysmuotojen sijoittumismahdollisuuksia vain kaupungin tietyille maantieteellisille alueille, vaan taataan yrityksille erilaisia vaihtoehtoja.

Kaavoituksessa tulee ottaa kulttuurimaisema huomioon.

13.4.9 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta

Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunnan toimintakate alitti budjetoidun 21,5 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty muutamia keskeisiä suoritteita, joita tarkastuslautakunta on Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunnan alaista toimintaa tarkastellessaan aiemminkin seurannut

Tunnusluku/suorite	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 tavoite	2010 toteuma	Erotus toteumataavoite (%)
Tarkastukset ja näytteenotokerrat (kpl)	2244	1240	2500	1200	52,0 %
Näytteenotot (kpl)	143	1269	610	300	50,8 %
Eläinlääkärikäynnit (kpl)	7249	6600	4500	7700	171,1 %
Toimintakate/asukas (€)	-6,58	-8,99	-8,69	-6,82	-78,5 %

Talousarvio alittui 21,5 % koska liian pienien resurssien takia ei pystytty toteuttamaan tarvittavia näytteenottoja ja tarkastuksia.

13.5 Arvio hallintokuntien onnistumisesta tarkastuslautakunnan edellisessä arviointikertomuksessaan esille nostamien viiden keskeisen painopistealueen osalta

Tarkastuslautakunta pyysi vuonna 2010 kaupunginhallitukselta vuoden 2009 painopistealueittain selvityksiä. Kaupunginhallitus katsoi että tarkastuslautakunnalla ei ole oikeutta pyytää tällaisia selvityksiä. Toteamme tyydytyksellä että asianomaiset lautakunnat ovat ne antaneet ja ne ovat seuraavassa lyhentämättöminä.

1. Henkilöstön työhyvinvointi, sairauspoissaolot, eläköityminen ja palkkaus

Vuoden 2010 syksyllä valmisteltiin työhyvinvointiohjelmaa, jonka valmistuminen siirtyi vuodelle 2011. Työhyvinvointiohjelmaa on valmisteltu henkilöstöstrategian uudistamisen yhteydessä. Jo aikaisemmin on hyväksytty päihdeohjelma, aktiivisen aikaisen puuttumisen malli, ohjeet työhön paluun tukemisesta pitkän poissaolon aikana ja sen jälkeen, epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumismalli, turvallisuussuunnitelmat ja riskikartoitukset. Johtamiskoulutusta jatkettiin ja kaikki tärkeimmät prosessit kuvattiin.

Kaupungin työterveyshuolto sisältää lakisääteisen työterveyshuollon lisäksi sairaanhoitoa ja erikoislääkärikonsultaatioita. Työterveyskeskukseen palkattiin vuoden aikana työpsykologi, joka tekee vain ennaltaehkäisytyötä. Työterveyshuollossa ensimmäisen kerran kustannukset ennaltaehkäisyyn olivat suuremmat kuin sairauenhoidon kustannukset. Sairauspoissaolot lisääntyivät 1244 päivää ja sairauspoissaoloajalta maksettiin palkkaa 43 178 € enemmän kuin edellisenä vuonna. Henkilökunnan määrän lisääntyminen selittää osan poissaolojen lisääntymisestä.

Henkilöstön eläköityminen lisääntyi vuoden aikana erityisesti vanhuuseläkkeelle ja työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien osalta. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 16 henkilöä, kun edellisenä vuonna siirteitä oli vain 4. Silti työkyvyttömyyseläkkeiden määrä alitti Kevan laatiman ennusteen 10 henkilöllä. Eläköitymisestä on laadittu ennusteita, joista ilmenee eläkeiän täyttävien määrä. Lisäksi Keva on toimittanut työntekijäkohtaisia tietoja eläkeiän täyttävistä vuoteen 2030 saakka. Tiedot tiedot päivitettiin lokakuussa 2010.

Palkkauksen osalta kaupunki toteutti paikallisten järjestelyvaraerien jakamisen 1.9.2010 lukien kaikilla sopimusaloilla. Työnantaja laati yhdessä Kunnallisen työmarkkinalaitoksen kanssa palkkatilastot lokakuulta 2009. Näissä tiedoissa Lohjan kaupungin maksamia palkkoja verrattiin koko maan palkkatasoon ja pääkaupunkiseudun samankokoisten kehyskuntien palkkatasoon. Lost-henkilöstösopimuksen myötä Lost-palkkaerojen ja Tehy-pöytäkirjan palkkaerojen harmonisointia selvitettiin vuoden lopulla, mutta palkkaratkaisun toteutus siirtyi vuoden 2011 puolelle. Tämä palkkaratkaisu ei perustu valtakunnallisiin sopimuksiin, joten se tehdään ylimääräisenä ratkaisuna.

2. Kaavoitus: raakamaan hankinnan, sen jalostuksen ja kaavan valmistumiseen liittyvän ajan lyhentäminen, Lohjan järvialueiden erityispiirteiden hyödyntäminen kaavoituksessa sekä asunto- ja yritystonttitarjonnan omaleimaisuus ja kysyntälähtöisyys

Raakamaan hankinnan ja sen jalostuksen sekä kaavan valmistumiseen käytettävän ajan lyhentämiseen pyritään tarkastelemalla ja tehostamalla prosesseja syksyllä 2010 laadittujen mallinnusten pohjalta. Kaikkia maapoliittisia keinoja pyritään ottamaan käyttöön laadittavana olevan uuden maapoliittisen ohjelman pohjalta.

Asunto- ja yritystonttitarjonnan omaleimaisuus ja kysyntälähtöisyys pyritään varmistamaan hankkimalla kaupungin omistukseen raakamaa eri puolilta kaupunkia, potentiaalisesti vetovoimaisilta alueilta, jotka ovat taajamarakenteen yhteydessä.

3. Rakenteellisten säästöjen hakeminen ja toteuttaminen, esimerkiksi eri strategioiden ja ohjelmien yhteensovittaminen sekä tarpeellisuus

Rakenteellisten säästöjen hakemisessa kaupungin eri toimialat tekivät vuoden 2010 aikana hyvää yhteistyötä tuottaen palveluverkkoraportin, jossa tuotiin esille eri toimintojen osalta säästömahdollisuuksia. Raportin pohjalta, sen jatkoksi laaditaan palveluverkon toimenpideohjelmaa, jossa on syytä riittävän konkreettisesti ja tarkalla tasolla tuoda esille valtuuston palveluverkon osalta tekemässä periaatepäätöksessään esille tuomat rakenteelliset säästömahdollisuudet.

Kaupungin eri toimialojen olisi jatkossa syytä tarkkaan arvioida, milloin kannattaa tuottaa uusia strategioita ja toimenpideohjelmaa palvelutuotannon kehittämisen taustadokumenteiksi. Tällä hetkellä tilanne on se, että vielä vuonna 2010 näitä tuotettiin yhä lisää, mutta kaikkien osalta ei todennäköisesti pystytä kunnolla seuraamaan niiden toteutuksen etenemistä. Toisaalta osa tuotetuista ohjelmista on päällekkäisiä kaupunkistrategian ja siitä johdettujen toimialojen toimintasuunnitelmien kanssa. Tilanne ei siis ole mennyt parempaan suuntaan tältä osin.

Tarkastuslautakunnan kanta on että ensisijaisesti tulisi pyrkiä johtamaan toteutettavat toimenpiteet kaupunkistrategiasta ja siihen liittyvistä toimialakohtaisista toimintasuunnitelmista ja niistä edelleen johdetuista vuositavoitteista, joista ilmenee kattavasti koko kaupungin toiminnalliset tavoitteet konkreettisellakin tasolla.

4. Kaupungin korjausvelka

Lohjan kiinteistöjen korjausvelkaa pyritään hoitamaan pois pitkän aikavälin toimenpiteillä kuten toteuttamalla uutta palveluverkkoa tehokkaasti sekä luopumalla tarpeettomasta omaisuudesta. Mm. tähän Lohjan palveluverkko 2018 vastaa, ja tekeillä oleva toimenpidesuunnitelma vastaa verkon toteuttamisesta talouden puitteissa. Lisäksi korjausvelkaa hoidetaan pois korjauksilla, jotka pitäisi investoida, jotta rakennuskanta olisi kohtuullisessa käytön edellyttämässä kunnossa.

Lohjan rakennusten arvo- ja kuntoprofiili päivitettiin vuonna 2009, korjausvelkaa olisi n. 38 milj. euroa, rakennusten kuntotaso tyydyttävä 66 %, kun hyvä olisi 75 % taso. Rakennusten pinta-alasta hyviä on 18 %, erittäin hyviä 12 %, tyydyttäviä 27 % ja loput huonoja ja heikkoja. Hyvässä rakennuksen kuntotasossa käyttäjät voivat yleensä hyvin. Kun korjausvelka kasvaa ja kuntotaso laskee riittävästi, alkavat käyttäjien valitukset ja oireilu sisäilmaongelmien vuoksi.

Rakennusten kuntoa on selvitetty lisäksi kolmella kuntokierroksella, joista viimeisin Sammatin rakennuksille vuonna 2009. Kuntotarkastus sisältää vuosittaisen korjaussuunnitelman hinta-arvioineen. Arvo- korjausvelka- ja kuntotietoja on käytetty Lohjalla korjausohjelmia laadittaessa kahtena viime vuotena.

Sivistystoimen suuri rakennuskanta sisältää noin puolet korjausvelasta. Palveluverkossa olevien koulujen kuntotason keskiarvo on 66 % ja päiväkotien keskiarvo parempi 77 %, mutta sielläkin on huonokuntoisia. Peruskorjaustarvetta lähivuosina esiintyy suurissa koulukohteissa, joiden korjausvelka on 12 milj. euroa, puolet sivistystoimen korjausvelasta. Rakennuskannasta osa on myös liian pieniä yksiköitä, joita olisi keskitettävä suurempiin, jotta ylläpito tulisi edullisemmaksi. Suurin korjausvelka on joka tapauksessa suurissa kouluissa, joka ei anna liikkumavaraa korjata suurta joukkoa pieniä yksiköitä.

Paloniemen sairaalan kiinteistö edellyttäisi 10 milj. euron korjausinvestoinnin. Toiminnan on määrä siirtyä Tynninharjulle vuonna 2015, jolloin kiinteistön ratkaisut tulevat eteen. Keskustan terveysseman kunto koheni vuodeosastojen saneerauksen yhteydessä vuonna 2010.

Palveluverkon ulkopuolella olevaa rakennuskantaa on 20 % mm. kaupunkisuunnittelun, liikehuoneistojen, muun käytön ja hallinnon tilojen osalla. Hallinto toimii osin vuokratiloissa Lohjantähdessä, joten hallinnon omia tiloja ei ole liikaa, mutta mahdollisuus siirtyä kaupungin omiin tiloihin on otettava huomioon, jos ulosvuokrattuja tiloja vapautuu keskustassa eikä vuokratuloa ole saatavissa. Kaikkia tiloja kaupungin ei kuitenkaan tarvitse omistaa joissa toimii.

Keskustan ulkopuolella olevia liikehuoneistoja on myyty. Keskustassa tilojen kova kysyntä aiheuttaa sen, että kaupungin kannattaa varmistaa omien tilojen tarve myös mahdollisessa kuntaliitostilanteessa.

Kiinteistöissä, joiden kuluista halutaan pois, on mahdollisuuksia pitkäaikaiseen vuokraukseen, myyntiin tai heikkokuntoisten rakennusten purkuun. Pitkäaikainen vuokraus voi sisältää kunnossapidon. Rakennukselle voidaan muodostaa tontti myynnin yhteydessä tai rakennus voidaan myydä vuokratontilla. Usein kiinteistömyyntiin liittyy kaavallisia toimenpiteitä.

5. Kilpailutuksen järjestäminen sosiaali- ja vanhustalpalveluista

Lohjan perusturvakeskuksen kilpailuttamia keskeisiä palveluhankintoja vuonna 2010 olivat:

- Vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden turvapuhelinpalvelut
- Puhe-, toiminta- ja lymfaterapiapalvelut
- Ensihoitopalvelut ja siirtokuljetuspalvelut
- Perusterveydenhuollon päivystyspalvelut ja päivystysosaston palvelut
- Vanhusten tehostettu palveluasuminen
- Sijaisrekrytointijärjestelmä
- Päihdeklinikan lääkäripalvelut
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden osaamisen kehittäminen –koulutus ja konsultointi

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut kilpailutetaan yhteistyössä perusturvakuntayhtymä Karviaisen kanssa vuoden 2011 aikana. Lastensuojelun sijaishuollon ostopalveluissa selvitetään kilpailuttamisen seudulliset yhteistyömahdollisuudet ja kilpailutus käynnistetään vuoden 2011 aikana.

13.6 Tarkastuslautakunnan johtopäätökset

Yhteenvedona vuodesta 2010 tarkastuslautakunta toteaa, että Lohjan kaupunkia hoidettiin tilikaudella 1.1.2010 – 31.12.2010 kuntalain ja kaupunkistrategian mukaisesti. Kaupungin nettomenojen kasvu oli maltillista, mikä johtui säästöohjelman toteuttamisesta. Vuosikate oli hyvä ja toimialojen kulukuri oli aiempaa parempi. Tulorahoitus ei kuitenkaan riittänyt kattamaan nettoinvestointeja. Velkaantumisen kasvun pysäyttämiseksi on jatkossa panostettava rakenteellisiin muutoksiin.

Kaupungin keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin. Prosessikuvausten käytännön toteuttaminen etenkin kaavoitus- ja elinkeinotoimessa on haasteellista. Työllistämismäärärahoja on jouduttu palauttamaan yli 700.000 euroa. Esitämme, että kaupunginhallitus ryhtyy asian suhteen toimenpiteisiin. Tietoyhteiskuntavalmiuksia on edistetty hyvin. Sähköisten palvelumuotojen käyttöön otto varmistaa kaupungin palveluiden joustavuuden. Kaupungin kotisivujen päivitysten tulee olla ajan tasalla.

Yleisesti odotamme että laatuun, kilpailutukseen, sivutoimilupiin (jos aiheuttaa ristiriitaisuutta oman työn kanssa) ja harmaaseen talouteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Lohjalla 27.päivänä huhtikuuta 2011

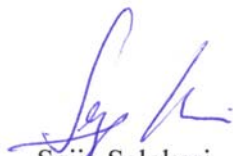
Paul Packalén
puheenjohtaja

Aila Saarinen
varapuheenjohtaja

Eino Alhola
jäsen

Seija Salokari
jäsen

Pentti Ristikartano
jäsen

Matti Selenius
varajäsen

TILINPÄÄTÖKSEN KUVA, KAAVIO JA TAULUKKO LUETTELO

Kuva 1 Lohjan kaupungin organisaatio vuonna 2010.....	11
Kaavio 1: Väestö ikäryhmittäin 1990-2009.....	5
Kaavio 2 Väestö osa-alueittain	6
Kaavio 3 Tulo- ja lähtömuutto ikäryhmittäin 2000-2009.....	6
Kaavio 4 Nettomuutto ikäryhmittäin 2000-2009.....	7
Kaavio 5 Valmistuneet asunnot 2000-2010.....	8
Kaavio 6 Työttömät työnhakija/avoimet työpaikat kuukausittain 2002-2010	9
Kaavio 7 Elinkeinorakenne 2000-2008	10
Kaavio 8 Lohjan työpaikkaomavaraisuusprosentit vuodesta 1997	10
Kaavio 9 Henkilöstömäärän kehitys 2001-2010	13
Kaavio 10 Toimintakate ja verorahoitusmuutos vuosina 2001-2010	18
Kaavio 11 Verotulot ja valtionosuudet 2001-2010 (1000 €).....	18
Kaavio 12 Vuosikate, poistot , tilikauden tulos 2001-2010	19
Kaavio 13 Tulorahoitus, bruttoinvestoinnit, nettoinvestoinnit 2001-2010.....	20
Kaavio 14 Lainakanta €as, 2001-2010	24
Kaavio 15 Konsernin lainakanta 2001-2009	31
Kaavio 16 Nettomenot €as, Tarkastuslautakunta 2001-2010.....	34
Kaavio 17 Nettomenot €as, Yleinen luottamushenkilöhallinto 2001-2010	36
Kaavio 18 Nettomenot €as, Keskushallinto 2001-2010	39
Kaavio 19 Nettomenot €as, Sosiaali- ja terveyslautakunta 2009-2010.....	43
Kaavio 20 Nettomenot €as, Lohjan perusturvalautakunta.....	45
Kaavio 21 Nettomenot €as, Opetuslautakunta	47
Kaavio 22 Nettomenot €as, Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.....	51
Kaavio 23 Nettomenot €as, Tekninen lautakunta.....	54
Kaavio 24 Nettomenot €as, Ympäristölautakunta	57
Kaavio 25 Nettomenot €as, Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunta	61
Kaavio 26 Toimintatuotot %-osuudet 2010, ilman myyntivoittoja	64
Kaavio 27 Toimintakulut 2010.....	64
Kaavio 28 Verotulojen erittely 2001-2010.....	65
Kaavio 29 Valtionosuudet 2001-2010.....	66
Taulukko 1: Talouden tunnuslukujen muutokset	3
Taulukko 2 Lohjan kaupungin henkilökunta 31.12.10.....	12
Taulukko 3 Keskusvaalilautakunnan tuloslaskelma.....	33
Taulukko 4 Tarkastuslautakunnan tuloslaskelma.....	34
Taulukko 5 Yleisen luottamushenkilöhallinnon tuloslaskelma	36
Taulukko 6 Keskushallinnon tuloslaskelma	38
Taulukko 7 Sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloslaskelma	42
Taulukko 8 Lohjan perusturvalautakunnan tuloslaskelma	45
Taulukko 9 Opetuslautakunnan tuloslaskelma	47
Taulukko 10 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan tuloslaskelma	50
Taulukko 11 Teknisen lautakunnan tuloslaskelma.....	53
Taulukko 12 Ympäristölautakunnan tuloslaskelma.....	56
Taulukko 13 Länsi-Uudenmaan ympäristöterveyslautakunnan tuloslaskelma	60
Taulukko 14 Verotettava ansiotulo 1997-2010	65

